

Naša naloga:
Probuja in na-
predek naroda!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Naš namen:
V edinosti in
slogi do cilja!

No. 27. — Št. 27.

Duluth, Minn., Thursday, October 12. 1911. — Četrtek, 12. oktobra 1911.

Volume I. — Letnik I.

Ameriske vesti.

KONVENCIJA K. S. K. JEDNOTE.

Poroča se nam o nji le malo, vendar iz vsih poročil se vidi, da je konec staremu gospodstvu. Era, v katerem je vladal terorizem, je prestala, in nastopila bo nova doba, v kateri bo Jednota vedala v oči boljši bodočnosti. Nad dve tretjini delegatov se je sestalo k posebnemu pogovoru in so odprli Jednoti pot v prihodnost.

Nemanich ne bo več predeloval, a tudi duhovni vodja Rev. Kranjec je pogorel.

Na listi imajo za različne urade sedemdeset kandidatov ki so bili izvoljeni:

Glavni predsednik: Pavel Schneller, Calumet, Michigan.

Prvi podpredsednik: Bojce, Pueblo, Colo.

Drugi podpredsednik: John Grana, Cleveland, Ohio.

Prvi tajnik: Ivan Zupan, New York City.

Drugi tajnik: John Novak, La Salle, Ill.

Blagajnik: Franjo Medosh, South Chicago, Illinois.

Duhovni vodja: Rev. Tomsic, Forest City, Pa.

Vrhovni zdravnik: Dr. Grahek, Pittsburg, Pa.

Nadzorniki: Anton Golobici, Joliet, Ill.; Polajen, Chicago, Ill.; John Mra-nec, Allegheny, Pa.; Tomaz, Pueblo, Colo.; Anconda, Mont.

Porotni odbor: George Flajnik, Pittsburg, Pa.; et. Standohar, Aurora, Minn.

Kakor se razvija iz tega se kaže stolec tudi vrhovnemu pravniku in vsa uprava Jednote pride v roke mož ki nam že po svojem ugledu jamčijo, da bo Jednota napredovala in da se jo Jolietu ne bo več ne izkoristilo, ne komandiralo.

Tako je prav, in to je bilo tudi ednoti treba, kajti če bi šlo pod vodstvom še tako naprej kar je šlo od zadnje konvencije, zgine Jednota iz našega povra, mesto, da bi procvitala in napredovala v korist našemu narodu.

Pod novim režimom pa upamo, pride Jednota zopet do nekdanje veljave in ugleda, da bo v tej uzornosti v poslovanju in v ir, in da bode ona čez naš narod razprostrila svoje peruti, ter varovala in ščitila, kakor si nadela za nalogo ob ustanovitvi.

Zemljišče in poslopje ni pripojeno kot last Jednote.

LINČANJE 17LETNEKA ČRNCA.

Greenville, S. C. 10. okt. 17-letnega črnca Viljema Jacksona danes linčali ker je krivnel in padel 11letno belokožkinjo ones Path. Privezali so ga na javni drog in takorekto razrežili so mu truplo. Mob je črnca vzel šerifom in odpeljali so ga k linčanju.

STAVKA ŽELEZNIČARJEV

Stavka železničarjev se čedalje bolj širi. V McComb City, Miss., pomnožili milico, a tudi stavkuji so se bolj organizirali. V m se pa vidi, da bode boj še hujši. 360 mož milice varuje last železnice in močne straže ščitijo, stavkujoči ne uderejo v tovar-

Stavkujoči pazijo na red in od krat, ko so se zvršili kravali, se ir še ni kaill. Med stavkujoči, ojaštvom in meščani so se vrli razni dogovori, vendar ne zna o čem.

V McComb City vlada skoraj sedno stanje. Družbe so najele stavkokazov in pravijo, da n bodejo toliko dobile, kolikor n treba za delo.

V najkrajšem času pride še več jastva in vojaška oblast misli, ji bode možno vzdrževati red.

SE JE PRIZNAL KRIVIM.

Nathan Allen, znani milijonar in tovarnar iz Kenosha, Wis., se je pripoznal krivim, da je utihotapljal dragulje. Tudi z njim obtoženi R. Collins iz Memphisa, Tenn. se je pripoznal krivim.

Allen in Collins sta bila obdolžena, da sta iz Evrope utihotapila za \$150.000 vrednih dragulj, ter jih odtegnila predpisani colni. Vtihotapljene dragulje je Allen podaril svoji ženi. Allen je bil kaznovan v globo \$12.000, Collins pa v \$4000.

NEZGODA GOSPE ROOSEVELT.

Gospa Theodore Roosevelt se nahaja v postelji. V soboto se je ponesrečila s tem, da je padla raz konja. Nezgod a se je pripetila na poti v Oyster Bay. Ona, njen soprog in sin Archie so jezdarili iz neznane vzroka se splašali konj gospe Rooseveltove in jo vrže na tla. Padla je na glavo in se precej poškodovala. Onesveščeno so jo prinesli domov. Govori se, da rane niso opasne in da bode okrevala kmalo.

NEVAREN POŽAR.

Požar, ki je bil podstavljen je divjal v mestu Scottsdale, Pa. Pet deset gostov v Central hotelu so komaj rešili, predno se je stavba prodrla. Ob istem času je gorelo na dveh drugih mestih in požar se je širil rapidno. To je tretji poskus zažgati mestu. Škodo cenijo na \$125.000.

MOŽ, ŽENA IN OTROK SE ZADUŠILI.

Davenport, Ia., 10. okt. Roy Graceja, njegovo ženo in njiju ma lo hčerko so našli danes mrtvo v postelji in sicer zadušeni so bili od plina. Govori se, da so šli prostovoljno v smrt zaradi uboštva.

Dr. DUMAS PRED POROTO.

Dr. Dumas, župan iz Bemidji je stal pred poroto zaradi različnih hudodelstev. Bil je ropar in požigalec. S svojo bando je ropal kjer je mogel in podžgal hiše. V neki hiši, katero je nameraval podžgati je pustil popreje spraviti iz nje vse vrednostne stvari. Spoznan je bil krivim in bode obsojen. Naprosil je, da pride njegova kazenske zadeva pred višje sodišče in za časno so ga postavili pod poroštvo \$10.000. Če se mu dovoli obnovitev razprave, je še vprašanje.

STAVKA ODREDJENA V DES MOINES.

Uslužbenci mestne železnice v Des Moines, Iowa so odredjeni k stavki ki se je pričela dne 11. tm. ob 1:30 popoldne na odredbo eksekutivnega odbora.

Prejšnji državni blagajnik je poskušal s poravnavo med družbo in unijskimi delavci, vendar dosegel ni zaželenega uspeha.

NAŠLI MRTVEGA ČRNCA.

Anoka, Minn. 10. okt. Lovci so našli v gozdu na farmi McCanley mrtvo truplo nekega neznanega, okolo 60 let starega črnca. Po izjavi mrliskega oglednika je črnc bil mrtev že kakih osem tednov. Truplo so prepeljali v mesto, vendar ni se našel nikdo, ki bi črnca agnoscial ali spoznal.

PROCES PROTI BRATOM McNAMARA.

V Los Angeles se te dni vrši proces proti bratom McNamara ki sta obdolžena, da sta udeležena

pri razstrelbah različnih poslopij. Obtožnica jasno prica, kako hoče kapitalizem ugnati in pregnati vse iste, ki so proti njemu. Časopisje, posebno pa socialistiško je nad tem zelo razburjeno in daje duška svojemu ogorčenju z raznimi izrazi. Slučaj je pač eden takih, kakor se jih v deželi svobode pripeti obilo. Še v spominu nam je obsodba delavskih voditeljev Gom-persa in Pettibone, a tudi ta slučaj kaže, da postanejo bratje Mc Namara žrtve kapitalizma. Tudi iz Dulutha so poklicani priče k tej razpravi. Roy Quigley, klerk v Spalding hotelu je dobil poklic k pričevanju.

John McGraw, eden prvih delavskih voditeljev se je meseca julija 1910 v Spalding hotelu vpisal za gosta in službujoči klerk ob tem času je bil Quigley. Gre se sedaj za to, če klerk spozna McGrawa, ki je tudi zapleten v tožbo.

PROTESTNI IZRAZI.

V New Orleansu, La. so priredili preteklo sredo protesni shod zaradi kazenskega postopanja proti bratoma McNamara, ki sta obdolžena zarote. Na tem shodu in poznejšem obhodu po mestu se je udeležilo 6000 oseb, med temi tudi vsi na stavki se nahajajoči železničarji.

ŽIDI GREDO NA FARME.

Na shodu židovske kolonizacijske družbe se je sklenilo, da odpošlejo 450 židovskih rodbin na farme v razne okraje v državi Wyoming. Vsaka družina dobi \$1000 in zasigurana ji je farma v obsegu 160 akrov. Bogati Židi so za to zložili potrebni denar.

AVIJATIK ROGERS PONE-SREČIL.

C. P. Rogers, ki skuša s zračnim letanjem pridobiti Hearstovo nagrado \$50.000 in sicer s poletom iz New Yorka v Los Angeles se je v ponedeljek pri Huntingtonu, Ind. ponesrečil. Hud veter mu je preobrnil stroj in padel je na zemljo. Rogers je zadobil še precejšnje poškodbe, vendar ne nevarne. Njegov stroj je uničen.

POŠTNA SLUŽBA Z LETALNIKOM.

Poštna služba z letalnikom, to je najnovejša v tej deželi in generalni pošta Hitcock bo imenoval posebno osebo, ki bode tako službo opravljala.

Earl Avington, ki se je svojim zadnjim poletom izkazal, bode na svojem poletu iz New Yorka v Los Angeles vozil pošto in sicer za Chicago in Los Angeles. Poštari v teh dveh mestih so dobili nalog iz Washingtona, da sprejemajo pošiljatve.

JEZ SE JE PODRL.

Zopet se je pripetila nesreča. V Hatfieldu je jez popustil, voda je iz njega udrila in nastala je grozovita poplava, ki je povzročila nezmerno škodo.

"Black River Falls" je uničeno. Prebivalci, kakih 2000 po številu so se resili na bližnji grič in žalostno so morali gledati, kako je voda uničevala njih imetje.

Rešiti niso mogli družega kot življenje. Ob neki se nahaja 11 mest, ki so vse poškodovane.

Nevarnost je še večja, ker je padlo obilo dežja in je vodovje zelo močno narastlo.

KATASTROFA V AUSTINU.

Pennsylvanski governor Tener ki je po katastrofi obiskal mesto Austin je rekel, da je treba novih in najstrožjih odredb in postav,

Iz Evrope.

AVSTRIJA.

Streljanje v avstrijskem parlamentu.

Pretekli četrtek se je v avstrijski zbornici zgodilo nekaj nepričakovanega. Iz galerije je nekdo oddal štiri strele v smeri proti ministerski mizi. K sreči niso strelji zadeli. Za časa atentata so se nahajali pri mizi justični in naučni minister. Storilca so aretovali.

Ko so bili strelji oddani je socialistički poslanec Dr. Adler govoril in v svojem govoru oistro napadal justičnega ministra zaradi strogega postopanja vlade ob času draginskih demonstracij. Ko so bili oddani strelji je val dalo velikansko razburjenje. Mne

da se enake nesreče kakor v Johnstown in Austin več ne ponovijo. Rekel je, da se more pri vsih takih podjetjih uvesti državno kontrolo in država naj pazi, da se take nesreče ne zgodijo več. Governor se ni hotel nič izkazati o preiskavi, ki se ima vršiti po takozvanem inkvestu.

Ta se je obdržal v petek in superintendent družbe, ki je lastovala osodepolni jez se brani izjave. Distriktni pravdnik je izjavil, da bode poteklo najmanj dva tedna, predno bode pripravljeno državno pravdnitvo za preiskavo.

PREPIR ZARADI DEDŠČINE

V Rock Island, Ill. se je zbralo kakih 200 oseb, ki pravijo, da so dediči umrlega generala Pavla Werta ki je umrl leta 1732 v Amsterdamu na Holandskem. Zapusčina z narastimi obrestmi znaša \$180.000.000 in se nahaja v oskrbi holandske države. Dediči so sklenili nabrati sklad za enajst odvjetnikov, ki imajo to stvar v rokah, da končajo celo zadevo.

VELIKANSKI KOLODVOR V MINEAPOLIS.

Chicago, Rock Island in Pacific železniška družba je naznanila, da namerava v Minneapolisu zgraditi velik kolodvor ki bode stal dva milijona dolarjev. Nakupili so že prostor, ki vsebuje 30 akrov. — Večji kolodvor je potreben, ker so se gori imenovane družbi združile s St. Paul in Des Moines železniško družbo.

IZ STOLICE.

— Kljub ustanovitvi poštne hranilnice so se vloge v narodnih bankah zdavno pomnožile, tako se poroča v Washingtonu. Od 7. julija pa do 1. septembra se je v nje vložilo \$634.100.000 ali za 20.000.000 več, kakor prej v istem času.

California.

— Dne 2. maja se je podal iz Coney Island 19letni Bert Mayer peš v San Francisco. Srečno je dospel tja po 92 dneh. Ko je dospel do cilja, je šel v mestno dvorano in oddal tam majorju posebno poslanico newyorškega majorja. Mayer je prehodil vsaki dan 33 milj.

— Neki zdravnik v Bakersfieldu Cal. in sicer dr. Aug. Schaeffer je znašel zdravilo proti sušici ki je bilo od kolegija zdravnikov spoznano kot najuspešnejše.

Georgia.

— Stavkujoči železniški kurjači so v Augusta. Ca. priredili proti Georgia in Florida železnici rabuke, v katerih so uničili več železniških tovornih voz. Ranili so tudi nastavljenice.

— Kapitan John Broder je s svojim letalnikom v Tifton napravil svoj polet. Iz višine 700 čevljev je padel na tla in se ubil.

nja so, da se je to zgodilo vsled neznosne draginje, ki je uprizorila na Dunaju rabuke v kateri so bile ustreljene tri osebe in je bilo čez sto ranjenih.

Častnik ustrelil častnika.

Nadporočnik Bartel, 5 ogerskega pešpolka je na ulici v Budapešti ustrelil honvedskega poročnika Lazaria in se je po storjenem činu sam prijavil oblastim. Dogodek vzburja obilo hrupa. Več oseb je bilo temu prica in vzrok njemu je, da je Lazar odvedel Barteljevo ženo.

Tripolis zaseden.

Italijani so sedaj uravnali novo upravo, in so imenovali admiral Borredolino guvernerjem, kapitana Calgni pa poveljnikom ukra-nih čet. Kakor hitro so Italijani zasedli s četami utrdb, tako hitro so prišli beduinski poglavarji na bojno ladijo, kjer so se podvrgli in prosili, da bi z obstreljevanjem mesta prenehali. Kratko za tem so pa prišli razni konzuli, ter so naprosili podadmirala Faravilla, da ščite tujce v mestu.

Admiral je potem pustil izkrcati še več čet in je zasedel mesto.

Kakor hitro so zasedli mesto, je potem poročal ameriški konzul da za časa obstreljevanja mesta ni bil usmrčen noben tujec.

Poročevalec pravi, da je bilo pri bombardiranju mesta ubitih 6 turških vojakov in 6 Židov, nekaj malega je bilo ranjenih, mesto ni poškodovano, pač pa le utrdb.

Poziv Avstriji.

Turški poslanik na Dunaju je naznanil ministru zunanjih zadev, da namerava Italija izkrcati svoje čete v Albaniji, poprosil, ga je tudi, da naj Avstrija to prepreči, na kar je minister rekel, da se mora še nekoliko počakati, da se vidi, kako se zadeva razvije. Kakor se čuje je prestolonaslednik zelo ogorčen o postopanju Italije in Avstrija bode najbrže od poslala vojno brodovje do alban-skega obrežja.

V egejskem morju.

Kako se poroča iz Carigrada se nahaja italijansko vojno brodovje v egejskem morju med grškim otočjem in maloazijskim obrežjem. Turški otoki so brez varstva in vsaki čas se pričakuje obstreljevanje Mytilene in Chios otoka. V četrtek je bilo slišati v bližini teh močno streljanje iz to-pov.

Turško brodovje je dospel v četrtek iz Dardanel v Bosporus.

Grška mobilizacija.

Grška vlada je za dne 3. oktobra poklicala reserve v Epirusu in kakor se iz Atene poroča, nameravajo sedaj poklicati pod orožje reserve iz Tesalije in sicer le toliko, da se zastraži meja v slučaju napadov od turške strani.

London, 10. oktobra. Danes zjutraj je došlo poročilo, da so Turki pri Benghazi pogreznili dve italijanski križarki kakor tudi dva rušilca blizo Derne.

Malta, 10. oktobra. 40.000 italijanskih vojakov se je ukrcalo v Siciliji ki odplujejo v Tripolis. 50 ladij je bilo treba, da so spravili vso vojaštvo, kateri transport so spremljale bojne ladije pod poveljstvom admiral Reven.

S tem, da Italija zasede z vojaštvom Tripolis so mnenja, da bode v kratkem času nastal mir. Turčija je obvestila vevlasti, da iz svoje dežele v najkrajšem času zapodi vse Italijane.

Zelo vznemirljive vesti prihajajo iz Balkana. Bolgari so pričeli mobilizirati in ravno tako tudi Srbi. Grška je pa tako že vsa po konci zaradi otoka Krete.

Po zavzetju Tripolisa.

Brezčični brzojav iz Tripolisa javlja, da so italijanski mornarji vse v boju padle Turke z vojaškimi častmi pokopali. Dvajset ranjenih Turkov, so pa spravili v bolnico na vojni ladiji.

Ranjeni Turki pravijo, da se niso zamogli več vstavljeni, ker jih je bilo premalo in so bili slabo oboroženi.

PORTUGALSKO.

Položaj na Portugalskem.

Brzojavka iz San Sebastiana pravi, da je razkralj Manuel iz Pariza dospel sem v spremstvu svojega strica Alfonza, oporškega vojvoda. Radi tega vlada mnenje, da bode razkralj skušal prodreti k rojalistom, ki se nahajajo v severnem delu dežele.

V petek se je poročalo iz Lizbona, da so monarhisti pri Binhaes obhodili stražo republikan-skih čet in jo zajeli. Oddelek 600 monarhistov je udrl čez mejo, ter zavzel mesto Franca, Carregosa, Espinhoncello, Paro, Sontello in Paraimo. Več bojev je že bilo med monarhisti in vladinimi četami. Monarhisti pričakujejo nadaljnjih oddekov, ki prihajajo čez Berin na Portugalsko. Vlada je na meji postavila 8000 mož vojaštva in uverjena je, da je to šte-vilno zadostno, da prežene mornar-histe.

Vlada pripoznava, da je ustaja rojalistov gotova stvar, vendar z ozirom na strogo cenzuro je težko poizvedeti kaj bolj natančnega. Poroča se, da je tudi vojaštvo zavzeto za kralja, ter da so se že marsikateri oddelki pridružili monarhistom.

— Rojak gosp. Frank. Bambich iz Joliet, prodajalec z urami in zlatnino je včeraj odpotoval v mesto po Železnem okrožju. Zavednega rojaka, priporočamo rojakom!

Amerikanska sličica iz Lipika.

V hrvaškem kopališču Lipiku je večja družba hotela igrati tenis, a na mestu ni bilo še nobene-ga dečka, ki so navadno pobirali žoge. Nekoliko v stran pa je stal nek drug desetleten deček in tega so vprašali, ali bi ne hotel pobirati žog. Deček je takoj pristal, sezul čevlje ter izredno spretno vršil svoj posel. Med tem so prišli tudi drugi dečki in koncem igre je vsak dobil običajnih 20 vinarjev, le prvega dečka so prezrili, ker ga nadzornik igrališča ni poznal. No. drugo jutro je pa kopališčna uprava dobila od tamkaj še dalj časa bivajočega ameriškega milijonarja J. pismo, v katerem zahteva, da se tudi njegove-mu sinu, ki je prejšnji večer po-magal pri tenisu, izplača običaj-na nagrada.

DULUTH SOUTH SHORE IN ATLANTIC ŽELEZNICA.

Potniki iz Minnesote in družih zapadnih držav kakor Dakota, Montana, Washington, Oregon in zapadne Kanade, so že dolgo spoznali veliko udobnost te železnice, zatoraj se pridno poslužuje-ri jim jamči splošno zadovoljnost.

Naš vlak zapusti Duluth ob 6.15 vsako večer proti New Yorku in vzhodu, kateri je popolnoma preskrbljen z vsemi potrebščinami.

Naša proga ima direktno zvezo z vsemi drugimi, tako da se ne rabite prevažati iz postaje na postajo nikjer, vozove premenite samo dvakrat do New Yorka in to samo na tisti postaji na katero pridete.

Kadar pridete v New York, vas spremlja naš osebni zastopnik, kateri preskrbi, da dobite čedna prenočišča po primerni ceni in vas tudi odpremi na ladijo, sploh mi skrbimo da je vaša pot kolikor mogoče prijetna.

Kadar pridete v Duluth, obrnite se na naš urad, ako pa kupite listke na severozapadu ali od družij agentov, zahtevajte, da vam železniški listek čita preko Duluth, South Shore & Atlantic Ry. do New Yorka.

"NARODNI VESTNIK"

National Herald.

Slovenic Weekly.

Owned and published by the
Slovenian Printing & Publishing Co.
a corporation.

Geo. L. Brozich, president.
Joseph Gerzin, V. president.
John B. Smrekar, secretary.
Joseph Mantel, treasurer.
Anton Hrast, director.
Raymund Feigel, editor.

Place of Business: Duluth, Minn. Christie Bldg.

National Herald

Issued every Thursday; subscription yearly \$2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the
Northwest. Rates on application.

"Entered as second-class matter May 11, 1911 at the
post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

"NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba
Duluth, Minn.

Izhaja vsaki četrtek zvečer na 8 strani ali več.

Narocna stane	
Za Ameriko in Canada za celo leto	\$2.00
za pol leta	\$1.00
Za Evropo za celo leto	\$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne posiljitve se naj posiljajo na tajnika:

John B. Smrekar, sec'y, DULUTH, MINN.

(Dopisi se naj posiljajo na urednika)

Raymund Feigel, Duluth, Minn.

Oba na naslov CHRISTIE BUILDING, second floor.

Telephon: Melrose 2244.

Konvencija K. S. K.

Jednote.

I. poročilo.

Pričelo se je, kakor je odredil predsednik dne 2. oktobra v Jolietu. Zjutraj po masi so se zbrali delegati v dvorani Jednotinega doma, izvolili so poverilni odbor, ki imel nalogo pregledati pravice delegatov in seja se je zaključila do popoldne.

Pri popoldanskem nadaljevanju so se unele zelo živahne debate glede po predsedniku ali duhovnem vodju suspendiranih delegatov. Po daljšem razmotrivanju na pritisk ogromne večine zavrnjenih delegatov, se je suspendiranje razveljavilo in suspendirani delegati zopet sprejeli. Zelo burna debata je nastala na predlog prestavljenja zborovanja v So. Chicago. Predsednik Nemanich ni hotel ničesar slišati o tem predlogu in se mu je upiral kar se je dalo. Hotel je postaviti gospodarski odbor, a delegati so mu prečili vsako nakano. Nemanich je skušal in skušal nasprotovati, vendar sreče ni imel, kajti delegati so bili močnejši na pravem mestu, vedli so se kolikor mogoče lo potroba, da se doseže pravica, rovanje se je vršilo do pol devetih zvečer, to je toliko časa, dokler se ni Nemanich udal. Delegati bi sedeli celo noč, če bi bilo potroba, da se doseže pravica, ki se je do sedaj tolikanj teptala.

Nemanich je navedel različne uroke zakaj ne pripusti, da bi se vršila konvencija v So. Chicago, med drugimi skliceval se je tudi na osebnost nasprotstva, kar pa mu ni nič pomagalo. Dosegel je le toliko, da so mu delegati pri trdili, da je imel moč sklicati zborovanje v Joliet. Nadalje je pa tu nastalo vprašanje, če so pravila veljavna ker so bila sestavljena kakor je hotel predsednik in ne da bi bila potrjena od delegatov ali društev. Nemanich je sam priznal, da je "pomagal" pravila delati, da ni imel starih, toraj napravil jih je, kakor so njemu ustregla bolj kakor društvam in članom.

Društva, člani in članice morajo biti hvaležni takim delegatom, ki se neustrašeno postavijo za pravice.

Nemanich ni hotel dati predloga na glasovanje, kakor bi bila njegova dolžnost, vendar podvredni je moral večini delegatov. Če bi ne bil hotel predsednik vsteti delegatom, opravičeni bi bili ga odstraniti, toda čast delegatom (izjeme so le male) bili so tako možni in vztrajni, da so dosegli vse mirnim potom.

Začetek tega zborovanja bo ostal vsem v vednem spominu, kajti na eni strani kaže absolutno gospodastvo in terorizem, na drugi pa razumen nastop delegatov, ki so tako srečno razrešili kočljivo zadevo. Tu se je javno pokazalo, kaj se z edinostjo doseže, res je, da naš narod rad in veliko potrpi, toda če pride do skrajnosti, si zna tudi pomagati. Vsa čast naprednim delegatom. Zeleti je le, da bi se naši rojaki tudi v marsičem drugem tako možko in

resno poprijeli in s tem bi dosegli velik napredek našega naroda v Ameriki.

Zborovanje se je torej v ponedeljek zvečer zaključilo v Jolietu in se drugi dan nadaljevalo v So. Chicago. Predsednik Nemanich je tu predsedoval še dokaj poveljno, seveda hvala za to gre raznim pritiskom od strani delegatov. Tudi Nemanich se je pozneje pokazal moža, pobotal se je z osebnimi nasprotniki in zatrdil nadaljno prijateljstvo. V terek so se izvolili finančni, gospodarski, pravni, odškodninski in prizivni odbori, ki so takoj pričeli s svojo nalogo.

Bodite previdni!

Že opetovano smo pisali, da je treba biti onim rojakom, ki imajo kako poškodninsko zahtevo proti rudarski družgi zelo previdnim, kajti vedno se gode slučajni, da so rudarji v teh slučajih opeharjeni od brezvestnih ljudi, da se brezvestni ljudje sitijo in mastijo z ranami ubogega trpina.

Zopet moramo omeniti neki slučaj, ki nas zopet uči da treba previdnosti. Hrvat Peter Bosnić je prišel ob življenje pri delu pri Inland Steel družbi. Neki Italijan, pri katerem je bil Bosnić na hrani, z imenom Bechetti, dal se je kratkim potom imenovati za administratorja in se je pogodil z družbo za samo \$125. Pripomniti pa se mora, da je bil pokojni dolžan Bechetti na hrani \$46, katere si je Italijan pridržal od pogojene svote. Italijan se je samo za to pogodil, da je prejel svoj nov, za druge se ni brigal.

Seda; se pa rojaki in sorodniki ponesrečenega potegujejo za obnovo pogajanja, ter da bi s tem dobili primerno posmrtnino za umrlim.

Kolikor je znano bode sodišče poklicalo Italijana na odgovor. Kako se bode ta stvar končala, bo demo poročali. Rečemo pa le, da bode še velikanskih sitnostij in ogromnih stroškov, katerih bi treba ne bilo, če bi bila že sprava cela zadeva poverjena pravemu človeku. Učimo se toraj iz tega, da je treba velike previdnosti, da ne bodedo opeharjeni.

Nekaj drugih slučajev, ki se ravno sedaj vrše v razpravah pred tukajšnjim sodiščem, nam zopet kažejo nekaj družega.

Ubita sta bila dva rudarja. Še skoraj nista bila pokopana, ko so že sorodniki v starem kraju dobili od priganjačev razna pooblastila s katerimi naj bi pooblastili tega ali drugega. Sorodniki iz starega kraja so bili pa tolikanj pametni, da so dali pooblastila v Ameriki bivajočim sorodnikom. ki naj se potegujejo in poravnajo zadevo z družbo. Vendar, ko so ti pregledali svojo zadevo pri sodišču, so opazili, da ima že konzularni zastopnik vmes svoje prste. Treba je bilo potov in stroškov, da so se otrsli tega sitneža. Nadalje koliko ljudi je bilo čez pooblaščenec se ne da popisati. Gotovo je, da se za take stvari trga, ker je pri njih zaslužek.

Ne rečemo, če pridejo ljudje v postene roke, vendar večkrat pridejo v take, da jih potem oskubajo do golega.

Ravno sedaj se nam poroča, da je neki tukajšni odvetnik, s katerim se hočemo še baviti, dobil za enega rojaka \$1000 odškodnine, a za se si je pridržal polovico, drugo polovico, pa je izročil ponesrečencu. Ali je to prav, ali ni to skrajna infamija, da se požeruhi mastijo na račun nesreč

Toraj rudarji, kakor smo vam že opetovano zabičali, če imate odškodninske zahtevke, obrnite se do poštenih posredovalcev, katerih med našimi vrstami ne manjka od katerih ne bodede vara ni, kakor pa od onih brezvestnikov, ki komaj čakajo, da se zgodi kje kaka nesreča da bi potem odnje imeli profita.

Že leta in leta sem so se vršila izkoriščevanja kar na debelo, a "Narodni Vestnik" bode od sedaj naprej delal na to, da bode temu konec in da rojaki, če bodo potrebovali zastopnikov, bodo dobili prave zastopnike, ne pa oderuhe.

Žene naših prezidentov.

Petindvajset prezidentov je, ki so stali na čelu Združenih držav od časa ko je bil Washington prezident. 25 mož je bilo, ki so iz Bele hiše v Washingtonu skoraj četrtino civiliziranega ljudstva vo

dili. In ob strani teh mož so stale žene, žene navdušene za narod no stvar. Osoda teh žen ni nič manj interesantna kakor ona njih mož. Več jih je bilo, ki so s svojimi možmi neustrašljivo posegle v politiko, ki so tako rekoč tajno vodile vodstvo uprave in da so prav lepo izpredle nitko, na kateri se je vlekla osoda dežele. Prva deželna mati, bila je Marta Washington, in še dan danes je najbolj ljubljena in spoštovana. Ona živi v srcu ljudstva, in marsikatera pripovedka in slavospev se ji zvije v nje častni venec. Da celo reklamo so iz nje napravili. Njeno podobo se rabi v različne svrhe. Bila je pač žena nadarjenosti in vpljiva. Kljub temu, da je bila Marta bogata, vendar je bila zelo štedljiva in svojemu možu, poznejšemu prezidentu, ve lika opora v njegovih poslih. Čeravno so jo obsipavali s častmi, bila je priprosta. Oblačila se je le v to, kar se je doma pridelalo in sploh bila je vzor vsaki gospodinjici.

Ko je prišla Abigail Adams, kot prezidentova žena v Belo hišo, je bila hiša zela pomanjkljiva. Kjer jesedaj sprejemna soba, tam so sušili perilo. A po njenem mnenju je bilo še to preveliko in navaditi se ni mogla na nebroj streljačev. Adams je imel hude čase, a v tih mu je žena nastrašeno stala ob strani. Ko je ob vstaji Adams moral iti na Angleško, je ostavil svojo ženo z otroci samo, a v tem času je ona pokazala, kako pogumna zna biti žena, če se poteguje za pravice naroda. Pripomniti pa je o tej, da ni imela višje izobrazbe in kaj bi bilo, če bi bila tako izobražena, kakor so žene dan danes?

Ravno tako je bilo z Dolly Madison in z Elizao Mornoe, Louise Katarina Adams snaba prejšnjega prezidenta je živela na evropskih dvorih, in je bila zelo naobrazena.

Le malo se govori o Rooseveltove ženi. Njej je bilo le, da je bila dobra gospodinja in dobra mati. Bila je pač prava sreča družinskega življenja. Tudi Taftova soproga je taka. Ona je le mati in soproga in nekako vzgled Amerikankam v zvestobi in zakonskem življenju.

SKRAJNA LAHKOMISLNOST.

K sreči so bile prve vrste o pennsylvanski katastrofi zelo pretilane. Vsled tega, ker se je podrl nasip je ogromne škode, pomanjkanje v preplavljenem okraju je že neznosljivo, vendar število ponesrečenih ljudi ni toliko, kakor se je prvič poročalo. Jih je le okolo dvesto, ne pa tisoč kakor se je domnevalo. Vendar vsak ponesrečenec je žrtev moralne lahkomiselnosti, ki zahteva v Ameriki več žrtev, kakor celi drugi svet. Če se govori o umoru mas, tako je gotovo v tem pogledu to izraz na pravem prostoru.

Ko je leta 1893 povodenj v Pennsylvaniji zahtevala tisoč človeških življenj, takrat je ameriško časopisje enoglasno zahtevalo kaznovanje onih kontraktorjev, ki so nadzirali gradbo johnstownskega zasipa. Sploh se takrat niti ni mislilo, da se v civilizirani državi zamore pripetiti enaka nesreča. Kaj bi bilo pa temu sedaj reči, ko se je ravno v tej državi pripetila slična nesreča? Ne zna se, komu bise bilo bolj ču iti, lo-povski brezobzirnosti papirnice, ki je v bližini mesta Austin dala zgraditi reservoir, ali pa oblastim, ki so pripustile, da je tovarna postavila tako nevarno podjetje, skoraj nad glavami austinskih prebivalcev. Govori se, da so bili prebivalci uslužbenci papirnice. Ali se znabiti radi tega niso upali ugovarjati? Vsekakor je bilo, da so bili prebivalci v večji nevarnosti, kakor mož ki v kleti izdeluje dinamit.

Vendar zločin je še večji. Že lansko leto se je opazilo kršenje zidu in še lansko leto se je videlo, da reservoir ne bode mogel prenašati ogromnega pritiska vode.

V celi dolini so bili prepričani, da se bode nasip podrl, vendar da se to zgodi tako hitro in nepričakovano, to se ni nobenemu niti sanjalo.

Dolinica v katerej se je nahajal reservoir je zelo ozka in čuditi se je sploh, da se je ob katastrofi rešilo toliko prebivalcev.

Seveda se sedaj zahteva preiskava. Krivci bi morali biti kaznovani. Preiskava se bode gotovo izvršila, a kazen???

Johnstownske žrtve niso bile maščevane, in kdo bi upal zatrjevati, da bode sedaj drugače?

Podpirajte slovenska podjetja.

Tu prinašamo imena rojakov, ki imajo po Mesaba okolici svoje trgovine. Kupujte potrebščine pri njih:

Eveleth.

Gostilne: Geo Kotze, Frank Steblaj, Anton Blejc, Lous Cos, Math. Miroslavich, Math. Primozich, Jakob Ahčin, Anton Fritz, Luka Ribič, Anton Lenič, Jakob Virant.

Mesnica in grocerija: Geo Brinc, Peter Junke, Frank Šebat, Geo Mihelič.

Brivec: Frank Lošin.
Krojač: Jakob Ambrožič.
Manufakturna trgovina: A. M. Murnik.

Gilbert.

Gostilne: Joe Nose, John Mustar, Anton Erčul, Anton Intihar, John Francelj, Marko Matekovič, John Praznik, Joe Brula.

Mesnica: Lapp bratje, Geo Mihelič.

Železnina: Mantel, Kukar in Spitznagel.

Grocerija in oprava: Mike Kraker.

Slaščičarna: Anton Brodnik.
Zlatnina: Joe Čimžar.

Aurora.

Gostilne: Frank Zajc, Maks Arko, Joe Virant, Ga. Kovač, John Kostelc, Josip Fugina.
Mesnica: Gersič-Grahek.

Pineville.

Železnina in grocerija: Martin Sever.

Chisholm.

Gostilne: John Kuzma, P. Medved, Lovrenc Kovach, John Bradac, John Campa.

Grocerija: John Bartolj, Joe Jakša.
Mesnica: Math. Macele. Jos. Lovšin & Co.

Slaščičarna: Jakob Stukelj, Frank Jurekovič.

Krojač: John Puš.
Čevljar: Jernej Levstek.

Hibbing.

Gostilne: John Pouše, Anton Kromar, M. Bizal.

Buhl.

Gostilne: John Spolar, Frank Perhaj.

Ely.

Gostilne: Frank Virant, John Gouže, Joe Seliškar, Joe Skala, Ga. Smrekar, John Plut, Joe Smuk, Martin Skala, Agnich bratje, Math. Kapš.

Grocerija: Žlogar bratje.

Manufakturno blago: Peter Bezek.

Brivec: Frank Čerček.

Krojači: Joe Schweiger, John Teran, Math Spreitzer.

Tower.

Gostilne: Jakob Skala, Peter Mihelič.

Čevljar: John Meierle.

Krojač: Joe Stonič.

Mesnica: Ant. Gornik.

Virginia.

Gostilne: Frank Trampuš, Anton Skubic, Joe Spreitzer.

Duluth.

Gostilne: Jos. Sharabon, Jakob Stubler, Elija Ratkovič, Marko Dancilovič.

New Duluth.

Gostilna: Josip Francelj.

McKinley.

Gostilne: Joe Ahlin, Toni Škoda, Geo Gorše.

Če smo po pomoti izpustili kako slovensko podjetje, prosimo, da nam lastnik prijavi, da popravimo do prihodnje objave.

"NARODNI VESTNIK" ZA
VAS, VI ZA NJEGA!

Kruh, ki daja moč otrokom je napravljen iz

Duluth Universal moke

Dobre moke izdelujejo mlini na severozapadu
vendar noben ne take kakor

Duluth Universal

Po svih grocerijah.

Duluth Universal mlinarska družba.

Najboljša moka za kuhinjo in pecivo.

Joe Seliskar
slovenski gostilnicar
ELY, MINN.

Prodaja pristno domače, ohijsko vino, rudeče in belu
po \$1.50 do \$2.50 galona.

Whiskey od \$2.50 do \$4.00 galona.

Potujočim rojakom nudim čedno prenočišče.

Sveže pivo, dobre smodke.

First National Bank,
EVELETH, INN.

Najstarejša narodna banka na
Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK
\$67.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po
najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

JOHN B. SMREKAR
EVELETH, Minn.

Vam preskrbi:

ZAVAROVALNINO.
VOZNE LISTKE.
NOTARSKA DELA.
POŠILJANJE DENARJA.
PRODAJO ZEMLJIŠČ.

Zanesljivo in pošteno.

URAD 415 PIERCE ST.

State Bank of Aurora
Aurora - - Minn.

Opravlja vse bankarske posle. - Zavaruje
poslopja.

Kapital \$25.000.

Preostanek \$3.500.

First National Bank

Biwabik - Minn.

Kapital - - 29.000.00.

Priporočamo se za vse bankarsko delo in pošiljanje denarja.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite Dr. Richterjev Pain-Expeller.

Ozdravel vas bo v kratkem — in če se boste z njim drgnili boleče dele zjutraj in zvečer, vas ozdravi popolnoma. Hranite eno steklenico tega leka vedno v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevrologijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St.
NEW YORK.

LAING HARDWARE CO., ELY, MINN.

Železnina, Pohištvo in Pogrebniški Zavod.

Skušajte naše barve.

NAJBOLJŠE BLAGO IN NAJNIZJE GENE.

Vaš rojak Marko Bluth vam je vedno na razpolago.

OBIŠČITE NAS.

Če se nahajate v Duluthu?

obiščite

Miller-jevo restavracijo in hotel.

Če ste na Hibbingu stopite v Millerjevo restavracijo, ki se nahaja v Hibbing hotelu.

Če ste na Virginiji pa ravno tako na Chestnut ulici.

Priporočamo

veliko zalogo grocerijskega in manufakturnega blaga.

Cene poštene. Postrežba točna.

Sartori Bratje

ELY - - Minn.

SARTORI in TRAMONTINI
CHISHOLM - - Minn.

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

Peter Bezeka

Ely, Minn.

Naznanja rojakom, da je ravno dobil zalogo ženskih svilenih jopic in kikelj, ravno tako tudi možkih, ženskih in otroških klobukov.

Rudarji dobijo po najnižji ceni trpezne delavske obleke. Velika zaloga cvetljen ženskih in otroških slammikov.

Cene nizke, blago dobro.

Iz stare domovine.

Kranjsko.

Uboj na Črnučah.

Dne 21. m. m. zjutraj so v nekem kozolcu na Črnučah našli teško ranjenega Božidarja Šibenika. Ko so ga našli, je še dihal, iz nosa in ušes pa mu je tekla kri. Ob 9. dopoldne je Šibenik izdihnil, ne da bi prišel k zavesti. Na cesti so našli njegovo kolo docela nepoškodovano. Par korakov od kolesa je bila luža krvi. Na cesti v smeri proti Domžalam je bilo videti več krvavih marog. Ker ni opaziti na Šibenikovi obleki niti najmanjšega madeža, ki bi kazal, da bi bil nesrečnik padel s kolesa, ker je nadalje tudi kolo popolnoma nepoškodovano, se domneva se popolno gotovostjo, da je bil Šibenik ubit. Kdo ga je ubil, se seveda ne ve, a sumi se marsikaj. Ena verzija hoče celo vedeti, da je ubijalec iz Ljubljane. Koliko je na teh vesteh resnice, bo dognala sodna preiskava. Sodna komisija, ki bo gotovo lahko konstatirala, ali gre za nesrečo ali uboj, je bila na licu mesta danes popoldne ob 3. Božidar Šibenik je bil član ljubljanskega telovadnega društva "Sokol I." Bil je na glasu kot najboljši telovadec tega društva.

Velika avtomobilska nesreča v Zatreznici.

V torek zjutraj, dne 12. m. m. ob trideset na osmo uro je s silno hitrostjo privozil avtomobil od Lese proti Zatreznici. Na njem so se nahajali šofer, dve gospodični in dva gospoda. Avtomobil je silno drvil. Kdo pride do vasi, so iz vasi priletele tri krave in eno tele ter letele proti avtomobilu. Več ljudi je videlo, kako se je krava zakadila v voz. Avtomobil se je hotel izogniti, ampak prepozno; voz je zadel s tako silo v hruško, da se je podrli, avtomobil pa se je ves zdrobil. Eno gospodično in šoferja je vrglo v zrak. Prva je zelo poškodovana po nogah, pravijo, da bo težko okrevala. Voz so naložili kmetje, ter so ga peljali na Jesenice.

Grozovita toča.

V soboto, dne 9. m. m. še bolj pa v nedeljo popoldne je obiskala strašna nevihta nekatere vasi žirovske župnije. Toča kakoršne nihče ne pomni, se je vsula po Žirovskem vrhu, Goropekah, Vrsniku, Račevi in Sovri in uničila v kratkem času pridelke, alosten je pogled po opustošenih poljih, zlasti po sadnem drevju, kjer se bo škoda dolgo čutila. Koliko toče in kakšna je padla, pove najbolje to, da si je bilo treba na nekaterih krajih napraviti gaz čez njo in da se je še v sredo — tretji dan po nevihti — dobila na mnogih krajih, in to v taki vročini! Oškodovani kraji so se vide li iz doline kot da bi bili pokriti s snegom.

Smrtne nezgode.

Dne 10. septembra je umrl v bolnišnici 25letni dninar Jož. Erman iz Radovljice, ki se je pred dvema dnevi pri gašenju v gozdu nevarno opeknel.

— V isti ljubljanski bolnišnici je umrl te dni 4 let stari posestnikov sin Fr. Kosem iz Dola pri Brdu, katerega je v soboto dne 9. m. m. na glavi nevarno ranil voz nekega posestnika blizu domače hiše.

— Z voza je padel 7. m. m. organist Fr. Kopačin iz Podrage pri Vipavi tako nesrečno, da mu je kolo zmečkalo glavo.

— S strehe kake 4 m globoko je padel v Gabrovki 81letni kočar Anton Zaletel, ki je pomagal krovcu. Umrl je po preteku četrtr ure.

Obešenega so našli

v Škofiji Loka v ponedeljek, dne 11. m. m. na telovadnih krogih 17letnega praporščaka cesarskih lovcev v Gradcu Antona Vernika, ki je dovršil letos kadetno šolo in bi bili moral nastopiti z oktobrom aktivno službo. Na krogih je bila pritrjena zanka v kateri je visel Vernik, sklonjen na z nogami na tleh stoječ. Ne ve se, ali se je Vernik ponesrečil med telovadbo na krogih in prišel slučajno z glavo v vrvice, ali je izvršil samomor.

Pokopali so

dne 17. m. m. na cerkniškem pokopališču posestnikovo soprogo Anico Rožanc z Brezij nad Cerknico, iz znane Ronkove rodbine v Bezuljaku. Umrla je blaga žena v 2. letu starosti in zapustila soprogu šest nedorastlih otročičev; sedmo, 4mesечно dete je umrlo en dan pred njo.

Umrl

je dne 11. m. m. v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji gospod M. Petrič, vpokojeni učitelj v Strugah pri Dobrempolju.

Štajersko.

Strašna družinska tragedija.

V Dobrunjah je povila žena bogatega kmeta Hrisehica trojčke. To je moža tako ujezilo, da se je v jezi napil in šel nato domov razsajat. Med prepriom s porodnico je zagrabil sekuro in ubil ženo in dva novorojenčka. Tretjega je rešila babica s tem, da je prestrigla udarec in zbežala. Divjak jo je zadel na hrbtni in tudi močno ranil. Nato je bežal proti Dravi in skočil v vodo, kjer je utonil.

Vojska med Frankolčani in Straničani.

V nedeljo, dne 17. septembra je nastal v Berložnikovi gostilni na Frankolovem strašen pretep. Pet fantov iz Stranic se je popoldne pripeljalo na Frankolovo in pilo že poprej, ko so došli k Berložniku, v dveh gostilnah. Pri Berložniku je bilo zbranih nekaj Frankolčanov, med njimi Janez Potočnik p. d. Macuh in njegov dvajsetletni sin. Za kratek čas se je vnel hud prepri, iz katerega se je razvil pretep. Katoliškonarodni Frankolčani so branili junaško svojo domovino pred štajercijanskimi Straničani. Pretep se je preselil končno iz gostilne na cesto. Padlo je nekaj strelav, late in sekire so frčale po zraku in padale po glavah. Macuhov sin je napadel svoje nasprotnike s sekuro. Konec te bitke je bil ta, da so Straničani naložili na voz dva težko ranjena in ju odpeljali v Vitanje k zdravniku. Upanja ni veliko, da bi ostala pri življenju. Staraga in mladega Macuha so pa odpeljali v Vojnik k zdravniku, vendar pa njune poškodbe niso težke. Zadnji prizor te vojske se bo odigral pred celjsko okrožno sodnijo.

Korosko.

Porotno sodišče v Celovcu.

V četrtek se je vršila pred celovskim porotnim sodiščem obravnava proti 28letni dekli Ivani Lammer iz Sobotke radi detomora in 18letnemu hlapcu Sebastijanu Gosch iz Sentjurja pri Volšperku radi prigravarjanja k umoru. Zdravnik je dognal, da je bilo dete mrtvo rojeno. Sodišče je morilko in njenega morilca opustilo glede umora, kaznovalo pa ju je ker nista k porodu poklicala babice. Lammerjeva je dobila 4 tedne strogega zapora, Gosch pa tri tedne strogega zapora.

— Drugidan pa se je vršila obravnava proti 47letni požigalki Mariji Schmutzter, ki je zažgala posestvo Antona Pikla v Trebah. Schmutzterjeva je priznala, da je zažgala posestvo iz maščevanja. Sodišče jo je obsodilo na pet let težke ječe.

Mrtvo truplo na železniškem tiru.

V Sinčevsi je našel železniški čuvaj pri vzhodni uvozni menjalnici na kolodvoru mrtvo žensko truplo. Ženske niso spoznali. Imela je odtrgano desno roko in zmečkano lobanjo. Neznano je, kateri vlak jo je povozil, in ali se je neznanka ponesrečila ali je skočila sama pod stroj.

Obešenega

so našli vojaki v gozdu tik nad Celovcem nekega ključavničarskega pomočnika. Ime samomorilca ni znano.

Cigani v banki.

V Celovcu so prišli v neko banko cigani, več možkih in ena ženska, in so zahtevali nemške zlatnike. Uradnik jim je predložil denar in cigani so res nekaj komadov kupili. Ko pa so odšli, je zapazil uradnik da mu manjka 150 kron v zlatu. Ovadil je cigane ta

koj na policijo. Tatove so zasedli še v mestu in jim vzeli ukradene zlatnike.

Goreč železniški voz.

Na turški progi se je vnel med vožnjo tovorni voz, ki je bil obložen z volno. Ogenj je zanetil brzokone iskra iz stroja. Voz je gorel, dokler ni pripeljal tovorni vlak v Pusarnico, kjer so odpeli in pogasili. Škoda je precejšnja. Zgorelo je skoro pol voza volna. Voz je nepoškodovan.

Primorsko.

Potovanje "Najade".

Kakor poročajo italijanski listi, so podale preiskave Jadranskega morja, ki jih je izvedla ladja "Najade", zelo interesantne rezultate. Doslej so mislili, da je največja globina Jadranskega morja med Kotorom in Brindisijem. Še Hopfgartner je meril to globino leta 1870 in je našel 1645 m globine. Na mestu, ki je Hopfgartner natančno določil, so sedaj izmerili globino na 1100 m. Tu di drugi Hopfgartnerjevi rezultati so se izkazali sedaj kot napačni. Nikjer niso našli večje globine kakor 1000 do 1100 metrov.

Novo železniško palačo

bo sezidalo ravnateljstvo ogrskih železnic v Pulju. Poslopje bo stalo na vogalu trga Zichy in ceste Deak. V pritličju in v I. nadstropju bodo pisarne za skladiščno ravnateljstvo, blagajno in računski oddelek. V II., III., in IV. nadstropju pa bodo stanovanja za železniške uradnike.

Ogenj v Gradiški.

Minoli teden je pogorela v Gradiški hiša posestnika E. Rigotija. Ogenj je nastal v dimniku. Hiša je pogorela z vso opravo. Škoda znaša nad 4000 kron. Krita je z zavarovalnino.

Cene grozdju v Istri.

Povprečne cene istrskega grozdja so sledeče: V Vodnjanu 26 K, belo, navadno 24 K, v Pulju belo in rdeče mešano 28 K, v Kr-

ču befo, navadno, 24 K, v Velinju belo in rdeče mešano 40 K. V Novem gradu prodajajo burgundca po 33 K.

Good Sport

Is very exhilarating but somewhat tiresome.

After a day in the woods

Hamm's Beer

Refreshes, stimulates, strengthens and insures a good night's rest.

Include a case in your outfit

"Leads them All"

Theo. Hamm Brewing Co.

ST. PAUL, MINN.

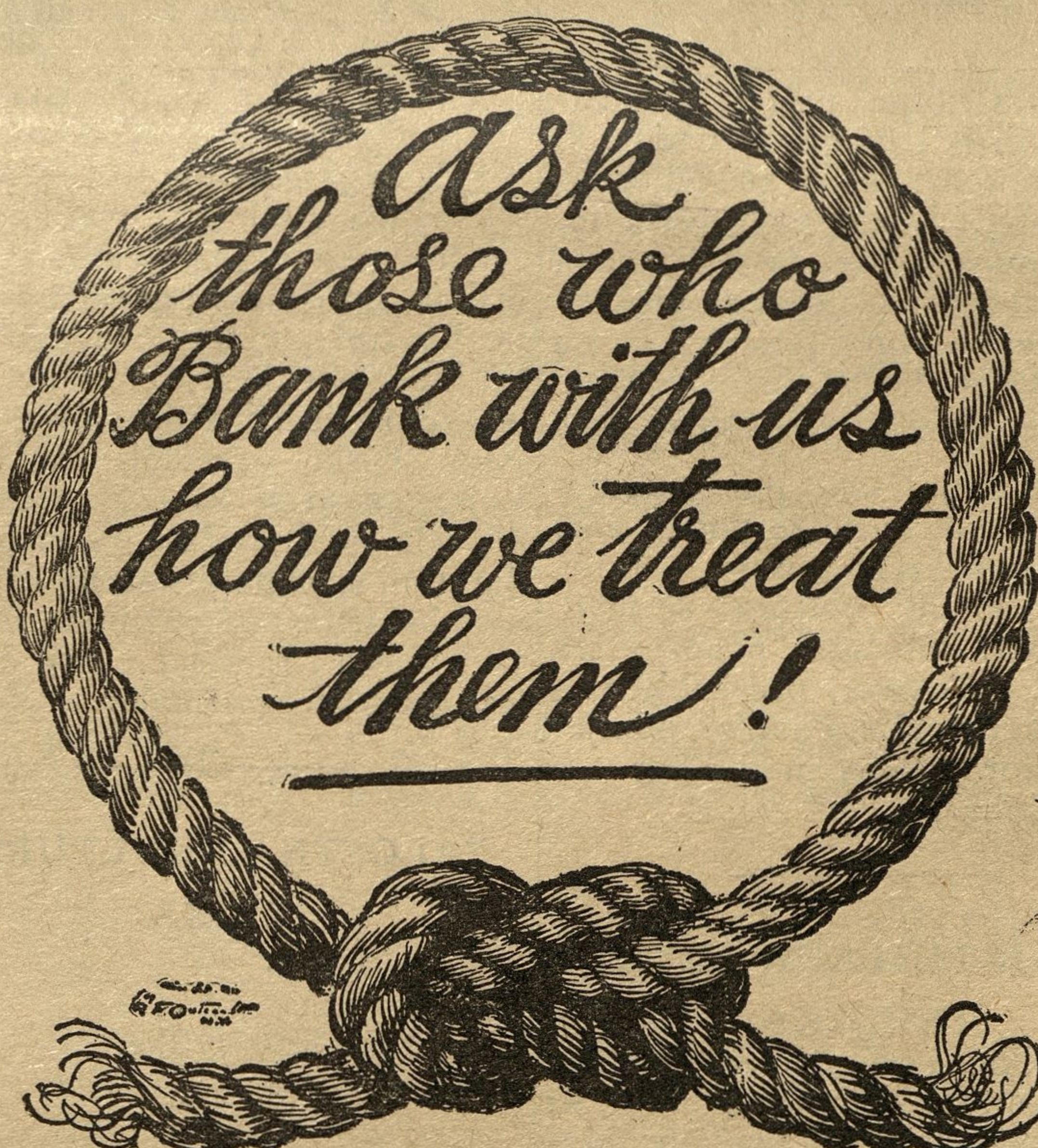
Maks Shapero

EVELETH, MINN.

311 Grant Ave.

Največa zaloga možkih in otroških oblek, obuval, klobukov in kovčkov.

PRIDITE IN POGLEJTE BLAGO! — DOBRO DOŠLI!

Ali imate že kakega stika z našo banko, upamo da, če še ne, pa boste pristopili v vrsto naših vlagateljev.

Če iščete banko, s katero bi delali kupčijo, izberite si isto, ki je z nami v zvezi, kajti razlike v bankah so velike.

NAŠA BANKA JE VAŠA BANKA.

Plačamo 3 od sto obresti.

Miners State Bank

na Chisholm, Minn.,

C. Jesmore & Son,

največja KONJUŠNICA

EVELETH, - - - MINN.

415 Grant Avenue.

Phone 23-1.

Kakor tudi.

Pogrebniški zavod

PRI NAS BOSTE VEDNO DOBILI DOBRE IN ČILE KONJE ZA VSAK SLUČAJ PO PRIMERNI CENI.

Izročite nam

Vaše pogrebe in videli boste, da je naša postrežba najboljša in naše cene vedno poštene.

Kapljice.

— Ob praznovanju petdesetletnice neodvisnosti hoče Italija za sužnjiti bedne Arabce. — Ironija!

— Sveti Oče blagoslavlja italijansko vojsko, češ, da bode ta med neverce zasejala omiko in vero. (?) Ali ni dosti "črne roke" na svetu, ali mora biti še kaj bolj črnega, da se svet "osreči".

— Italija prične zasejati vero in omiko med Turke z bombami in granatami.

— Prezidenti nimajo sreče. Taft je propadel z reciprociteto v Kanadi in ko je največ pridigal o miru, je nastala italijansko-turška vojska.

Prezident v Jolietu je tudi propadel "z reciprociteto" v Jolietu, in več ko se je poganjal, da bi se boji vršili v Jolietu, se bode mir sklenil v So Chicago. Pač smola!

— Papež blagoslavlja vojnike. Kako je blagoslavljal duhovni vođa narodne vojnike, o tem listi še nič ne pišejo.

— Vse za vero in narod je rekel pesnik Gregorčič ter obrnil oči prot inebu. Vse za vero in narod, vzklika nekdo drugi, medtem si pa ogleduje svoj dobro rejeni trebuh.

Avstrija in Italija zaveznici? Gotovo! Saj ena drugi hoče vozelo tako zavezati, da ga ne bode moglo rešiti.

— V avstrijskem parlamentu so se do sedaj ministri in poslanci pretepali in lasali. Gotovo se sedaj ne bodejo več, kajti so se zbal streljanja.

— Draginski izgrezi na Dunaju in po drugih c. kr. mestih, streljajo v parlamentu in klici "živijo republika" — so pač le mala predgraja k temu, kar se ima izvršiti, ko bode "Njega Veličanstvo" zatisnilo oči na veke.

— Največje plačilo sveta je ne-hvaležnost. To skuša prejšnji ljubljanski župan Hribar sedaj, ko praznuje svojo šestdesetletnico.

— Mi nismo zadosti katoliški, ko se je izrazil neki avstrijski do stojanstenik. Čemo videti, ali bo do nekatere naše uprave postale zadostne katoliške, ali preveč klerikalne.

Če koga ubiješ prideš na električni stol. Ali bi imeli zadostno moralnih stolov, če bi obsodili vse kapitaliste, ki imajo na vesti tolikan umorov. Menda ne! Vsaka država bi morala imeti za električne stole posebno tovarno in ne bi bilo dolgo, ko bi nastal v Ameriki trust električnih stolov.

— Ne ubijaj tako nam veli zapoved. A isti, ki so se podali z orožjem v roki nad mirne ljudi, nad one, ki jih "kultura" še ni osrečila, isti dobivajo "papežev blagoslov". Seveda, preskrbljeni s tem, blagoslovljeni lahko pobijajo, kolikor hočejo in kolikor se jim poljubi.

NIKOLA TESLA IN ELEKTO TEHNIKA.

Spisi Nikle Tesle o novih iznajdbah ne elektro-tehničen polju, ki so izšli v tedniku "English Mechanic", so tako senzacionalni, da se mora čuditi ves naobraženi svet. Čujmo, kaj Nikola Tesla, ki je rodom Hrvat, torej naš ožji rojak, pravi o tej automatični umetnosti, kakor imenuje svojo tajnost. Teleautomatična umetnost pomeni po njegovem izreku rezultat dela, da se zgradi automat, ki se bo premikal in delal, kakor če bi bil inteligenten. Ta automat je, tako pravi Tesla, tremodnamičen stroj, ki je sestavljen iz različnih delov, in sicer iz sprejemalca, spreminjevalca in oddajalca energije, dalje iz aparata za premikanje in drugega mehaničnega sodelovanja, tretjič iz organov, ki določajo smer in četrtič iz aparatov, ki so občutljivi za zunanje pojave. Da se to lažje razume primerja Tesla svoj stroj s človekom, katerega tudi imenuje aparat. Po izjavah Tesle in njegovi vili skušnjah se lahko mehanične zakone živega automata prenese na mrtev stroj. Tesla je svojo idejo najprva poskusil na motorčolnu, katerega je opremil z aparatom za sprejem električnih valov, da ga je vodil s pomočjo brezžičnega prenosa. Ta poskušnja se je po njegovi izpovedi dobro obnesla, tako, da je mehanizem čolna izvršil vsako gibanje, kakor se mu je s posredovanjem električnih valov zapovedalo. Tudi tukaj je izdelal vse po živem automatu in njegovem živčnem sistemu za signalizacijo in naredil je aparat, ki je občutil različna nihanja, kakor n. pr. občuti člove-

ško uho različne glasove. Na ta način se je različnost prenosa valov, ki oddajalne postaje pomnožila izdatno. Ali Tesla objavljuje še mnogo več, kakor je do sedaj po lastni izpovedi, že iznašel. On sedaj izdeluje mehanizem, ki bo, ne da bi bil nadzorovan, tako delal, kakor če bi imel svojo lastno inteligenco. Ubogal bo na najrhljše vpliv od zunaj in potem tudi delal in sicer tako, kakor če bi posedoval logiko in pamet, sploh bo izpolnjeval svoje dolžnosti, kakor pameten sluga. Nadalje opisuje kako bo njegov teleautomat kot bojni stroj na suhem, pod morjem ali v zraku in na ladji, na kateri ne bo žive duše, nositelj neomejene razruševalne in vničevalne sile. Stoletja sem se ljudje trudili izumiti in poboljšati vničevalne stroje. In do danes je priznan top kot najvažnejši vničevalni stroj. Top 30 cm kal., ako se nabasan s korditom, požene 850 funtov težko kroglo z 900 m začetne hitrosti v sekundi in 20 milijonov meterkilogramov sile. Ako bi zrak ne delal opore, tedaj bi krogla preletela 80 km, preden bi padla na tla. Vse to je pa za Teslo nič. On pravi, da se lahko toliko elektrike zbere v obliki eksplozivne elektrike, da bi bila korditeksplozija potem le še toliko silna, kakor če bi človek dihal. On pripoveduje, da sedaj izdeluje stroj, ki bo imel eksplozivno moč 800 milijonov konjskih sil, ali 20-krat toliko, kot cela stran 30 cm topov na ladji "Dreadnought". Teslu se tudi pošiljanje signalov na planet Mars dozdeva za igrarčjo. On smatra rešitev te naloge le še za problem, katerega lahko inženir reši potom računov. Po njegovem mnenju se bodo ljudje v prihodnje vojskovali le še z vodo in električno silo, če se bodo sploh še vojskovali.

Tesla pravi, da se bavi tudi z iznajdbo male in hitre ladje, ki bo slabo oborožena, pač pa bo imela toliko vničevalno silo, katere bo v primeri z veliko ladjo, kakor David z Golijat. S tem telautatom hoče Tesla provzročiti velikanski val, za kar ne rabi drugega kot 20 ton cenene razstrelivne snovi. S to podmorsko razstrelbo hoče provzročiti 20.000 atmosferskega pritiska in z valom, ki bo nastal vsled te razstrelbe, pa potopiti vse brodogojce. Valu bi sledila 200 m globoka dolina. In nepotrebno je o tem razmišljati, pravi Tesla kakšna bo osoda ladje, ki naj bo še tako velika, ako jo zgrabi tak val.

Tako Tesla o svojih iznajdbah. Ali bodo vojne še sploh mo oče, če Tesla dovrši svoje iznajdbe? Ali ni pri takih vničevalnih sredstvih vsaka vojna nemogoča? Ali bodo ljudje res tako neumni, ko ne bo treba v boj drugega pošiljati kot stroje opremljene s silno učinkujočo vničevalno silo? Ako Tesla uresniči, kar objavljuje, potem se mora spremeniti do dela tudi produkcija in gospodarstvo, spremeniti se morajo današnje družabne razmere. Po izjavi Tesla bo delal stroj, človek bo pa njegov gospodar.

ŽALOSTNA KULTURNA SLIKA.

Iz Metlike.

Nekaj časa sem se je na sosednem Hrvaškem primerilo več po žarov. Ljudje so sumili, da kdo zažiga in nazadnje je bila razstrošena vest, da so poslali Mažari po žigalce, ker ljudje z njimi ne dirajo, drugi so zopet trdili, da so poslali požigalce ogrske zavarovalne družbe. Ljudstvo je bilo razburjeno in vsako podučevanje o neresničnosti gori navedenih slučajev je bilo zaman. Sam sem to velikokrat izkusil. Večkrat so prišli kakšnega tučja in ga peljali v Ribnik. Ker se je izkazal za listinami so ga izpustili, a ljudstvo je bilo zopet preverjeno, da so ti požigalci v vladni službi. Sedaj so pričeli dnevno in nočno stražo v selih. Po vseh vrtovih, po kočeh, povsod na drevje so obešali svetilke, da kdo ne bi mogel priti nevidno v vas in jo zažgati. Tako so imeli tudi v selu Pravotina in Zaloka, dasiravno v neposredni bližini pri njih ni gorelo.

V torek, dne 19i m. m. so opazili tučja na poljih. Seveda takoj za njim, češ, ta je eden izmed požigalcev. Bilo je predpoludne okoli 10. ure. Hrvatje so vdrli za njim eni peš, šest pa na konjih. In sedaj se je pričel lov. Vas Pravotina leži ob kranjski meji, samo reka Kolpa deli deželi in je oddaljeno od Metlike dobro 1½ uro hoda. Dotični tujec, najbrže videč toliko ljudstva, je pričel bežati po koruzah. Ko je videl, da ne bo mogel uteči, je skočil v Kolpo in jo preplaval na Kranjsko

stran. Hrvatje so ga dohiteli in so z brega Kolpe rekli menda tam stoječim mlinarjem naj ga primejo v vodi. Kar so seveda ti storili. Hrvatje so šli potem s čolnom po njega, ga dobro zvezali in peljali več vas Zaloko v Pravotino. Tam so ga zasliševali in po kratkem odmoru se je pričelo linčanje. Nič niso imeli tehnik vzrokov, da je res on požigalec, a za to so se malo menili; posebno močje iz Amerike so pravili, da govori česko in ga oni razumejo dobro, da pravi da je res on zažgal dve poslopji. Sedaj so ga pričeli na cesti pobijati, bilo je ljudstva do 300. Tolkli so ga z palicami, ga z gnojnimi vilami suvali, nadalje še streljali iz revolverjev na njega. Ko je ves razbit — ima tudi eno roko in zobe vse razbite — ležal na cesti, zaprosil je vode, katere so mu prinesli iz Kolpe v klobuku in je vso izpil.

Potem so se izpraševali, kdo je, kdo ga je najel, a revež ni mogel povedati, tako da bi ga razumeli, ker je bil ves razbit in kakor sem se sam na licu mesta pričel, ga po mojem mnenju niti nihče razumel ni in to je bila najbrže njegova nesreča! Pravijo, da je večkrat rekel, da je Čeh, da je oče šestih otrok in večkrat zaklical, da je on iz Zlate Prahe.

Ni jim bilo še dovolj, da je ves razbit preboden in obstreljen ležal pred njimi neznani tujec — so naročili zverine — ženskam, — da so pripravile slame iz katere so napravili grmado. Zanesli so še živega Čeha zvezanega na njo in jo zažgali. Pretrpel je grozne muke. Ko so zažgali je klical "Ježeš Marijo, Jožefa", in hotel z močjo razmetati gorečo slamo raz sebe, toda zaman, ker so zraven stoječi slamo nazaj metali, ga drezali z gnojnimi vilami in streljali na njega tudi ko je bil že mrtev. Sedaj leži ob hrvaškem bregu Kolpe tuje nepoznan, ves spečen posebno, sprednji del in po hrbtu, po obrazu še nekoliko znamenj kanibalizma, razbita usta, zobe, razbita črepija. Grozen pogled za količjak civiliziranega človeka, nečuvjen dogodek 20. stoletja.

In če pogledaš ljudstvo in tiste voditelje tega menda tudi za nje usodepolnega dneva, vidiš povsod vesele obraze, smehljaje ti pravi glavni voditelj, s katerim sem govoril — svoja junaštva, da rečem z nekim posebnim zanimanjem ti dokazujejo, da je prav, da jo tako naredili.

Komisije še danes ni bilo. Pri umorjenem so našli knjižico, eni pravijo vojaško, in da se piše Došan; da je Čeh iz Zlate Prahe! Mož je bil boljše oblečen in je nosil kapo. Najbrže je po nesrečnem naključju storil tako grozovito smrt.

Če sedaj pomislim na tisti kraj, kjer leži umorjeni, me groza obletava, da se more zgoditi, kaj tako nečuvnega v 20. stoletju.

Roman srbske princezinje.

Veliko senzancijo je vzbudila na srbskem vest, da se je v Zemunu pojavila princezinja Helena Obrenovičeva, ki dela kot perica. Poročevalcu lista "Neues Wiener Abendblatt" je pripovedovala, da se je porodila 14. avgusta v belgrajskem konaku, ker so na Srbskem tedaj pričakovali princa, je morala izginiti in na njeno mesto so položili otroka moškega spola, kateremu so dali ime princa Aleksandra. Vzgojena je bila v djakovarskem samostanu; nato so jo izročili družini nekoga Baiča. Pred osmimi meseci je umrl je nrednik Janez Baič in na smrtni postelji ji je sporočil, da ni Pasteliceva, kakor se je imenovala, temveč prava potomka kralja Milana in kraljice Natalije. To okoliščino je do tistega časa za molčal iz ljubezni do domovine. Z ozirom na bližajočo se smrt je pa smatral za svojo dolžnost, da izda tajnost. Ta dozdevna princezinja je nadalje pripovedovala, da je bila pozneje pripovedovala, da je bila pozneje zaposlena kot perica v kraljevem konaku in je tam preživela ono grozno noč, ko je bil Aleksander umorjen. Od tega tistega časa živi v Zemunu. Seveda nima za to svojo bajko nikakih dokazov, vendar se pa je navzlic temu našlo precej ljudi, ki ji verjamejo.

Zračna pošta ustavljena.

V Londonu je razglasil minister za pošto in brzojavne naprave, da prepoveduje prevoz poštnih pošiljatev z aeroplani. Vsled tega je morala zračna pošta ustaviti svoje delo.

Tatvine muzejskih vrednosti.

V muzeju v Kolmaru so zapazili, da manjka dragocen oklep iz XIV. stoletja, čegar vrednost cenijo na 8000 do 10.000 mark. Iz Monakovega poročajo, da je 11. m. m. ukradel iz zavoda za

slepce v Bringenau nekdo zelo dragoceno soho Krista iz slonovine. Tatu so sicer prijeli, soha pa že niso našli več pri njem.

Pri vojaških vajah.

Iz Toulona poročajo: Pri strelnih vajah tretje eskadre je strel raznesel na križarki "Gloire" zatvornico nekega topa ter ubil enega topničarja in ranil 15 mož, od katerih so 4 pozneje umrli. Ne sreča se je zgodila baje na ta način, da je zatvornica priletela na neko pripravljeno kroglo, ki se je nato razletela.

Zadovoljni vojvoda.

V ameriških listih je objavljena sledeča ženitbena ponudba: "Vojvoda Peter Rorcza iz Avstro Ogrske, katerega plemeniti rod izvira iz leta 787, kar more dokazati s pošteno deklico ali mlajšo miti s pošteno deklico ali mlajšo vdovo, ki ni popolnoma brez premoženja, v svrhu ženitve." Res, skromen vojvoda, ki si želi neveste, ki ni popolnoma brez premoženja.

Podraženje mila.

Lastniki tovarov za milo razglašajo, da bodo zvišali cene svojih izdelkov za 2 do 3 K, ker so tudi cene surovin močno poskočile. Obenem pa naznanjajo tudi, da to zvišanje še nikakor ni definitivno in da je mogoče, da bodo tovarnarji v najkrajšem času prisiljeni cene zopet zvišati. Tedaj zopet podraženje, ki zadene pri nas izvečine le siromake.

Nevihita v Neapolju.

Predčerašnjim popoldne se je utrgal nad Neapoljem, nad kraji pod Vezuvmom in nad Torre del Greco oblak ter je preplavila vodo velik del dežele. Kakor poroča "Giornale d'Italia", se je pone srečilo vsled silne povodnji ob vznožju Vezuva 20 oseb, večina je utonila. Mnogo družin je vsled povodnji s svojimi hišami odrezana od drugega sveta. V Torre del Greco pogrešajo baje dve rodbini. Tudi polja in vinogradi so mnogo trpeli. Iz Neapolja je prišlo mnogo rešilnega moštva. Tudi železnica je močno poškodovana, tako da je promet skoro nemogoč.

Napad na japonskega generalnega poštnege ravnatelja.

V noči od ponedeljka na torek, ko je ravno generalni poštni in brzojavni ravnatelj v Tokiju se delal v uradu, se je priplazil v njegovo sobo vlomilec. Ravnatelj ga je zasačil, toda vlomilec se je branil z nožem in ranil generalnega ravnatelja z nožem na obrazu in na plečih.

Železničarsko gibanje na Irskem.

Vsled stavke železničarjev je položaj na irskih železnicah zelo resen. V Dublin je dospelo 40 škotskih železničarjev, ki so izjavili, da hočejo opravljati službo. Ko so dospeli v Dublin in so jih pod močnim spremstvom vojaštva odpotali na njih mesta, je prišlo do velikih sovražnih demonstracij. Na sto in sto potnikov z Angleškega v Dublinu ne more naprej, ker je železniški promet na sever in na zahod popolnoma ustavljen. Trpi pa tudi Angleška posebno zaradi tega, ker je transport živil, zlasti jajec in surovega masla, ustavljen.

Župan umoril svojo taščo.

Iz Braševa poročajo: Župan Gregor Csedoe v Csiktapolczi na Ogrskem se je ločil pred dvema letoma od svoje žene. Ker pa je imel svoje sedaj 6letno hčerko zelo rad, je sklenil, da se zopet poroči s svojo ločeno ženo in je tudi vse pripravil. V nedeljo je prišel obiskat svojo hčerko in svojo ločeno ženo, ko pa je stopil v njeno stanovanje, ga je njena mati vsa besna napadla. Da se ubrani, je zgrabil za nož in ga sunil divjajoči ženski v prsi. Tašča je umrla čez par ur. Drugo jutro se je župan v drugi poročil s svojo ženo, po končani poroki pa so ga orožniki odpeljali v zapor.

Odpust nemških delavcev v Parizu.

Kakor poroča list "Siecle", so odpustili v pariških elektrarnah in drugih tovarnah veliko število nemških delavcev in to zato, ker se je med delavci pokazalo sumljivo gibanje, da bi v slučaju, da se razmere med Francosko in Nemčijo še bolj poostre, delali škodo v tovarnah, oziroma preprečili delo.

ADOLPH G. DE WILDE,

Trgovina s zganjem in likerji na dehtu
874 ISLAND AVENUE,
Milwaukee, Wis.

se priporoča slovenskim gostilnicarjem za naročbo finejšega zganja, brinovca tropinovca in slivovca

Cene solidne, postrežba zaamčena.

Bogata zaloga kalifornijskih vin in ogrskega grenčevina Rostopsin.

FIRST NATIONAL BANKA DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - \$500.000.

Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - - \$1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Helps Shea trgovina s pohištvo in pogrebni

312 Grant Ave. EVELETH, MINN. Phone 101.

Najboljše vrste pohištvo, postelje, motroci, oprava izvršujemo po kratkem naročilu. - Prodajamo dobre peči in sploh vse v to stroko spadajoče stvari.

GEORGE L. BROZICH,

prva slovenska,

ZAVAROVALNA AGENCIJA, v Minnesoti,

Mi smo uradni zastopniki najboljših ameriških in evropskih zavarovalnih družb v sledečih mestih železnega okraja:

Ely, Tower, Aurora, Biwabik, Gilbert, Eveleth, Virginia in raznih "lokesnih."

Zavarujte svoje poslopja in pohištvo pri svojem rojaku kateri bode pazil na Vaše koristi v slučaju nesreče.

Pošiljamo Denar

točno in zanesljivo na vse strani sveta, za staro domovino smo v zvezi z trdko FRANK SAKSER CO. katere je znana po svoji točnosti in poštenosti.

Prodajamo vozne listke

za vse črte med Ameriko in Evropo, cene so vedno poštene. Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavni urad v Ely, Minn. ali podružnico v Eveleth, Minn. V slučaju najne potrebe, pokličite nas po telefonu na naše stroške.

Podružnica v Eveleth, Minn. John B. Smrekar, upravitelj.

GEO. L. BROZICH. Ely Telephone 120. Eveleth " 174 LL.

American Exchange

Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za
Slovence in Hrvate v mestu.

Posiljamo denar na vse
strani sveta in prodajamo
vožne liste.

3% obresti od vlog.

Jakob Verant

GOSTILNIČAR

EVELETH, Minn.

310 Grant ave.

NAJBOLJŠE PIJAČE IN
SMODKE VSAKE VRSTE.

V MOJEM POSLOPU SE NA-
HAJA TUDI

Slovenska brivnica.

PRIDITE IN POSETI-
TE NAS!

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medved

CHISHOLM, MINN.

Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM
ROJAKOM V OBILEN
POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z
VSAKOVSTNIMI
PIJAČAMI.

Štefan Zgonc

javni notar

CHISHOLM, MINN.

IZDELUJE POLNOMOČI,
KUPNE POGODBE IN VSA
DRUGA NOTARSKA DELA.
OGLASITE SE PRI MENI!

J. P. Ahlin

McKINLEY — MINN.

PRODAJA HAMM PIVO NA
DROBNO IN DEBELO.

SMODKE IN VSE DRUGE PI-
JAČE SPADAJOČE V

gostilno prve vrste

SE ULJUDNO PRIPOROČA
ROJAKOM.

ZGODOVINA MAROŠKEGA VPRAŠANJA.

Cela Evropa zasleduje z veli-
kim zanimanjem nemško-franco-
ska pogajanja v Berlinu, ki se
naj v najkrajšem času odloči. To-
da zakaj se pravzaprav gre, za
celi razvoj maroškega vprašanja
se malokdo briga. Umetno je to-
rej, da se nekoliko bližje ogleda-
mo postanek in razvoj tega vpra-
šanja.

Od 1. 1830. je Alžir francoska
last. Toda od tega časa se začena-
jo tudi konflikti Francozov z ma-
roškimi roparji, ki so vdrlji v Al-
žir in napadli Francoze. Končno
se je vendar 24. oktobra 1844 po-
srečilo generalu Bourgeandu z
10.000 Francozov prema-
gati in razgnati maroško vojsko.
Na to so v Tangerju sklenili ma-
roško-francosko pogodbo glede
regulacije mej. Toda Ludovik Na-
poleon, poznejši Napoleon III., je
dobro vedel, da dokler so divje
maroške čete na francoskih mej-
jah, pravzaprav ne pripada Alžir
popolnoma Franciji. In tako se
mu je porodila sledeča misel: Spo-
razumeti se z Anglijo v tem smi-
slu, da bi si Anglija prisvojila
Egipt, Francija pa Maroko. Te
ponudbe sicer ni storil uradno,
pač pa zaupno. Toda angleški mi-
nistrski predsednik, Palmerston,
je pisal lordu Clarendonu: "Name-
n francosko-angleškega spora-
zuma, ki temelji na trdnem teme-
lju pravne hotenja, je, braniti
se proti krivičnim napadom, varo-
vati slabše pred močnejšimi in
zajamčiti ravnotežje. Kako bi
mogli postati napadalci, ne da bi
se nas provociralo? S kako pra-
vico bi posnemali v Afriki razde-
litev poljskega kraljevstva, Maro-
ko prideli Francozom, Tunis ali
kako drugo državo Italijanom in
Egipt Angležem? Anglija in
Francija ste zajamčile integriteto
osmanske države in bi torej zdaj
odvezli sultanu Egipt? Tak zločin
proti pravnim čuvstvom ljudstva
bi moral postati vsaki osmanski
vladi usodepoln. Sicer bi niti po-
litik niti vojak niti mornar ne
mogel našega gospodstva v Egiptu
smatrati kot nagrado za to,
Polastiti se Maroka si je posta-
vil že Ludovik Filip za svoj cilj;
od tega časa leži ta načrt v fran-
coskih arhivih in vlada čaka samo
na ugoden trenutek, da ga izvede.
Menda se je Palmerson bolj ma-
lo oziral na pravnost, temveč se
je spominjal le bolj na besede
Nelsonove: "Tanger mora ostati
posest kake nevtralne države ali
mora pa pripasti Angliji." Angle-
ški poslanik v Tangerju Sir John
Drummond je pisal l. 1885. da
Francija ne sme na nikak način
dobiti pravice zasesti ožino, ki tvo-
ri cesto v Indijo.

V tem času je bil maroški sul-
tan Mulley Hassan, ki je leto
pred tem izjavil: "Nikdar ne pri-
de dan, ko bi se naš narod sklonil
pod jarmom tujega gospodarstva.
Preje pogine poslednji Mavr."
Zatorej tudi piše angleški posla-
nik v Tangerju Sir Charles
Smith dne 21. julija 1892 lordu
Salisburyju: "Na sultana nima no-
ben evropski poslanik nikakšnega
vpliva. In noben ga ne bo imel.
Kot istino se lahko proglasi, da
sultan ne more nobenega evrop-
skega poslanika utiti." Takrat so
bili dnevi Meleya Hassana že se-
steti. Spomladi l. 1894 je umrl na
ekspediciji v Tadlo. Ni pa dolo-
čil svojega naslednika, kakor je
bila njegova pravica. Imel je tri
sine, ki so ga preživeli. Imenova-
li so se: Muley Mohamed, Muley
Hafid in Muley Abdul Assiz. Ve-
zir Ba Achmed je določil za vla-
darja najmlajšega: Abdul Assiza.
Hasanovo truplo so obklesli in po
obrazu nekoliko pobarvali, prive-
zali je na konja ter odpeljali v
mesto Rabat, da bi utajili njego-
vo smrt. Sele 7. junija leta 1894.
je ljudstvo izvedelo, da je sultan
mrtev in da je Abdul Assiz po na-
ročilu očetovem njegov naslednik.
Zdaj se začne nova doba. L.
1905 je postal angleški poslanik
pri sultanu Sir Artur Nicolson.
Ta je igranje pri sultanu vse do-
segel. Toda kmalu se je začelo
po državi razširjati vest, da je sul-
tan izdal svojo domovino Angli-
ji. To so vporabljali razni ljudje
v to svrhu, da bi si prilastili pre-
stol. Oba starejša brata so prišli
in zaprli.

Bu Hamara je nastopil kot pre-
tendent in je razglašal, da je on
najstarejši sin Muleya Hassana
in da se mu je posrečilo uiti iz
ječe. Da bi bila stvar še bolj kom-
plicirana, je nekdo izpustil Mule-
ya Hafida iz ječe. Toda maroško
ljudstvo se je veselilo, da ima
zdaj sultana, ki je osvobodil od
vlade samogoltnih tujcev.

Ti so morali za časa vlade Mule-
ya Hassana v obrambo svojih
interesov v Maroku sklicati ma-
dridsko konferenco, na kateri je
nemški zastopnik po instrukciji
Bismarckovi glasoval za vse fran-
coske predloge brez izjeme. Fran-

cija je začela konkurirati z Ang-
lijo za vpliv v Maroku. Toda
naenkrat je prišlo nepričakovano
iznenadenje. V Londonu ni več
vodil angleške politike Palmer-
ston, temveč Landsdowne in v
Parizu je deloval Delcas-
se na to, da uresniči idejo Ludo-
vika Filipa, oziroma Napoleona
III. In ta dva moža sta dne 8. a-
prila 1904 podpisala deklaracijo,
ki se je tikala Maroka in Egipta
in v kateri je sledeča misel izve-
dena: Egipt Angliji, Maroko
Franciji. V nemškem državnem
zboru je proglasil kancelar, knez
Buelow, da se ta dogovor nikakor
ne tiče nemških interesov.
Toda hitro je izpremenil svoje
mnenje. Dne 31. marca je prišel
cesar Viljem II. v Tanger. In
tam je imel govor, v katerem je
izjavil, da smatra sultana za po-
polnoma neodvisnega suverena,
da se sultan ne sme ozirati na
francoske želje, da njegov obisk
dokazuje, da hoče za nemške in-
terese v Maroku storiti vse in da
se glede teh interesov ne bo do-
govarjal z nikomur drugim, nego
s sultanom Abdulom Assizem,
katerega suvereniteta mora osta-
ti neokrnjena. Pred tem je pa
izjavil Buelow, da se angleško-
francoska pogodba ne tiče Nem-
čije, ker je njenim trgovskim in-
teresom zajamčena enakopravnost
z drugimi državami. Kar na
enkrat pa ta nastop cesarjev

Knez Buelow je čutil, da ga je
cesar blamiral in zato je predla-
gal francoskemu poslaniku skli-
canje mednarodne konference o
tem vprašanju. S to konferenco se
je hotela Nemčija rešiti iz sitne
situacije. In tako je prišlo do zna-
ne algiciranske konference, pri ka-
teri ste bili Nemčija in Avstro-
Ogrska popolnoma osamljeni. Sul-
tanova suvereniteta je ostala sa-
mo še na papirju, v resnici je bi-
la namreč tako omejena, da se o
suverenitni sploh ni moglo več go-
voriti. Prišel je čas, katerega so
se Maročani bali. Tujci so zavla-
dali v deželi.

Starejšega sultanovega brata
Abdula Assiza, Muleya Hafida
so proklamirali za protisultana.
Ta je obljubil boj proti Evropej-
cem in njegov mlajši brat je zle-
tel z prestola. In glej čudo!
Nemčija, ki je prej slavnostno za-
jamčevala suvereniteto Abdulu
Assizu, je prva predlagala, naj
Evropa tistega, ki je v krvavem
boju vrgel Abdula Assiza s pre-
stola, prizna za sultana. Evropa
je faktično priznala Muleya Ha-
fida za sultana, čeprav ne tako hi-
tro, kakor si je to želela Nemčija.

Od tega časa Delcassee že dolgo
ni več francoski zunanji minister
in francoskemu poslaniku v Be-
rolinu je zatrdil nemški cesar Vi-
ljem II., da zdaj, ko Delcassee ni
več zunanji minister, ne bo Nem-
čija Franciji v Maroku delala ov-
vir. In res so 9. februarja 1909 pod-
pisali nemško-francosko pogodbo
o Maroku, v kateri stoji sledeče:
"Cesarska nemška vlada ima v
Maroku samo gospodarske inte-
rese: priznava, da potrebujejo po-
sebni interesi Francije v tej de-
želi trdno zajamčenega miru in
reda, in pripravljena tem intere-
som ne delati nikakih ovir."

Kaj so pomenjale te besede?
Najprvo to, da prepušča Franciji
slobodno roko, kako hoče zajam-
čiti v Maroku mir in red, morda
tudi še nekoliko več. O franco-
sko-angleški deklaraciji iz leta
1904 priznavajo na primer vsi, da
je Anglija dala Maroko Franciji.
In kaj je rečeno v tej deklaraciji?
Zopet hočemo citirati dobesedno:
"Vlada njegovega britanskega
Velikanstva priznava, da je nalo-
ga Francije, kot velesili, ki je ta-
korekoč sosedna Maroku, paziti
na mir v tej deeli in dajati ji vso
pomoč za finančne in vojaške, ki
jih potrebuje. Izjavlja, da ne bo
delala nikakih ovir nobeni franco-
ski akciji v to svrhu." Če primer-
jamo te besede, tedaj ne more-
mo dvomiti, da se je nemška vla-
da leta 1909 zavezala v istem
zmislu kakor angleška vlada na
podlagi dogovora iz leta 1904, da
je torej tudi Nemčija dala Maro-
ko Franciji.

Toda oglejmo si zadevo še bolj
natančno. Nemška vlada se je
zavezala, da ne bo ovirala fran-
coskih interesov in tem, da vlada
v Maroku mir in red. Toda pred
nedavnim časom je dobilo maro-
ško prebivalstvo o Muleyu Hafidu
ravnostno naziranje, kakor ga
je imelo leta 1910. o Abdul Assi-
zu, da je namreč prodal deželo
tujcem in sicer samo s tem edi-
nim razločkom, da se je prej go-
vorilo o Angležih, zdaj pa o Fran-
cozih. Ljudstvo se je začelo upi-
rati in tolpe upornikov so kora-
kale proti Fezu, da odstranijo
ali pa celo umore sultana. Situa-
cija je bila kritična — uporniki
so bili pred vratmi glavnega me-
sta. Toda Francija ni imela sa-
mo od Nemčije potrjeno, da ima
interes na tem, da je mir in red
zajamčen, temveč sultan je sam
poklical Francoze na pomoč. In
Francija je v istini temu ugodila

in je sultana osvobodila ter mu
rešila prestol in življenje.

In tedaj se je našel nekdo, ki
je delal temu priznanemu intere-
su Francije ovire in težkoče. Bi-
la je to Nemčija, ki je izjavljala,
da je Francija prekoračila algeci-
raško pogodbo. In če bi Francija
tudi storila, tedaj bi mogla pro-
ti temu protestirati vsaka država,
ki se je udeležila, samo Nemčija
ne. Kajti na podlagi te pogodbe
bi sicer imela pravico delati ovire
Franciji, toda s pogodbo iz leta
1909 se je odpovedala tej pravi-
ci. Vsled tega se tudi razne nem-
ške izjave niso smatrale preveč
resne. A tedaj so Nemci pokaza-
li, kaj pomenja pri njih pogodba
iz leta 1909. Kar nanaglooma so
poslali v maroško pristanišče A-
dagir, to je pristanišče, ki je na
vsem bojnimi ladjam, nemško boj-
no ladijo.

In začeli so se pogajati za to,
koj jim Francija da, če to ladijo
odpokličejo in če store to, za kar
so se že s pogodbo iz leta 1909
zavezali. Tak je torej zgodovin-
ski razvoj maroškega vprašanja.
In da ne bo kdo mislil, da pišemo
pristransko o nemški politiki, pri-
pominjamo, da je znani nemški
publicist Harden to maroško po-
litiko nemške vlade označil pred
nedavnim s tem, da je citiral iz
nemškega kazenskega zakonika
paragraf, ki govori o — izsiljeva-
nju.

IZČRPANI PREMGOVNIKI.

Novo izvoljeni predsednik
British Association, profesor sir
William Ramsay, je na 81. let-
nem zborovanju navedene druž-
be, ki je te dni zborovala v Ports-
mouthu, razpravljal v svojem na
stopnem govoru "o virih energije"
ter pri tem govoril o izčrpanju
angleških premogovnikov, kar se
lahko zgodi v relativno kratkem
času. Tozadevni govor je vzbudil
v angleški industrijski državi po-
polnoma umljivo zanimanje, zla-
sti ker je sir Ramsay svetovno
znan znanstvenik.

Dotični stavek govora angleške
ga učenjaka se glasi:

"Imamo v nam poznanem sve-
tu samo omejeno zalogo nakopi-
čene energije, na britskih otokih
pa celo zelo omejeno, namreč naša
premogovna polja. Letna mno-
žina premoga, za katero se zmanj-
šuje zaloga, je v zadnjih 40 letih
zelo enakomerno rastle, o čemur
se vsakdo lahko prepriča iz poro-
čil kraljeve komisije o pridobiva-
nju premoga. Leta 1870. so na
Angleškem izkopali 110 milijon-
ov ton premoga in od onega časa
se je množina pridobljenega
premoga zvišala za 3½ milijona
ton vsako leto. Uporabna množi-
na premoga v sedaj otvorenih
premogovnikih znaša približno
100.000 milijonov ton. Lahko je
izračunati, da bo premoga, ako
bo pridobivanje rastle v sedanjem
razmerju, popolnoma zmanjkalo
v 175 letih. Toda, se mi bo odgo-
vorilo, odstotni narastek prid-
bljenega premoga bo postal manj
ši! Zakaj? V teku zadnjih 40 let
se ni pokazalo nobeno znamenje
kakega popusta. Pozneje nekoč
seveda bo postala uporaba premo-
ga manjša, to pa zato, ker bo po-
stal premog vsled bližnjega iz-
črpanja dražji. No, sam sem po-
znan kekega moža, čegar oče se
je boril v 45letni vojski na strani
pretendentu približno pred 170 le-
ti. Vživljenju posameznega na-
roda pa je 175 let kratka doba.

Uporaba premoga se veča celo
vedno hitreje. Od leta 1905. do
1907. je narasla množina z Zdu-
ženem kraljevstvu pridobljenega
premoga od 236 do 268 milijonov
ton, kar je enako 6 tonam na po-
sameznega prebivalca, medtem
ko se je pridobilo v Belgiji okoli
3½ tone na posameznika, v Nem-
čiji 2½ tone in v Francoski 1 to-
no. Naša premoč v trgovini in
naša moč v svetovni tekmi z dru-
gimi evropskimi narodi je, v ko-
likor moremo spoznati, neopore-
čno odvisna od vsakokratne ce-
ne našega premoga. In ako se
ta cena na podlagi bližnjega izčr-
panja naših premogovnikov zvi-
ša, potem moramo pričakovati tu-
di prihoda lakote in uboštva."

V nadaljnjem govoru je izjavil
sir Ramsay, da se je na njegovo
inicijativo osnoval v angleški znan-
stveni družbi poseben odbor, ki i-
ma nalogo izkazati nove vire ener-
gije in ki smatra za nadomestilo
sleden vire kot primerne: plima
in oseka, notranja gorkota zemlje
veter, solčna toplota, vodna moč,
razširjenje gozdov in poraba le-
sa in šote za kurivo itd.

DELAVEC, PRISTOJAJ K
ORGANIZACIJAM IN POKA-

ŽI SE, DA SE ZAVEDAS!

Zabava blaznih.

V Colorado Springs, Colo. so
se zgodili neprimerno grozni u-
mori. V noči od 20. na 21. m. m.
je zbudil prebivalce na zahodnem
koncu mesta glasen smeh in gro-
zno vpitje na pomoč iz dveh hiš,
ki stojte druga zraven druge. Ko
je prišla policija, je našla vse
stanovalece teh hiš umorjene in v
mlakah krvi. Blazni iz neke bliž-
ne blaznice so bili ušli in ubili s
sekirami dve ženski, enega mo-
škega in 3 otroke. Storitve niso
mogli dobiti.

Kritična starost papeštva.

Nezaslišane škandale so upri-
zorili katoličani v metodistovski
cerkvi v Rimu. Pred kakimi 2000
osebami je tam govoril profesor
Taquilatela o "kritični starosti pa-
peštva". Ker se je bilo pa vtiho-
tapilo v metodistovski cerkev
tudi več klerikalcev in so ti za-
čeli proti govoru profesorja Ta-
quilatela demonstrirati z zvižga-
njem, so Metodisti prisiljene pre-
tepli in vrgli iz cerkve. Mnogo
jih je bilo tudi aretiranih.

Josip Scharabon,

415. West Michigan St.

DULUTH, Minn.

BLIZO UNION POSTAJE

Kadar pridete v Duluth posetite me. Zagotavljam
vam izvrstno postrežbo v moji gostilni.

Posilja denar v staro domovino po tvrdki Frank Sakser
Co. Prodaja parobrodne liste.

Anton Zalar

Martin Shukle

Ch. Korošec

Anton Zalar & Co.

EVELETH,

503 Grant Ave.

Phone 147.

Priporoča novo otvoreno trgovino

grocerijskega blaga,

kakor tudi

mesnico

s svežim in suhim mesom, perutnino in domače klobase.

Kupujte potrebščine pri nas in mi vas zadovoljimo.

Rojakom na znanje!

Prva in jedina slovenska izdelovalnica unijskih kratkih in
„Verzinka“ smodk ter prodaja raznovrstnega vina in likerjev
samo na debelo, Wholesale. vam priporoča:

Importirani starokrajški orinjevec, zaboj \$10.50; kranjsko
tropinovo, zaboj \$10.50; kranjsko slivovico, zaboj \$10.50;
Three Star Cognac Brandy, zaboj \$8.00; Sporty Gin krepič-
na pijača za staro in mlado, zaboj \$9.00.

A. HORWATOV ZDRAVILNO GRENKO VINO, zaboj \$5.50,
kakor tudi californijski trester in "Bourbon Whisky" i. t. d.
v sodčkih od 25 galonov naprej vedno po najnižjih cenah.

Pri naročilih kojim priložite denar dobite znaten popust za kar se zaupno obrnite na

Antona Horwat,

600 N. Chicago Str.

JOLIET, Illinois.

Steel Plant lote v Norton oddelku

se nahajajo prav blizu novih \$20,000.000 tovarn ki jih sedaj gra-
dijo v DULUTHU obstoječe iz devet žgalnic in 43 drugih po-
slopij. Okolo pet milijonov so že potrošili, največ za podstavbe
in dela sedaj tu od 600 do 700 moči. Kadar bo delo končano, bo-
de vposlanih okoli 5000 delavcev.

Sedaj gradijo že ceste, pocestne železnice, vodovod trgovske
hiše in privatne in več delavskih hiš je že postavljenih. Če iščete
dela ga dobite in sedaj je čas, da si oskrbite lote.

Prašajte za reference:

JOE SCHARABON, DULUTH, Minn.

GEO BROZICH, ELY, Minn.

ALFRED W. KUEHNOV, 403-4 Columbia Bldg
DULUTH, MINN.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Vari najboljšo in rojakom dobro znano pivo

v steklenicah pod imenom „REX“ kakor

:: tudi pivo v sodčkih. ::

FRANK TRAMPUSH,

upravitelj za Mesaba Range. Virginia, Minn.

Avgust Šenoa:

ZLATARJEVO ZLATO.

Historička povest iz XVI. stolet.

(Po petem hrvatskem natisu.)

Poslovenil Silvester K.

"Varate se, gospod!" prestrže mu Alapič besedo in gladi rudečkasto brado, "tokrat se ne šalim ampak iz šale govori prava resnica. Prej včasih sem morda pogovoril drugače, ali zdaj imam polno srce in žolč mi prehaja iz ust."

Gregorijancu zarahi lice. "Resnica je," pripomni, "tudi ognjena gora dremlje dolgo, dokler ogenj ne prodre vrhu in obsije celo okolico."

"Resnica je oster meč," pristavi nekako krepko stolni prost, "ali ta oster meč mora imeti točno roko, da udari dobro taj, kamor je treba."

"Amen, častitljivi!" vzklikne Alapič. "Prav govori tvoja modrost, a takšno roko je treba poskati."

"Da vam pomaga božja milost!" konča Vramec.

"Sedimo gospodje!" nadaljuje ban in sede na stol. "Poslušajte me. Kar nas je pod to pošteno streho, vsaki je okusil dobro in hudo, a okusil več hudega, kakor dobrega. Tudi ti, gospodič, poslušaj." obrne se ban do Pavla. "Mlad si še sicer, ali v hrastavički borbi si pokazal, da nisi izrodek svojega rodu in da imaš dobro desnico. Toda junaška desnica potrebuje tudi modre glave. Zato nas poslušaj! Odkar se spominjamo, gospodje, vidimo kri, zatiranje, vidimo, kako se pustoši, tepta in drobi zemlja, katera nas je rodila, po nevernikovi nemili roki, kako nam neverni dijavci trga grudo za grudo od našega starega kraljevstva, kako vejo za vejo grabi od našega stebela. Pogrežamo se v lastni krvi do grla. Gine rod, gine zarod, a hiše požira plamen. Trebalo bi se braniti. A kako? Sami? To je toliko, kakor če se črv postavi na tropo mravelj. Vedno gradimo in delamo, ali kar se naredi podnevu, to se razdere ponoči. Hudo je za nas Res nam pomaga druga krščanska gospoda, celo iz rimskega cesarstva. Da, pomagana nam, pa kako? Mi imamo samo stroške za nje, stroške za cesarsko vojsko. Pa ko bi štela ta le junake, toda ne! Takrat bi še človek pozabil na silne stroške. A vojska je takšna, kakor bi bilo rimsko cesarstvo pometlo vse svoje pleve in nam jih poslalo na hrbet. Ali ni tako? Kadar se pošteno zaigra bojni ples, takrat mora Hrvat udrihati, a pomagati poskačejo v grmovje, ker jim smrdi sovražnikov smodnik. In še to bi jim odpuštil. Vse bi ložje prestali, kajti lahko se muči telo, dokler še sedi duša v njem. Ali kaj je deželni duša? Njene svobodščine, njene pravice. Toda vprašam vas, kje je naša svoboda, kje so naše pravice? Imajo jih po krvavi borbi v rokah generali Auerspergi, Teufelbachji Globicerji, kateri gospodarijo, sodijo, ocenjujejo po našem kraljevstvu brez bana, brez banovih odlokov in kakor na klju bu odlokom hrvatskih stanov. Kadar jih pa kdo napade, odgovore s smehom: "To je volja prejasnega nadvojvode Karola!" Tako ni samo pri nas, tako je v Požunu, v Ljubljani in v Gradcu. Moj tovariš Drašković je človek na dva kraja. Na vsaki način se prede okrog nas. Hudo je bilo za nas dozdaj in vara me slutnja, bode še hujše. Zato zberite pamet, gospodje. Treba se je zjediniti v eno kolo, to bode najboljša roka za meč resnice. In hoc signo vinces (Pod tem znamenjem bodeš zmagal). Čez mesec dni bode se zbral kraljevi zbor. Tukaj bomo rekli mirno tudi kraljevi svetlosti, kaj nas peče, a komisarjem pošteno zakurili. Dotedaj pa roke skupaj, da bode zmagala naša!"

"Živijo ban!" oglase se vsi z enim glasom.

A kmalu potihne klic. Iz lope se slišijo težki koraki, težki, da se trese vsa hiša. Vrata se odpro široko, a na prag stopi človek, večji od vrat. Bil je črn, suh, živih oči in velikanskih brk. Težek plašč, usnjati telovnik, močna sablja in na glavi bela kapa dokazovali so jasno, da je ta človek prišel s potovanja.

Dobro dan, in dobro zdravje! pozdravi orjaški prišlec goste, sklonivši se nekoliko, da ne buti ob vratni tram.

"Dobro došel, Stolnikovič!" po zdravilo domači, skočivši na noge.

"Ali nam nosiš oljnikovo vejo miru?" vpraša ga živahno prost.

"Nisem prišel iz Noetove barke!" zavrne prišlec smeje, pokaže bele zobe in odloži plašč; "nisem

golob", pridoda ironično.

Brž sede na stol in ostali okoli njega.

"Torej" reče grbavi ban, "iztresi pred nas vrečo svojih novosti!"

"Kralj Maksimilijan —" začne Stolnikovič važno.

"Kaj je z njim?" vprašajo vsi kakor enoglasno.

"Umira!" konča Stolnikovič stavek, Nastane tihota.

"Resquescat in pace (Naj počiva v miru)" izpregovori Željnički.

"A Rudolf?" vpraša Vramec.

"Išče sreče po zvezdah", odgovori Stolnikovič. "No — bojim se, da za nas ne bode našel sreče.

Rudolf je Španjolec in v španjolskih pesteh. Čehe preganjaj, avstrijskemu protestantskemu plemstvu grozi, a novotariji se dvigajo pregosto v rimskem cesarstvu.

Ker že pokojni Maks — ta tajni podpiratelj Lutrove kliče — ni smel pozivati Nemce v pomoč proti Turkom, tudi Rudolf ne bode. Obletal sem gospodo, kolikor sem mogel, a dobil sem sladkih besed dosti, novcev pa še toliko ne, da bil nabil enkrat puško."

"A kaj je z našim kraljevstvom?" vpraša Alapič prišleca.

"Drašković bi se rad iznebil banstva."

"Ali mesto njega?" oglasi se zopet grbavi podban bojazljivo.

"Ne vem," meni Stolnikovič, "mislim — nihče. Presvetli nadvojvoda Karol ve najbolje, kdo bode vladal Hrvatsko."

"Več nisem mogel izvedeti." Zdaj se obrne Stolnikovič proti Stefanu:

"Glej, gospodar medvedgrajski! Dobro, da vas vidim. Prinašam vam veselo vest: kraljeva sodnija je sodila."

"Kakšna je razsodba?" oglasi se Stefan plaho in vstane.

"Zagrebcani so izgubili pravdo za Medvedgrad."

"Glej, glej!", pripomni zvito Vramec, "tudi pravda je rodila."

"Ha, zopet sem človek", ojunači se Stefan in oči se mu zablišče divje radosti. "da, gospoda moja, pravi gospodar sem medvedgrajski in ves sem vaš. Moja glava, moja roka, moja blagajna: vse je vaše. Mora mi je legla na prsi, da komaj govorim. Ne želite se, ako je razsodba ugodna za me. Slišali ste, kako je gospod Stolnikovič z živo besedo svojih ust dal pečat na ono, kar je bil prej izustil modri gospodar vukovinski. Da moramo delati, da moramo zopet vzdignuti pravice našega plemstva. Sto glav mora imeti eno misel, sto rok mora dvigati eno sabljo. Pavel, hiti in osedlaj konja ter naznani stricu Mihaelu Konjskemu, kar si ravno slišal. Naj pride takoj sem na dogovor. Kajti," Stefan se obrne zopet k gospodi, "moj svak je človek kakor voda, ki povsod prodere. On si naglo namisli pot, po katerem bi bilo dobro iti. Od njega se nadejam velike pomoči. Poznam ga iz borbe s Tahom in — od Gubčeve ustaje; idi, sinko!"

Pavlu se razvedri lice. Poklonivši se gospodom gre po konja. Nebo se začne vedriti, zrak postane čist in prozoren. Z žarečim očesom, glavo pokonci drže pohiti mladenič na brzem konju proti Kamenim durim. A kaj mu je okrililo dušo? Mar li važni pogovor gospode? Ne, njega je neslo srce.

Dvor Mihaela Konjskega. blagajnika kraljevstva Slavonije, stal je v mestu ne daleč za Kamenimi vrati, a tik njega zidana hiša zlatarja Krupiča sredi vrta, ki je bil ograjen z lesenim plotom. Z nekoliko besedami pove Pavel stricu vse, o čemur se je govorilo v Vramečvi hiši. Teta Anka je hotela nekoliko pridržati mladeniča, a ni se dal, rekoč, da mora da večera priti v Medvedgrad k bolani materi, katere že dolgo ni bil videl.

Toda Pavel ne krene proti Novim vratom, od koder drži cesta iz Zagreba v gore. Prišedši za ogor stricevega dvora, ustavi konja pri ograji Krupičevega vrta in ga priveže za steber; sam pa pohiti skozi vrt proti zlatarjevi hiši. V vrtu ni videti žive duše in tudi pred hišo ni nikogar. Mladenič je v skrbih.

"Ah, glejte, oče!" Na pragu se prikaže bleda Dora liki angelju iz marmorja. Ali kmalu izgine.

Mladeniču zažare oči, zažari liče. Z dvema skokoma pohiti čez kamniti prag v zlatarjevo prodajalno. Tukaj zagleda Doro in postoji kakor nem. Dekle je sedelo na stolu svojega očeta. Kri ji je prešinjala lica, ustnici ste trepetali, a svetli očesi ste srečno zrlji v krasnega mladeniča, kmalu pa premaga sramežljivost Doro in dekle gleda v tla; roki začne sklepati nad prsi kakor bi hotela stiskati burno srce vsa se trese, diha le komaj in ne najde nobene besede.

Za njo še le zdaj opazi mladenič Magdo, Čudno je bilo izraženo njeno staro lice ali vsled sreče, ali vsled bojazni. Še le črez nekaj časa izpregovori starka:

"Božja pomoč bodi z vami, mladi gospodič in rešitelj moje Dore — Bog vas naj poplača. On ve in mati božja, koliko strahu sem prestala istega dne. Ako bi ne bilo vas, kje bi bila moja Dorka —? Starka zajoče. "Se pomisliti ne smem, sicer me zazebe v dušo. Toda vas že dolgo ni bilo videti v Zagrebu, ali ste bili na potovanju, ali po opravih? Da, da, gospoda ima vedno dovolj opravkov."

"Ne zamerite, Dora," pretrga mladenič z milim glasom govor brbljajoče starke, "ne zamerite, da sem tako nerodno bruhnil v hišo in vas prestrašil. Prišel sem radi nekega dela h gospodu Krupiču — tukaj je lagal Pavel — prišel sem pa tudi vprašat po vašem zdravju, ker sem izvedel, da vas je nadlegovala huda bolezen."

"Greh bi bil", ojunači se dekle, "ako bi vam zamerila. Veseli me, da vas vidim; zdaj se vam vsaj morem zahvaliti za svoje življenje. Dozdaj se nisem mogla; dokler ste še bili v Zagrebu, bila sem prehudo bolana, a poznej vas dolgo — dolgo ni bilo tukaj. Veseli me, da se še sredi boja spominjate mene, Bog vam naj poplača, kar ste storili meni, jaz sirota — ne morem."

Beli roki ji padeta v krilo, solza se ji potочи po licu in z blagim nasmehom se nasmeji mladeniču, kakor se smeji zvezda skozi temni oblak.

"Po gospodarju Krupiču ste vprašali?" umeša se Magda. "Zal mi bode, ni ga doma. Gotovo bi se veselil. V samostan je bil odšel, da popravi krono čudotvorni Mariji."

"In vaše zdravje?" vpraša Pavel dekle.

"Hvala Bogu, gre na bolje. Toda bilo mi je hudo — zelo hudo."

"Gre na bolje, gre na bolje prav? zabrlja Magda, "še zdaj se zatajuš, kakor bi ti ne manjkalo nič. A ni še dolgo, odkar jo je še lomila raznovrstna bolezen. Naj vam povem, gospodič!"

"Povej, povej!" reče Pavel in sede na klop blizu Dore.

"Vse hočem povedati. Ko ste jo takrat polmrtno prinesli domu, treslo jo je, imela je mrzlico. No, varuj nas Bog, pa skora; bi lahko rekla, da je bila mrtva. V hišo dospelvi padla je sirotica v omedlelico. Morali smo je skropiti in omivati, a še le, proti noči je nesrečnica pogledala nekoliko. In zopet jo popade trdno spanje. Skrbela sem in kako, molila in jokala sem, kakor bi bilo treba izprošiti zdravja, katerega bi imela do volj dva človeka; oče je bil siten in nevesel, mrko je gledal in čemu tudi ne! Žalost mu je gledala iz oči. Lekar Globicer je moral kuhati zdravila, jaz sem jih dajala nji, a s slabim uspehom. Dora začne nakrat še blesti in sicer dan na dan; govorila je različne reči, a nisem si jih maglo zapomnit, ker so bile preveč namesane. Blodila je o duhovnih, o Turkih, o ognju — klicala je na pomoč, da so mi kar noži parali srce. Da res — tudi o mladem gospodiču, o krasnem junaku je govorila."

"Teta!" pokara jo Dora in zarudi do vrh čela.

"Pusti, pusti! Vse naj povem. Da, o mladem junaku je govorila in še več kaj. Torej ste prišli, gospodič, vprašat, kako je z njenim zdravjem?"

Pavel pokima z glavo.

"Jaz pa rečem, slabo je. Obupovala sva, jaz in oče. Potem ko ste vi odšli nad Turke, začela se ji je vračati zavest. Ali moči ni imela toliko, da bi dvignila glavo, še manj, da bi naredila korak; vsa pobita je bila in trda. Takšna štiri ali več mesecev. Trpljenja je bilo res dosti, a hvala Bogu, da bode le ozdravela. V dolgih onih nočeh, v katerih sem bedela poleg nje, pogovarjale sva se tudi mnogo o vas. Potem je začela pomaloma ustajati. Bode že bolje, rečem. Ali postalo ji je zopet hujši. Prerano je jela pohajati in prehladila se je v cerkvi, bolezen se je vrnila in je bila stokrat hujši. Ginila je, kakor bi jo bile sesale kače. Srce mi je hotelo počiti, in tudi očetu. Zdravila so storila toliko, kolikor voda. K sreči sem šla k stari znaniki, ki zna zdraviti na svojo roko in kuhati zdravila; morala je neka posebno želišče skuhati na mleku in Dora je morala piti. Pomagalo je, hvala Bogu in svetim nebesom! Dora je prestala bolezen. Potem je šla na deželo, ker se pravi, da je tam boljši zrak; okrepčala se je res, kakor vidite, a ni še povsem. Zdaj mora samo gledati, da izpolni zaoblubo in vse bode dobro." Starka konča in s tresočo roko pogleda Dorino glavo.

Pozorno je Pavel poslušal starkino zgovornost, zdaj gledal v tla, zdaj v lepo dekle, ki je tiho

sedelo in tiho uživalo čuvstva nje gove blage navzočnosti. Kadar je starka pripovedovala o mukah bolane Dore, takrat se je mladeniču kalilo lepo oko, kakor bi zdaj preboleval vse Dorine težave.

"Hvala ti stokrat, dobra starka, da si bolani Dori o hudih časih nadomestila mater," reče mladič z ginjenim glasom Magdi.

"Huda skrb me je bila prevzela in bal sem se, da njen mladi život ne bode prestal hude boleznij. Povpraševal sem vas, kako ji je, a vsikdar ste mi odgovorili, da je brez zavestna. Potem pa sem moral iti nad ljutega Turka." Pavel se obrne k Dori, ki ne gane očesa od njega. "Moral sem iti nad nevernike, ker bi bilo grdo tamkaj se izogibati s sabljo, kjer sorodniki in rojaki izgubljajo glave. Pa kaj vam pripovedujem, gospodična, ko vidim, da zehate."

"O pripovedujte dalje lahko poslušam," poprosi dekle. "Pripovedujte, gospod Pavel, iz srca vas rada poslušam."

"Da, da, gospod," pridene starka, "do zore bi vas poslušala, ker znate tako lepo govoriti. Kaj vemo mi reve, še za nos ne dalje, kakor od doma."

"Dolgo me ni bilo," nadaljuje Pavel, "in skoraj bi se ne bil vrnil nikdar."

"Nikdar?" zakliče Uora bojazljivo.

"Da, nikdar! Le poslušajte. Lanskega leta, ko je nastopila že huda vročina in ste bili vi v hudi boleznij, dospe k nam glas, da se bliža Turčin. Vse plemstvo skoči k orožju in oborožim se tu di jaz. Poslovim se od očeta in matere in odidem. Naša vojska se je pomikala od Rakovca proti primorski strani. Bili so sami vrli in odbrani možje. Najprej se je reklo rešiti trdnjavo Hrastovico katero je oblegal bosanski Ferhat paša. Hodili smo noč in dan. Naši lahki Hrvati in tudi srbske cete so se pomikale precej naglo, ali Štajerci pod svojimi železnimi kapami in težkimi bati so radi pešali. Vodila sta nas Auersperg in Ivan Volkovič. Nekeč dospemo z nekega griča v dolino. Zemlja je bila skalnata, le na desni strani je pokrivala go ro šuma. Stali smo, ker vsled vro čine ni šlo nikamor dalje. Okoli poldneva prihite z gore pastirji k nam, pripoveduje, da koraka Ferhat paša nad nas. Komaj pol drugo uro je še oddaljen. Ni bilo druge rešitve, kakor bojevati se. Vojska se postavi v dolini v vrste. Spredi so topničarji, v sredini hrvatski pešci, srbski vojevnikji in žolti kranjski mušketirji. Na levi stoje štajerski železni jezdecji, v dolini dva adeldka, a jeden na levem griču. Desno krilo so bili hrvatski jezdecji z banskostavstavo. Po gričih so stali arkebuzirji. "Gospod Pavel," zakliče mi Vojkovič, ko prihiti na svojem belcu od Auersperga, "vidite li ono goščavo na desni strani? Tamkaj loči goro globoko sedlo. Mora se paziti, da nas Turki ne napadejo na desnem krilu. Vzimate sto mestnih jezdecjev in dve sto srbskih puškarjev, zasedite planino in ne dovolite nevernim psom črez sedlo!" Greva torej jaz in srbski vojvoda Stevo Radmilovič in zasedava planino in sedlo.

Sto puškarjev in petdeset konjenikov nastavi se v sedlu črez pot. Druge puškarje odločim za brez na desni levi ob potu, a v bližini doline ob gori se postavim jaz s petdesetimi jezdecji. Puškarji nabijejo puške, nasujejo smodnik in pričakujejo mirno v senici leže Turka.

Nakrat se strese zrak; nastane divji krik. Brž pohitim na vrh, da vidim, kaj je. Turki so se blizili glavni vojski. V dolini se zablika in naši topovi zagrme. Turki se nekoliko umaknejo, a zopet napadejo pa topot prav divje. Puške jamejo pokati, oklopniki na skočijo, a banska četa spopade Turke od desne. Videti je, kakor bi bila zmagala naša. Visoko se vije banska zastava, glasno kliče trobenta naprej. Toda levi breg se obsuje z novimi turškimi četami. Oklopniki popadajo po turških krogljah in kakor nevihta navale se neverna krdela navzdol na naše levo krilo. Vidim, kako odrta kroglja Auerspergu glavo. Žolti mušketirji začnejo bežati, za njim drugi in prišlo je na enega našega deset Turkov. Jezil sem se, da sem moral čakati na svojem mestu. Ali nisem dolgo. Iz sedla zaori divji krik: "Allah!" Hitro pohitim k četi. Turki hočejo prodrati črez sedlo. Enkrat, dvakrat, trikrat jih odbijejo naše puške iz zla grmovja, kamenja, trnja. Ob sedlu navzdol je tekel prej bister potoček, zdaj potoček krvi. Bilo ga je šestkrat več, kakor naših. Lahko so izgubljali iglave. Mnogo naših konj je bilo postreljenih, a strelcem je pomanjkovalo smodnika.

(Dalje prihodnjič.)

A. M. Murnik EVELETH - - MINN.

Grant Ave.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost dajemo Slovenkam!

PRIDITE IN OGLEDJTE SI NAŠO ZALOGO IN PREPRIČAJTE SE O NAŠIH CENAH.

Miners National Bank, EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

\$67.000.00

Posiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

Math. Matzele Mesnica

CHISHOLM -

- Minn.

Zaloga syezega in suhega mesa, domačih kobas, perutnine, rib itd.

Rojaki podpirajte svojo ga rojaka!

Dobro blago, nizke cene jamči

Manufakturna trgovina in grocerijska prodajalna

Slogar Bratje ELY, Minn.

naznanja svojo novo otvoritev ter se priporoča v obilen obisk

V zalogi sveže grocerisko blago. Bogata izbira žensk

možke oprave in obuval. Naročila se dostavljajo na

FIRST NATIONAL BANK Chisholm - - Minn.

Kapital \$25.000. Preostanek \$20.000. Osebna odgovornost \$5.000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na sev strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepričajte!

Samo eno cvetko.

Ciril, slaven lovec, je odšel s svojimi tovariši na lov. Ko pridejo na planine, se poizgube in Ciril ostane sam. Že jutru, so se domenili, da se snidejo zvečer pred planinsko kočjo in od tod odidejo skupno domov.

Ko je imel Ciril v torbi že nekaj divjačine, zasledi divje koze. Vsakdo pač ve, da je lov na te živali najtežavnejši, in smelo imenuje lovca, ki je ustrelil že več divjih koz, najboljšega.

Dolgo je sledil Ciril skočne živali, a se mu ni prišla nobena pod strel. Sele proti večeru, ko so se zbrali lovci že pred kočjo, je podrla Cirilova svinčenka plaho žival. Med Cirilom in tovariši pa je bila toliko daljava, da se ni čul strel do kože.

Ker Cirila ni bilo tako dolgo in je mrak že legal na zemljo, oddidejo lovci domov, meneč, da je sledil Ciril kako zverjad in je prišel blizu domače vasi, ter zato ni prišel več nazaj.

Ciril je pa naglo stopal proti koči. Lovci so bili že davno doma, ko je še hitel on po kameniti poti proti hiši.

Dolga pot ga utruja, zato sede nekaj streljavev od kočje v temnem smrečju na star parobek, ki je štrlel ob potu.

Ciril odloži svoj plen, dene puško na kolena ter si nasloni roke ob njo. Pes mu pa leže pred noge in ga pogleduje tako prijazno, kakor bi mu hotel čestitati k veliki sreči, da je ustrelil divjo koz.

Kar nekaj zablesti v gostem smrečju. Ciril opazuje ta svit nekaj časa in nepremično zre tja. Vedno bolj in bolj se žari.

Hipno se pa zablišči tako, kot bi ležala ondi solčna plošča, in svetloba se ne izpreminja več.

Cirila mika, da bi pogledal, kaj je.

Zato zaukaže psu, naj ostane miren. Ko pride bliže, tedaj stopa počasi z nekakim stahom in tatančno opazuje žareči prostor. Hipoma zapazi šop modrikasto žarečega cvetja, ki se je blestelo med vlažnim mahom.

Zdaj se spomni Ciril, kakor mu je pripovedovala babica, kje in tako cvete zakled. Prav tako je bila ta svetloba.

Ze je ondi.

"Z Bogom uboštvo", misli si Ciril, "sedaj se pa prične drugo življenje. Samo en cvet, in denar ni ne pojde nikdar."

Ciril je slišal praviti stare, nože, da zadostuje le en cvet; tega mora nositi človek vedno v žepu med denarjem in vsako jutro najde v njem tri cekine.

"Ej, toliko vas je, da vas še rešeti ne morem, zlate cvetke, pač se ne bo poznalo, če jih odigram več, da zabogatom še bolj!"

In Ciril odrgrga tri cvetke in beži.

Pes je ležal še ob parobku. Ciril odhiti proti koči. Bil je truden in lačen, zato si zakuri, odere zajca in ga speče na ražnju.

Zvesti pes pa je legel poleg nje in zaspal. Ciril je pa spretno bračal zajca ter je vesel mislil, da bodoče čase. Gledal je že, ko brezskrbno in prijetno bodeta tvela s staro, obnemoglo materjo.

Bilo je že precej pozno, a ure darci se iz vaškega zvonika ni čuli tako daleč.

"Sedaj mora biti kmalu polnoč", reče na tihem in se ozre neote po koči. Potem pa zopet o- rača zajca in misli na svoje bogastvo.

Kar mu ugasne ogenj. Hoče odpihati, a drva se nočejo vžgati.

Cirilu prihaja čudno pri srcu, strah ga je bilo.

Pes se prebudi in se stiska k Cirilu in prislušava kakor bi čutil kaj posebnega.

Pred kočjo se začuje ropot. Ciril naščuje psa, da bi videl, kaj "Morda je kak lovec", si misli. Pes sicer nerad sluša gospodar in steče na plano.

Ciril pa hoče iznova zakuriti, a genj mu pogasne zopet.

Zdaj potegne iz žepa žareče cvetke in lete jasno razsvetle kočjo.

V žepu pa mu zavzame cekini, to se mu zamaje suknja. Vesel je Ciril po zlatnikih.

Hipno pa se zablesti po koči in prikaže se krasna deklica, ki reče prestrašenemu lovcu: "Lakomost vpije za tabo. Ne bi li imel dovolj ene cvetke? Znano ti je bilo, da sme vzeti presrečnik, ki pride do mesta, kjer cvete denar, eno cvetko. Vedel si, da dobiš vsaki dan tri cekine. Odrgrgal si tri cvete, vendar pa ti je dala zlatnike samo tista cvetica, katero si odrgrgal prvo. Ta ti je bila namenjena in ta bi te bila tudi očevala v življenju.

Ker si pa segel po blagu, ki ni imel pravice do njega, zato zgu-

bi tudi tvoj cvet zate čudovito moč. In ker si bil tako pohlepen, pojdi s tem cvetjem za kazen v tretjo deželo in blodi toliko časa po svetu, dokler ne izpolniš zapovedi.

In kjerkoli boš prenočeval, položi cvetke na mizo ter povej ljudem, ki te bodo vzeli pod krov, kako čudovito moč ima to bleščeče cvetje. Povej tudi, da sme vzeti vsakdo le eno cvetico, katero naj vzame o polnoči.

Če pa bode dotičnik lakomen, kakor si bil ti, ter si bode hotel prisvojiti vse tri cvetke, pojdi po svetu, dokler ne najde človeka, ki bo zadovoljen s svojo srečo.

Ko se ti posreči, pridi z drugima cvetoma tja, kjer si jih utrgal ter me pokliči ravno tedaj, ko zazari čudovito cvetje.

"Vila Zalostinka, pridi iz oblakov in vsaki te zlate cvetice! Meni pa prinesi lepše bogastvo, nego ga dajejo te cvetke!"

"Hodi srečno!" Vila izginje v nočno tmino. Zlatniki se mu pa izpremine v ogleje.

"O zakaj sem utrgal nesrečnik še dve cvetki," vzdihuje Ciril pri sebi. "Kako bi bil srečen! Toda kaj tožim, saj sem si sam kriv vsega. Domov ne smem več. Uboga mati, kaj bodo počeli brez mene? Ne, Bog jih ne bo zapustil. Oditi hočem takoj v tujo deželo, da zadostim svoji krivdi."

Pustil je puško in vse v planinški koči. Zunaj je klical in klical psa, toda pes je bil zasledil divjačino in gonil po gori ter je prišel šele drugo jutro domov. Ciril pa je odšel.

Teden dni je že minulo. Ciril je bil že prišel iz domače dežele in je blodil po tujih, neznanih krajih.

Jasne dne, ko so ravno posle dnji solčni žarki obsevali lahne oblake, pride do bogate hiše in po prosi prenočišča.

Hišni gospodar, bogat, ošaben mož, ga nezaupno pogleduje, ko mu pa lovec pove, da je prinesel k hiši bogastvo, ga vzame pod streho.

Postelje mu v najboljši sobi in ga odvode k počitku.

Zdaj pa mu veli Ciril:

"Na mizo ti položim tri cvetke! Vsak cvet pa ima čudovito moč, da vzrodi dan na dan po tri zlatnike."

Pridi o polnoči. Cvetke bodo svetile jasno. Vzem eno cvet in ga spravi v žep. Bogastvo se ti bode množilo tako, da boš kmalu najbogatejši v okolici. Vzeti pa smeš le eno cvetko, dobro si to zapomni!"

Vse potihne. Spanje je objelo trudno družino. Le gospodar je bedel in čakal polnočne ure. Zatisnil ni niti za trenutek očesa. Ves čas je premišljal o svojem prihodnjem bogastvu.

V vaškem zvoniku bije polnoč. Gospodar odhiti v Cirilovo sobo. Skoro bi izgubil pogled, tako se je blestelo zlato cvetje.

Očaran pristopi k mizi in ves vznemirjen od same sreče, ogleduje čudovite cvetke. Premišlja in premišlja, potem pa stegne roko po vseh treh cvetkah.

"Imeti vas hočem vse tri, da bom imel še več!"

In urno hoče oditi. Tedaj se pa oglasi Ciril, ki je vse opazoval na skrivnem.

"Stoj, lakomni gospodar! Cvetke so izgubile zate moč, ker nisi storil, kakor sem ti ukazal. Položi jih nazaj, to cvetje ni zate!"

Gospodar se prestraši, lovec pa spravi cvetke in zapusti še po noči nesrečno hišo. Medpotoma se mu je večkrat pojavila misel na lakomnega gospodarja in premišljal je, kako grda strast je lakomnost.

"In jaz sem bil sam tak! Nikdar več ne grem k bogatinu. Čim več ima, več si hoče nagrabiti."

Ciril je prenočeval poslej pri različnih ljudeh, a ni pokazal cvetk. Hotel se je prej do dobra prepričati, predno poskusi znova svojo srečo.

V priprosti hiši je prenočeval že dva večera. Natanko je opazoval, kake razmere so v hiši. Bogastva niso imeli ravno, a živeli so vendar dobro. Imeli so vsega, česar so potrebovali. Lepa sloga in edinstvo je bila v družini.

"Tukaj poskusim zopet," si misli Ciril in pokliče gospodinjo. Gospodarja ni bilo več, umrl je bil že zdavnaj.

Pokaže ji torej cvetke ter ji pove, kaj naj stori. Žena je bila vsa srečna te novice in oblubi mu, da stori, kakor ji je velel.

Toda le eno cvetko, eno samo cvetko!"

Žena si je preračunila že vse naprej, kako bo gospodarila z denarjem.

Polnoči odbije. Gospodinja pri hiti v lovcovo sobo in se ne more nacisti blestečemu sijaju, ob katerem se ji razvdi njena duša, ki je hrepenila po bogastvu.

Stopi torej bliže, da si še bolj ogleda to presrečno cvetje, ki ga je želela dobiti že nekdanj, in zagleda se v cvetke ter ne premak-

ne niti očesa. Zre mirno, kakor bi bila okamenela. Kar prime za dve cvetki in ju zre zadovoljno.

"O, cvetki, pač ne bo preveč, če vaju vzamem. Zadovoljna bi bila s tremi zlatniki, a ker se mi nudi prilika, posežem po več. Saj ostane itak še ena cvetka."

"Tudi ti nisi vredna te sreče, lakomnica", zakliče lovec, ki je na tajnem opazoval kaj naredi žena. "Deni jih nazaj, zate nimajo več moči. Sreča se ti je nudila, a ti si jo zavrgla."

In otožen spravi Ciril čudotvorno cvetje in odide v noč.

Že je bil ves obupan, da ne najde človeka, ki bi bil vreden teh cvetk.

Neprijetnega, deževnega dne je hodil Ciril ves dan in bil je že truden. Kar ugleda na samotno borno kočico. Da bi se nekoliko odpočil, stopi v ubožno hišo, do kler bi se vreme ne zvedrilo. Na siromašni postelji je ležala bolna, bleda žena in ob njej je jokalo mlado dekletce. Vse je kazalo, da je tu doma uboštvo in beda. Ciril že dolgo ni videl tako siromašnega stanovanja.

"Kaj, ko bi skusil tukaj svojo srečo," si misli lovec, ko mu žena reče, naj sede k peči.

"Ker vidim, da mati težko govore, povej mi ti, deklica, kaj vas je onesrečilo tako?"

Deklica, ki je imela k večjemu kakih najst let, ga žalostno pogleda ter odgovori:

"Rajni oče so bili v postelji več let in tudi mati so bolehal vedno. Za zdravnika in za zdravila so morali prodati edino njivo, ki smo jo imeli. Naposled je prišlo tako daleč, da so nam poprodali živino in pohištvo."

Kmalu nato so oče umrli in za njimi so legli mati."

Milo se ozre deklica na mater ter potem nadaljuje.

Šla sem koj po zdravniku k materi, da bi jim pomagal. Zdravnik reče, da bi mati lahko ozdravela a on nebo hodil brez plačila sem."

A kaj naj storim sedaj, ko mi drugi nočejo pomagati? O, mati moja, kako naj vas ozdravim? Vse, vse bi storila, mati preljuba, samo da bi ozdraveli vi. Potem bova že imeli toliko, da se preživiva! Dovolj bi nama bilo vaše zdravje, zlata moja mati."

Materi so se zablestele solze v očeh in zdrknilo so po vsem licu, ko jo je objela jokajoča hčerka.

"Ne žalujta, vse se izteče dobro, če me slušata. Še nočaj vaju rešim bede."

In Ciril vzame cvetke ter jima pove, kar je povedal bogatinu in ženi. Deklica mu oblubi, da naredi tako, kakor ji je velel.

Mati je zadremala. Ciril je slo- nel ob peči, ker niso imeli nikake postelje zanj. Deklica pa je slo- nela ob materi in si je delala skromne načrte, če se zgodi, kar ji je oblubil tujec. Potem odpre okno, da bi slišala, kda; bo polnoč. Zamisljena zre v temno, me- gleno noč, in se neizrečno veseli že naprej materinega ozdravljenja. Ker je pa prejšnjo noč pre- čula ob materini postelji, zaspi tudi ona.

Čas naglo beži. Približa se polnočna ura. Deklica se vzbudi, kakor bi jo poklical kdo.

Cvetice so zablestele prekrasno na stari, polomljeni mizi, in deklica jih zamaknjena ogleduje. Ciril pa jo opazuje skrivno.

Končno vzame deklica eno ro- žico in reče:

Tri zlatnike mi hočeš dati vsa- ki dan, cvetka? O cvetica, ne zah- tevam toliko od tebe. Daj mi le toliko, kar bom potrebovala naj- nujneje, da ozdravim mater, in potem te dam nazaj onemu možu. Vem, da v bogatstvu ni ti- ste sreče, ki jo pričakujejo dru- gi!"

"O," vzklikne Ciril, "posrečilo se mi je vendar dobiti na svetu človeka, ki zahteva manj, kakor mu ponuja svet. Toliko nisem pričakoval od tebe, ljuba deklica. Bog ti da; mnogo blagoslova k sreči in če je vama ostaja preveč delita jo z onimi, ki jo pogrešajo. Cvetka pa ostane tvoja vedno! Z Bogom, deklica!"

In odšel je z ostalima cvetka- ma ves vesel proti kraju, kjer ju je utrgal.

Deklica je drugi dan že na vse zgodaj pokazala materi tri zlatni- ke in potem je zbežala po zdrav- nika.

Mati je po kratkem ozdravela in potem sta skromno živela, a srečno ter sta pomagali ubož- cem. Vsakikrat sta razdali skoro ves denar drugim v pomoč.

Ciril pa je čakal ob določenem času na istem mestu, kjer je bil utrgal čarobno cvetje.

Čudotvorne cvetlice zablesti. Ciril pogleda proti oblakom in zakliče:

"Vila Zalostinka, pridi iz obla- kov in vsadi ti cvetici tja, kjer sta bili poprej! Meni pa prinesi lep- še bogastvo, kakor ga dajejo te cvetke!"

In v tem hipu pripluje vila na belem oblaku prod lovca.

"Izvršil si nalogo, Ciril!" Tu imaš cvetico, ki je vredna več, kakor vsi zakladi sveta. Po nižna je pač njena bleda podoba, a visok nje pomen.

Imenuje se zadovoljnost.

Kakor je rasla ona preprosto med tisočermi in tisočermi cve- ti bogatih barv in kazala vedno vedro lice svojim včasih mrač- nim tovarišicam, tako preprosto bodi tvoje življenje med ljudmi, katerim često kali bogastvo njih srečo.

Kadar bodeš hlepel po bogas- tvu, tedaj vzemi rožico, ki njen zadovoljni pogled te bo izpre- menil v zadovoljnega človeka. Videl boš, da ena sama cvetka, prava ponižna cvetka, more osre- čiti človeka vse drugače nego cve- tje, ki ni vzrastlo zanj."

"Na torej žlahtni cvet in pojdi zopet k materi, ki že težko čeka, tvoje vrnitve!"

"Hvala ti stotera, vila Zalostin- ka! Ti si mi odprla oči, da sem zrl v temното človeške sreče. Za- to hočem biti, kakor si mi vele- la, in vem, da bom živel zadovolj- no, srečno."

Vila vzplava na oblaku v brez- končne višave, in črna svetloba izgine raz cvetje.

Ciril se pa odpravi s cvetko do mov.

Zjutraj poišče svojo mater, ki je bila ves ta čas pri tujih ljudeh, ker si sama ni mogla pomagati. Udje so ji bili preslabi, odpove- dali so ji že zdavnaj svojo služ- bb.

Ubogi pes, ki je vedno cvilil in iskal izgubljenega gospodarja, je bil ves vesel, ko se je Ciril zopet vrnil.

Odslej sta gostovala sreča in zadovoljnost v Cirilovem srcu, in podarjeni cvet mu je bil najdra- žje blago na svetu. Saj je v njem našel vse.

John Povsha

javni notar

HIBBING — MINN.

IZDELUJE VSA NOTARSKA

DELA. POIŠČITE ME NA

614—3rd Ave.

Drustvene vesti.

SLOVENSKA ČITALNICA

Ely, Minn.

Prostori se nahajajo v g. Josip Mantelnovi hiši. Vsak član dobi ključ od čitalnice in jo lahko po- haja vsaki dan od 9 ure dopoldne pa do 11 ure zvečer. Za izposjilo knjig dobite knjižničarja v čital- nici vsako nedeljo ob 10 uri do- poldne.

Rojaki kateri ste ukaželjni in radi čitate, pristopite k čitalnici katera je znamenje našega napred- ka na polju izobrazbe. Pristopni- na znaša samo 50c in mesečina samo 25c na mesec.

V zalogi bomo imeli vse slo- venske liste iz Amerike in stare domovine, kakor tudi veliko šte- vilo slovenskih knjig, tudi angle- gležkih bomo imeli za tiste, ka- teri se hočejo urediti v angleščini. Redne mesečne seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v čitalnici.

Predsedni: John Teran. Podpredsednik: Josip Pešelj. Tajnik in arhivar: Anton Hrast. Blagajnik: Karol Merhar. Nadzornik: Matija Zgonc.

Društvo sv. Cirila in Metoda st 1.

J. S. K. J. v Ely, Minn. ima svoje redno zborovanje vsako nedeljo po dvajsetim, točno ob 2. ure popoldan, v prostorih stare cer- kve.

Glavni uradniki društva za le- leto 1911 so:

Predsednik: Joe Spreitzer, Box 974.

Tajnik: Karl Merhar, Box 319.

Zastopnik: John Matkovič.

Bolniški načelnik: Fran Jerič, Box 884.

Društvo plačuje bolno podpo- ro skozi 6 mesecev, 20 dolarjev na mesec. Po preteku te dobe pla- čuje Jednota 20 dolarjev na me- sec, skozi 15 mesecev, dokler ne splača \$300.

Za zgubo obeh rok, nog ali očes \$800.

Za zgubo enega očesa \$200.

Za zgubo ene roke ali noge \$400.

Zavaruje se za \$500, ali pa za \$1000.

Za nadaljna pojasnila se je obr- niti na odbor ali na člana.

K obilnemu pristopu vabi

Odbor.

Arnold & Pickering

ODVETNIKI

VIRGINIA — MINN.

Phone 322.

Se priporočajo Slovencem za vsa advokatska in zagovorniška dela.

Frank Veranth

ELY, Minn. - Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM

ZA NAROČILA TRDEGA IN

MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravocasnno, da boste imeli kadar rabite.

Kaner bratje

Eveleth, Minn.

509 Grant Ave. Phone 138.

Danes dobimo celo karo najbolj- ših krav, mladih in močnih.

Kdor želi dobre krave naj se o- glasi pri nas. Blago je prve vrste.

Oglasite se in ogledajte si blago pri nas.

Slovenska tiskovna družba

“Narodni Vestnik”

National Herad

DULUTH, - - MINN.

Izdaja tednik

“NARODNI VESTNIK”

Naročnina za celo leto - \$2.00

za pol leta - \$1.00

Za Evropo za celo leto - \$3.00

Izvršuje vsakovrstne tiskovine, kakor društvena pravila, vabila, vizitke, pismen papir, zalepke in sploh vsa v to stroko spadajoca

- . . . dela. . . .

Vse po zmernih cenah, okusno delo in točna postrežba.

Priporočamo se cenjenim društvam in posa- meznikom za naročbo potrebščin. uverjeni naj bodo da izvršimo delo pravilno in zadovoljivo.

Iz mesta Duluth in iz okrajev železnih rudnikov.

DULUTH.

Oproščeni Slovenci.

Po državnem pravnistvu so bili obdolženi rojaki Anton Erjavac, Josip Zupancič, Josip Heglar, Pavel Jurkovič, Josip Virant Anton Žnidaršič in Franc Juh vsi iz Gilberta, da so umorili Indijance Viljem Brauna, naselnika iz Nett Lake.

Indijanec Braun in Tom Fisher sta ukradla steklenico žganja. Po poti proti domu sta ga pila in se sprla. Ta spor sta poravnala mirnim potom in sta šla dalje. Zopet sta se pričela prepirati in spopadla sta se, ter je v tem Fisher umoril Brauna. Indijanec Fisher je zvrzel krivdo na Slovence, katere so prijeli in zaprli.

Dne 9. tm. so bili pa na izpoved Fisherja, ki je uboj pripoznal oproščeni in izpuščeni iz zaporov Slovenci so bili 22 dni v zaporu in se jim ni godilo kaj dobro.

Pobegnil iz bolnice.

Med Josipom Berry, kurjačem in nekim Troničem je nastal v Charlsonovem solonu na W. Superior ulici zaradi plačila pijake prepir. V temu je Tronič potegnil nož in se precej hudo obdelal Berryja. Oba so spravili na policijo. Berryja pa pozneje v bolnico, kjer so mu obvezali in zašili rane. Takoj ko je odšla policija iz bolnice, jo je tudi Berry potegnil, vendar ni se veselil dolga časa prostosti, ker ga je policija izsledila ter zopet spravila na varno.

Prva žrtev lova.

17letni Viktor Berg se bori s smrtno v tukajšnji bolnici. Postal je prva žrtev lova. Nahajal se je na lovu z dvema znanecema. Puška se mu sproži in strel ga zadene v glavo. Zdravniki nimajo upanja, da bi mladi lovec še okrev.

Pretep.

Peter Kopicinski iz 18 ulice se nahaja v zaporu, Viktor Natal pa v St. Luke bolnici. Na West Michigan ulici je nastal med njima pretep. Kopicinski je pobral kamen, ter ga Natalu v glavo zagnal s tako silo, da mu je prebil čepinjo. V bolnici pravijo, da težko čaka bode Natal okrev.

Avijatik McGoej.

V Driving parku s Superior je preteklo nedeljo izvršil avijatik McGoej dva poleta, ki sta se mu oba posrečila. S svojim strojem je delal prav dobro in ga obrnil kakor je hotel. Iz višine se je spuстил do tla in mislilo se je, da bode obstal na tleh, a zopet se je z neznansko hitrico dvignil v zrak in nadaljeval svoj drzen polet. V višini 200 do 300 čevljev je zelo sigurno manevriral s svojim strojem. Poletu je prisostovalo kakih 5000 gledalcev.

Prebivalstvo Dulutha.

Po direktoriju mesta Duluth, ki so ga izdelali koncem septembra je razvideti, da ima mesto Duluth 80.035 prebivalcev ali za 1569 več, kakor izkazuje državno izvestje. Nov direktorij se sedaj izdeluje in ga bodo pričeli kmalo razpošiljati. Da je državno izvestje v številu prebivalcev v navzkrižju je pripisovati temu, ker so popisovali ljudje, ki o ljudskem šteju nimajo pojma.

V bližnjem Superiorju so pa nasteli, da ima mesto 41.291 prebivalcev.

Zahteva \$56.000.

Italijan Taleric je vložil proti Duluth & Iron Range železniški družbi odškodninsko tožbo za \$56.000.

On pravi, da je strojnik na vlačku spustil paro v konja in da se je konj splašal. Taleric je padel iz voza in se hudo poškodoval. Nesreča se je zgodila blizu Spar-te.

BIWABIK.

Kakor se sliši, bode pričel Kellogg rudnik zopet z delom, kajti našel se je kupec za nakopičeno rudo, katere je 125.000 ton. Dan na dan se pričakuje, da bodo poklicali 250 rudarjev na delo.

Kellogg rudnik je eden največjih v tem okrožju.

Govorice so se raznesle, da namerava Steel družba pričeti v

tukajšnji okolici z novimi rudniki in sicer v najkrajšem času. Kolkor se je pa izrazil superintendent Carmichivell se to ne bode še zgodilo letos, pač pa najbrže še le drugo leto spomladi.

CHISHOLM.

— Upravnik Doric Theatre (gledišča) nam javlja, da se v njegovem gledišču predstavljajo najbolj izbrane premikajoče slike in druge predstave katere so poučne in zabavne. Zatoraj se priporoča svojim rojakom v obilen poset. Malo zabave po trudopolnem delu je vsakemu priporočljivo.

— Pretekli četrtek je v St. Marys bolnici v Duluthu umrl 22 letni rudar Anton Sepič in sicer za sušico. Pozemske ostanke so pripeljali na Chisholm kjer so jih izročili v nedeljo dopoldne materi zemlji.

ELY.

— Kovač Henrik Donnan je bil na lovu obstreljen po nesreči od svojega prijatelja John Crane. Lovila sta ob Lucky Boy rudniku zajce.

Zajec skoči iz grmovja. Crane pomeri in ustrelji, a strel zadene Donnana.

Donnana so spravili v bolnico in čeravno je rana še precej velika in nevarna, bode okrev.

— Alderman John Hari in H. Homer sta se nahajala preteklo nedeljo na ptičjem lovu na Burnt side jezera. Nenadoma se srečata z velikim črnim medvedom. Homer se je podal proti njemu ter ga s prvim strelom tako pogodil, da je padel. Zver je tehtala 300 funtov.

EVELETH.

— Rudarji in rodbine so se že naselili v novih hišah ki so jih postavili v Leonidas naselbini. Novih zgradb je 25, tako da jih je vse skupaj okoli štirideset.

Naselbina je blizu Leonidas rudnika.

— Požar je poškodoval poslopje rojaka John Široka v takozvani Kurji vasi na Evelethu. Požar je nastal vsled neprevidnosti gospodinje ki je mast topila in se ji je vnela. Hiša je bila zavarovana za \$500.

— Za mesto prihodnjega majorja kandidira obče znani in ugledni mešanec in trgovec gosp. Chas. Jeomore.

— Ponesrečil se je slovenski rudar France Majesič, ki je delal v Fayal rudniku. Padel je 28 čevljev globoko, ter se poškodoval na rokah. Prepeljali so ga v bolnico in pravijo, da bode kmalo in do dobra okrev.

— Iz Chicage je naš rojak John Agnich telefonično obvestil svoje, da je srečno priromal iz starega kraja. V Chicagi namerava ostati dva dni, potem se podat na Calumet, Mich., od tam pa proti domu. Ob povratku na naše ozemlje, kličemo rojaku: "dobro došel!"

— Anton Turk in Kati Grothe iz Spruce naselbine, Matija Marolt in Fanika Prme so se poročili v cerkvi sv. Družine. Poročilo je opravil Rev. Bilban.

HIBBING.

— Polkovnik E. Reshe iz Dulutha je nadzoroval otelek tukajšnje milice v tukajšnji vojnari. Odelek se je pred njim vadil in polkovnik se je o njim izrazil zelo pohvalno.

— Ker so streljali jerebice brez lovskega dovoljenja so bili aretovani E. Loverich, M. Miller, Gust Rillo, Fred Linni in John Brokovič. Pri Zinniju so našli kos di namita z užgalnikom.

KEEWATIN.

Člani zl glasne italijanske družbe "Črna roka" so pričeli svoja hudo delstva izvrševati tudi po Minnesoti. Nick Garchia iz Steverson naselbine je prejel grozilo pismo, s katerim se zahteva od njega, da položi \$1000 pod neki most blizu Hibbinga, če to ne

stori mu usmrtijo hčerko Carmelo. Garchia je pek in prebiva že dalj časa v naselbini.

McKINLEY.

— V seji mestnega odbora je bil izvoljen v mestni svet rojak J. P. Ahlin, namesto odstopivšega Antona Škoda.

Ahlin je bil že prej v mestnem svetu, Škoda je pa odstopil vsled preobila posla v kupciji.

TOWER.

— Vsled bolezn bode odstopil Capt. John King kot. superintendant Almar rudnika. Na njegovo mesto pride Capt. Geo. Kelley, ki že dalj časa načeljuje drugim rudnikom. Pri Almar rudniku gre z delom prav dobro in sedaj delajo noč in dan.

— V finski naselbini blizu Embarrass je zbruhnil difteritis in že je umrla neka 4letna deklica. Bolezen se je razširila tudi nad druge rodbine, da se jo omeji, so izdali zdravniki zelo stroge odredbe.

VIRGINIA.

— Kakih dvajset novih kupcij skih prostorov bode v kratkem na razpolago v na novo zgrajenih stavbah v kupcijskem delu mesta na Chestnut ulici. Od leta 1900, ko je mesto pogorelo, se v teku enega leta še ni zgradilo toliko novih stavb kakor letos.

— Finsko deklico Lauro Arola, ki je prišla pred kratkim iz New York Mills, so prijeli ter jo bodo spravili zaradi blaznosti v Fergus Lalls. Stara je 16 let in je pred kratkim zgubila očeta in mater. Ta zguba jo je tudi spravila ob pamet.

Pri Pike river je Jim Burton ustrelil velikega pogorskega leva. Poslal ga je v Duluth, da ga nabašejo, potem ga bode pa razstavil na Virginiji.

Strah ima velike oči.

Iz Berolina poročajo, da so v zunanem pristanišču v Emdenu aretirali dve osebi, ki so bile kriminalni policiji sumljive. V njih so videli angleške častnike, ki imajo namen špijonirati ob nemški obali. Najbolj sumljivo je seveda bilo, da sta imela s seboj fotografski aparat in 3 že razvite plošče, ki kažejo sliko pristanišča v Emdenu. Seveda so jim konfiscirali plošče in aparat, potem pa so ju morali vendar izpušiti. Vendar so ju zopet aretorali najbrže vsled višjega ukaza. Pri zaslišanju sta oba izpovedala, da sta na potovanju za svojo zabavo in da jima niti na misel ni prišlo špijonirati. Kljub temu pa bodo še dolgo čakala, da dobita zopet svojo prostost, to pa zlasti zato, ker je imela njiju jahta holandsko zastavo.

Duhovniki na pozorišču, a županu ni begu.

Iz Milana poročajo: Odkar je izbruhnila epidemija kolere v Berzoliju, genovskem okraju, so strahopetno pobegnili župan in vsi občinski uradniki, kot poroča list "Avenire". Duša občinske uprave in zdravstvene oskrbe je nato postal sivi župnik Ardisone. Oblasti so mu izrekle popolno pri znanje in njemu se je tudi zahvaliti, da se je posrečilo omejiti epidemijo. V Lingueglietti so istotako pobegnili vsi občinski radniki, tako da je ministrski predsednik Giolitti predlagal kralju, naj razpusti strahopetni občinski svet. Tudi tu je ostal župnik na svojem mestu, da vzdržuje red v občini, v kateri se je v velikem obsegu pojavila kolera, in da streže bolnikom. V mnogih drugih občinah se je organizacija bolniške oskrbe in desinfekcijske službe izročila duhovščini, ker ni hotel nihče sodelovati pri delu za bliznjega.

ROJAKI.

V Ely in okolici ki kupujete hiše, oglasite se pri podpisaneu. Jaz imam vedno nekaj hiš na prodaj po primernih cenah, ravno tako Vam lahko dobim kupca, če imate hišo na prodaj. Kolektam tudi stanarino (rent) po primer-nih cenah.

Geo. L. Brozich.

John Bartol

CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJSI SLOVENSKI

TRGOVEC V MINNESOTI.

PRIHRANIM VAM DENAR

NA VSEH POTREBSČINAH.

PREPRIČAJTE SE!

John Bradač

gostilna in prenočišča

CHISHOLM, MINN.

Zraven mestne dvorane.

SE PRIPOROČA SVOJIM

ZNANEC ZA OBILEN PO-

SET. IZVRSTNA POSTREŽ-

BA ZAGOTOVLJENA.

OBIŠČITE ME, KADAR STE

V MESTU.

Frank Gouže

javni notar

CHISHOLM - MINN.

Opravlja vsa notarska dela. Do-

bite me pri Miners State

banki.

John Kuzma

Midway Saloon

CHISHOLM — — MINN.

Box 74.

SE PRIPOROČA V OBILEN

POSET OD SLOVENCEV IN

HRVATOV.

TOČI NAJBOLJŠE LIKERJE

DOMAČE IN IMPORTIRANE.

NAJBOLJA POSTREŽBA.

PRIDITE IN POSETITE ME.

Goldberg in

Bogicevich
odvetniška pisarna

DULUTH - - Minn.

404 Columbia Bldg.

SE PRIPOROČA SLOVEN-

CEM ZA IZVRŠEVANJE VSA

KOVRSTNIH PRAVNIH ZA-

DEV, POOBLASTILA, KUP-

NA PISMA TU IN STARO-

KRAJSKE POGODBE. PRI

ZAHTEVKIH ODŠKODNIN

OBRNITE SE NA NAS. RAV-

NO TAKO ČE HOČETE IME-

TI UREJENE VAŠE VOJA-

SKE ZADEVE.

MERCHANTS & MINERS STATE BANK

HIBBING - MINN.

Kapital \$50.000.00

Preostanek \$10.000.00

Placujemo obresti po 3%

Dajte nam zavarovalnino in pošiljajte denar pri nas. Naše

so vedno najnižje.

Josip Loushin & Comp.

slovenska mesnica

CHISHOLM - Minn.

Phone 30.

Kadar želite imeti okusno meso, klobase, perutnino itd. oglasite se pri nas.

Mi vse doma susimo, in vozimo na dom.

Najnižje mogoče cene. = Dajte nam naročila!

Rojaki!

Kadite slovenske smodke

Oliver, Santiago

in Porto Rico.

Izdeluje Oliver Cigar Co.

Payshe in Klofanda.

Hibbing - Minn.

Podpirajte domače podjetje!

Lote! Na prodaj!

V ARIZONI.

Gotovo bi radi imeli svoj dom kjer ni zime, ne snega in tam kjer bi si lahko pridelali vsake vrste zelišča brez da bi bali, da bi vam slana naredila kaj škode ali pokončala pridelave. Tam kjer so rudarji plačani od \$3.50 do \$4.00 na dan in zunanji lavci po \$3.00 na dan... Tak dom si lahko zagotovite ako se kupite lote

V Novem mestu DOLF, Ariz.

ki se nahaja na zemljišču Grand Arizone Copper družbe. VELIKE LOTE, NIČ DAVKOV, NIČ OBRESTI, LAHKO ODPLAČILA, 5% CENEJE AKO PLAČATE V GOTOVNOSTI. 200 lot je sedaj na prodaj po od \$150.00 do \$200.00, kadar de jo te prodane, bode cena poskočila, ne odlašajte toraj ampak kupite sedaj.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti v angleščini na:

O. E. Peterson & Co.

407-8, First National Bank Building, DULUTH, MINN.

Rojaki!

Ce potrebujete odvetnika v kakosnikoli zadevi, posebno za odškodnino pri ponesrecenju v rudnikih, obrnite se na

Josipa Mantel

Znano je, da je pomagal rojakom ze veliko, posebno pri zahtevnih odškodnin. * Kupuje in prodaja tudi zemljisca in poslopja.

Dobili ga bode na sledeci naslov:

JOSIP MANTEL, javni notar

GILBERT, Minn.

Phone 30.

ELY, Minn.

Phone 66.

Naravna zdravila.

O vzgoji otrok.

Dobra njiva dobro rodi, slabo polje pa ti dostikrat še semena ne vrne. Stariši so tudi polje, na katerem rastejo otroci; če so stariši zdravi, bodo tudi otroci; slabost njih in bolehnih starišev otroci pa ne bodo imeli rdečih lic. Zlasti matere naj si te besede zapomnijo. Otroci so starišem podobni na duši in na telesu, saj jabolko ne pade daleč od debla; če je mati pobožna smemo pričakovati, da bodo pridni tudi otroci. Zato srečni otroci, ki imajo pobožne matere, in pobožna mati bodo tudi srečna s svojo lastno dečo. Ali kakor dobre, tako se tudi hude lastnosti podedujejo na drugi in tretji rod. Huda nagnjenja starišev se nahajajo gotovo tudi pri otrocih; zato skrbite, očetje in matere, da vam ne bodo kdaj otroci česa očitali!

Da bi človek v malem detetu videl, kaj je vse prineslo s seboj na svet, vprašal bi se pri marsikaterem: Kaj za Boga bo iz tega otroka, v katerega je vsejano toliko hudega semena? In ravno taki malopridni stariši dajejo svojim k hudemu nagnjenim otrokom še slab zgled, tako da se hudoobja more prav lepo razvijati.

Skrbite za duše svojih otrok, skrbite pa tudi za njihovo telesno zdravje. Skrbite, da postane mali život trdno in zdravo telo, ki bo moglo enkrat izpolnjevati svoje dolžnosti do Boga, bližnjega in samega sebe. Zidajte duši hišo iz trdnega gradiva, in varujte se, da z neumno hrano in s prehranim ljubkovanjem deteta ne spravite prezgodaj v grob. Usmilenja vredni so otroci, ki so zarojlo starišev tako bolehnih in slabotnih, da niso prav sposobni za noben stan.

Najprej skrbite, da bode dete melo dosti jesti. Za prvi čas je stvarnik vse preskrbel, in vsaka mati je dolžna izpolnjevati svojo dolžnost. Če tega noče, bode pred Bogom dajala odgovor, in Bog ne bo poslušal praznih izgovorov. Časih res neka mati ne more izpolnjevati te svoje dolžnosti; najprej naj vsaka skrb, da tega ne bo sama kriva, in če že nemore troka dojeti, naj gre zdravnika prasa za svet. Nekaj pa vam vetuje tudi zupnik Kneipp.

Dajte otroku kravega mleka, kateremu se je prililo nekoliko vode, ali dajte mu kave iz želoda (žira), ali pa sladno (malčne) kave z mlekom. Najboljša je za otroke želodna kava. Dete bo lahko prav slastno pilo in dobro rastle. S tem živite otroke, dokler ne morejo jesti gostih jedi. Če ne morete imeti sirotaste, blede, labe in neumne otroke, dajte jim pridno prave kave; samo na glejte, kako bode enkrat dobro obstali, ko bode odgovor da dajo o vzreji svojih otrok.

Mleko, želodno ali sladno kavo dajte otrokom do šestega leta, kaj pa potem? Ubogo ljudstvo naj najboljše hrano, bogatini pa ničujajo iz izbranimi jedmi zdrav svojih otrok. Dajte deci, kar tečno in lahko prebavno, nikar pa kave, piva (ola) ali vina. Bila je nekje uboga družina. Nela je trinajst otrok, ki so bili popolnoma zdravi. Hočeš li zvedeti, s čim so se preživili? Zjutraj so imeli prežgano juho s kruhom ali krompirjev močnik, pred poldnem mleka in kruha, opoldne mlečno ali močnato jed, po poldne črna kruha in zvečer zopet juho s kruhom ali pa krompir. So jedli in ni bilo družine, ki bi bila zdravjša od te. Meso ni otroke; ono dela prevročo kri, to je zdravju nevarno. Glej, da otrokom ne daješ preveč jesti; na radno so oči bolj lačne kakor žedec; kadar je pa očem že dosti, na želodec gotovo preveč. Daj jim črna kruha in ne bele; črni kruh ni prerod za nje, z belim bi jih slabo redil. Ne dajaj jim jedi, ki preveč razgreva; di kisline jim škoduje.

Sreča starišev so pridni in zdravi otroci; zato skrbite, stariši, za hrano in tečno hrano.

Da pa otroci ostanejo zdravi, eba jih utrditi proti mrazu in proti vročini. Včasih je bil človeški rod veliko trdnjši kakor je sedaj, ker so se mraza in vročine naj varovali kakor mi. Če ne bode skrbeli, da utrdite svoje otroke, ostali vam bodo slabotni in bolehi, vedno jim bo manjkalo krvi, in veliko jih bode prezgodaj mrla.

Otroke je treba pogosto kopati, in ne v topli vodi, sicer oslabijo, pla kopel slabi odraslega človeka, koliko bolj potem še rahlega otroka! Kneipp ni popolnoma proti topli kopeli; le glej, da ne pretopla, da predolgo ne traja, in da pride navrh vsakokrat trijevanje. Kakor hitro vzameš

otroka iz tople kopeli, omij ga z mrzlo vodo, to potegne iz njega nepotrebno vročino. Ali pa postavi h kopeli škaf mrzle vode; v to pomoči pregreto dete za trenutek, to ga bode prav dobro utrjevalo. Od začetka bo otrok seveda kričal; a to nič ne de, navadil se bode mrzle vode in pozneje se je ne bo več bal.

Ne bodite preobčutljivi s svojimi otroki; bodite prepričani, da ne bo sveta konec, če pomočite otroka za trenutek v mrzlo vodo. Otroci vam bodo pozneje hvaležni za to dobroto. Ali ne vidite, kako se priroda sama vleče otroke na se; kako veselo skačejo otroci na prostem; kako radi pačljajo in brodiijo po vodi z rokami in nogami, kako dobro jim to de! Pustite jih pri vodi; le na to glejte, da se preoblečejo, če pridejo domov. Tako se bodo otroci utrjevali z vodo in ostali zdravi.

— O —

Župan morilec.

Iz Bukarešte poročajo, da je župan v Putni, Juri Diaconu umoril in oropal svojega svaka, veleposelnika in milijonarja Calviana. Na ovadbo županovega kočijaža so Diacona aretirali na magistratu, kjer je ravno opravljal svoje delo. Aretirani župan je takoj priznal umor in rop in podal naravnost senzacionalna razkritja. Povedal je, da je svojega svaka med spanjem ubil s kolom in potem vzel denar, ki je bil shranjen v blagajni, kakih 120.000 frankov. Od tega denarja je dal sodnemu zdravniku dr. Calcan trescu 10.000 frankov, da je ta izdal sodnozdravniško spravevalo, da je posestnik Calvianu umrl naravne smrti. Tudi zdravnika so nato aretirali in je tudi on takoj priznal.

ELCO THEATER

SE PRIPOROČO SLOVEN-
CEM NA ELY IN OKOLICI
ZA OBILEN POSET LEPO
UREJENOGA GLEDALIŠČA.
PRI NAS LAHKO VIDITE
NAJLEPŠE IGRE ZA PRIME-
RENE CENE, PREDSTAVE
SE VRŠE VSAKO VEČER IN
V NEDELJO TUDI PO-
POLDNE.

J. A. Graves,
poslovodja.

E. P. Dahl

FOTOGRAF

CHISHOLM, MINN.
Second Ave.

IZDELUJE NAJFINEJŠE
SLIKE IN FOTOGRAFIJE.
POSEBNO SE PRIPOROČAM
ZA ŽENITOVANJSKE
SLIKE.

ELY OPERA HOUSE

NUDI ROJAKOM NAJLEP-
ŠO ZABAVO V OBLIKI DO-
BRO IZABRANIH PREMIKA-
JOČIH SLIK, PESMI IN DRU-
GE ZABAVE. POSETTE NAS
VSAKO VEČER, OB NEDE-
LJAH TUDI POPOLDNE.
PRIPELJITE SVOJE DRUŽI-
NE IN ZNANCE.

ELY OPERA HOUSE

Za gospodinje.

HIŠA

Umivanje stekla.

Oljinate steklenice se najlepše očistijo, ako jih izkuhamo v pepelu in apnu. Imamo samo eno steklenico očistiti, lahko vzamemo kos belega pivnika, ga raztrgamo na male kosce, razmočimo v vodi in vlijemo v steklenico, ki jo lahko pretresamo, pivnik se navzame masčobe iz steklenice, katero še poplahnemo z mlačno vodo in steklenica je čista.

Zelo umazane steklenice se čistijo z razredčeno solno kislino. 40 do 50 kapljic kanemo v pol litra vode.

Steklenice, v katerih je bilo mleko, osnažijo se s pepelom in razdrobljenimi jajčnimi lupinami. Cilindre od svetilk je treba včasih umiti v vodo, v kateri je raztopljene nekoliko sode, paziti je treba, da se ga dobro zbrše, ker drugače lahko poči.

Ogledala, šipe pri oknih ali pri podobah, kakor fino stekleno posodo, najboljšo očistimo z vodo, v kateri smo vili nekoliko salmijaka, navadno se računa na en liter vode desetina litra salmijaka.

Šipe pri oknih tudi lepo očistiš z zmesjo, ki si jo naredila iz drobno nastrgane krede, salmijaka in vode. V to zmes pomoči nalašč za to pripravljeno snažno gobico in drgni šipo, potem jo še umij z mokro ožeto krpo — najboljšo usnjato, — katero sproti splahuješ v vodi, nazadnje zbrši šipe še z mehko ruto. Šipe se očistijo na ta način hitro z malim trudom. Zelo napačno je celo okno postaviti v vodo, kakor je pri nas na deželi v navadi, ker se pokvari okvir in se okna težko in slabo zapirajo. Nikdar ne umivaj šip, kadar sije solnce nanje.

Z ogledala, katerega hočeš očistiti, zbrši najprvo prah, potem ga obriši z mokrim usnjem, usnje splahni, dobro ožmi in še enkrat odrgni ogledalo; ko je steklo suho, namoči gobico v žganje ali spirit in podrgni z njo po ogledalu, potem nalahko potresi prav drobno posejanega pepela od drv in drgni ogledalo tako dolgo, da se lepo svetli. To je najboljši način lepo očistiti ogledala, ki se dolgo svetijo, ako jih vsak dan zbršiš s snažno ruto.

Kozarec od piva čisto umiješ v vodi, v kateri si prevrela malo preslice in sode. Vsako posodo, ki jo umiješ, ne pozabi dobro splahniti z mlačno vodo, ako te nimaš po vsaj z mrzlo vodo.

Ravnanje s črevlji v mokrem vremenu.

Vsakdo ve, da se obutev v mokrem vremenu hitreje raztrga, kakor v suhem. Premočni podplati postanejo mehki in se veliko hitreje obdrgnejo, kakor suhi, trdi. Zato moramo paziti, da so črevlji vedno suhi, ko jih obujemo. Ako postavimo črevlje na tla, se podplati ne morejo posušiti, ker ne more zraka do njih. Mokre črevlje je najboljšo obesiti ali vsa; položiti na tla. Ne obešajte črevljev preblizu peči ali štedilnika, ne polagajte jih na peč. Gorki zrak usnje hitro posuši, to postane trdo in se rado lomi.

V premočene črevlje je dobro djeti ovsu. Oves se navzame vlage in zabrani, da se obutev skrči, kar se drugače ka; rado zgodi.

Kako odstraniti madeže, ki si jih dobila od obleke, ki je popustila barvo.

Z raznimi sredstvi sem skušala odstraniti madež iz bele bluze ki sem ga dobila od modre vrhnje jopice, ko jo je popolnoma premočil dež. Milo, boraks, detelova sol, mrzli in gorki sok limone, lug, vse je bilo zastoj. Nazadnje vtaknem bluzo še v čisto vrelo vodo, ki je bila ravno na štedilniku in predno se zavem, izginil je madež v moje največje začudenje. Sedaj odstranim s kropom vse madeže iz belega perila, ki na stanejo, ako pride isto po neprevodnosti v dotiko z barvano obleko. Tudi madeži od surovega, kakor vkuhanega sadja izginejo, ako položiš dotični del v vrelo čisto vodo. Težje izginejo madeži iz perila, ki je bilo že nekrat oprano v lugu. Zato je najboljšo pred zeh to pregledati vse perilo in odstraniti madeže.

Rdeča tinta izgine na isti način iz obleke, samo vodo moraš toliko časa menjavati, da postane popolnoma čista.

Kako se pero barvane nogavice?

Nogavice ostanejo mehke in ne izgube barve, ako jih položiš v vročo (ne vrelo vodo), če so zelo umazane vlij žlico salmijaka v vodo, pusti jih deset minut mirno v vodi, potem jih ožmi in položi zopet v čisto vročo vodo in tako še enkrat. Brez posebnega pranja postanejo popolnoma čiste ohranijo barvo in lahko jih obesiš

Svilnate rute ali trakove

lahko opereš na sledeči način: vzemi debel krompir, olup ga in zribaj v mlačno vodo. Začudila se boš kako lepo bo oprana ruta ali trak, ako ga potem še zlikaš med dvema rutama.

Da ne pridejo muhe k mesu

obloži ga s čebulo. Muhe duha od čebule ne preneso in ti puste tudi meso pri miru.

Vino.

Cenjeni rojaki, naročajte si vino naravnost iz vinograda, jaz imam naravno domače vino, novo vino črno rudeči zinfandel, ali belo vino muškotel cena 35 c gal., reesling 40 centov gal. Lansko vino, katero imam še v zalogi črno ali belo, muškotel ali reesling 40 centov gal., stara samo belo vino 50 c gal. Drožnik ali tropinovec \$2.50 gal.

Naročilom je priložiti denar, pisma naslovite na:

Štefan Jakše

CROCKETT, Cal. box 657.

First Natinoal Bank

GILBERT — — — MINN.

GLAVNICA \$25.000.00.

PREOSTANEK \$2.500.

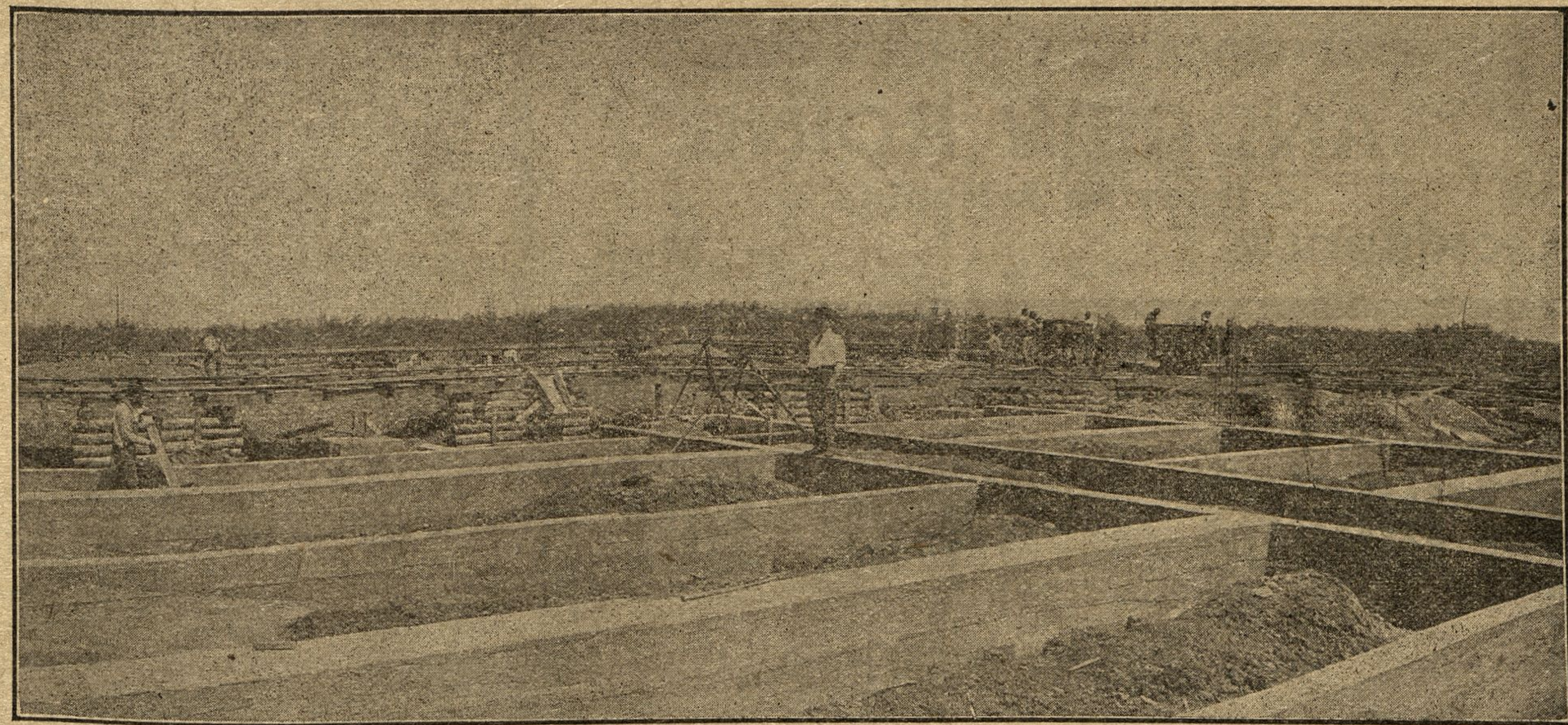
POSEBNO POZORNOST DA-
JEMO POŠILJANJU DENAR-

NJI LISTI.

ZAVAROVALNINA IN VOŽ-
JA V AVSTRIJO.

"OLIVER" NOVO MESTO V BLIŽINI VELIKIH TOPILNIC.

leži v sredini ogromnega podjetja.

Slika kaže podstavbe tovarniškim poslopijam pri Steel Plantu. Stavbni loti od \$150 do \$300. - Business & Corner lote nekaj vec. - Na lahka mesečna odplačila, brez obresti, brez takse za dve leti in ne placila v slučaju bolezni.

Kupite lote sedaj, dokler so cene nizke in plačila lahka. - Brezplačna vožnja na mesto OLIVER, kakor tudi na STEEL PLANT vsako nedeljo ob 11. uri dopoldne.

OLIVER TOWNSITE CO.,

203-4 Torrey Bldg, DULUTH, MINN.

Iščemo dobre in zanesljive zastopnike.

Village Livery konjušnica

CHISHOLM, MINN.

Phone 60.

Math. Boriin, lastnik

VOZOV IN KOČIJE ZA VSE
SLUČAJE.

PRIPOROČAMO SE ZA
POGREBE!

Agnich bratje gostilnicarji

ELY, Minn.

Phone 108.

Priporočajo vsim Slovincem svojo najboljšo zalogo založeno gostilno kjer se toči Iron Range Brewing Ass. pivo, pristno vino in whiskey.

V mnogobrojen obisk se priporočajo.

AGNICH BRATJE.

Velika razprodaja

Tibs Hutchings Bankrupt zaloge v Lewis in
Manson prodajalni na Chisholmu.

Začetek v petek dne 16. junija.

Na tisoče dolarjev svežega blaga, katero je kupljeno za manj kakor stane na debelo. Vse to blago postavimo na prodaj po zelo nizki ceni, kar pomeni zlate dolarje za 50 centov.

Pridite zgodaj, ter si ogledajte najlepše blago. Zapomnite si prostor velike razprodaje v Lewis in Manson.

Maks Volčanšek

Eyleth - Minn.

Je otvoril prvo slovensko trgovino v Minnesoti z raznimi likerji na debelo.

Rojaki!

Kadar pohajate slovenske gostilne, zahtevajte blago, katero prodaja vaš rojak, in

Trgovci!

Dajte naročila svojemu, kateri vam da najboljše blago po boljših cenah kakor tujci. Prihranite naročila za njega.

Peoples Brewing Co.
v Duluthu, Minn.

var najboljso pivo in ga raz-
posilja v sodcekih in
steklenicah.

Pivo se kosa v dobroti z vsa
kim drugim.

Izredna zbirka.

V Gentu je umrl nek bogataški je zapustil svojim dedičem zelo redko zbirko, namreč zbirko gumbov. Možakar je zbiral z nenavadno pridnostjo, vsakovrstne gumbje iz vseh časov od 9. stoletja do zadnjih let. Zbirko cenijo na 200.000 frankov, gotovo pa je nabiralatelja veljala še enkrat več. V tej zbirki so gumbi polkov vseh evropskih držav, gumbi z obleke Karola Velikega do gumbov z uniform Napoleona I., gumbi iz lesa, slonove kosti, stekla, bakra, cinka, srebra, zlata in diamantov. Res originalna zbirka, ki čaka sedaj enakega čudaka.

Čebele — vremenski preroki.

Primorski čebelarji poročajo, da so opustile letos čebele nenavadno zgodaj svoje redno letno delo. Ustanovile so se, že večino

V New York so dosle vesti o
naučni ekspediciji, ki ji načeluje
Stephanson in ki je odpotovala
aprila 1. 1908., da preiskuje ark-
tične pokrajine na severu od an-
gleške Kolumbije. Stephanson po-
roča, da je ekspedicija odkrila
nov polarni narod evropskega ti-
pa, ki še nikoli ni videl belcev.
Pismo je naslovljeno na tajnika
newyorškega geografskega kluba

First Nati
HIBBIN
Premoženje c
Posebno se priporočamo za z
Od vlog plačan

arovanje in pošiljanje
o po 3% obresti.

[illegible]

Manufakturna trgovina in grocerijska prodajalna

Slogar Bratje ELY, Minn.

naznanja svojo novo otvoritev ter se priporoča v obilen obisk. V zalogi sveže grocerisko blago. Bogata izbira ženske in moške oprave in obuval. Naročila se dostavljajo na dom.

Josip Scharabon,

415. West Michigan St. DULUTH, Minn.
BLIZO UNION POSTAJE

Kadar pridete v Duluth posetite me. Zagotavljam vam izvrstno postrežbo v moji gostilni.

Pošilja denar v staro domovino po tvrdki Frank Sakser Co. Prodaja parobrodne liste.

MATIJA ŽUPANČIČ

izdelovalec smodk
ELY, MINN.

Izdeluje fine Queen Ethel smodke. Če hočete kadiati kaj dobrega zahtevajte jih po gostilnah.

Maurin in Sterbenc

gostilničarji

Nashwauk - Minnesota.

Edino slovensko podjetje v našem mestu. - Izvrstna postrežba se jamči vsem rojakom. Obiščite nas kadar se nahajate v mestu, vedno dobro došli.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital \$25.000. Preostanek \$20.000.

Osebnost odgovornost \$5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na sev strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepričajte!

FIRST NATIONAL BANKA

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - \$500.000.

Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - \$1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Za gospodinje.

ZA KUHINJO.

UKUHANO SADJE, KOM-POTI.

Ukuhanane kutine.

Sadje odrigni nekoliko, da odstraniš kosmiče, potem razreži jabolka na polovice, olupki jih in odstrani trdo sredino in skuha jih v vodi, a moraš tudi zraven kuhati peske, olupke in sploh vse, kar se je prej zdravih delov odstranilo. Kadar je jabolčno meso že precej mehko, izvemi je a peske, olupke in drugo kuhaj še eno uro, kajti peske dajo lepo rdečo barvo, olupki pa prijeten duh in okus. Čez eno uro kuhaj ingverja, pokuhaj sam sok še nekoliko in daj ga vrelega čez kutine. Steklenice potem dobro zaveži.

Ukuhanane ostroke.

Izberi 218 dek zrelih in lepih ostrom (črne jagode, ki rastejo na trnovju), potem pa omoči v vodo sladkor samo toliko, da je moker in kuhaj ga v kozi, dakler ne postane čist. Ostroke daj zdaj vanj, prideni pol deke na kosčke zlomljenega celega cimeta in nekoliko klinčkov, mešaj na rahlem ognju, toda tako varno, da ostanje ostroke cele. Potem vzemi ostroke ven, pokuhaj sok še nekoliko, da postane gostljast, ohladi ga in daj ga z ostromi v steklenice.

Ukuhanane maline.

Maline morajo še trdne, torej ne preveč zrele in pečljive se jim morajo pustiti. Na 1 kilo malin vzemi ravno toliko sladkorja, pokuhaj ga z vodo, da postane čist in daj vanj maline; kuhaj jih pol ure, dokler ne postane sok žolčast, ako namreč kaplja na kuhliji več ne odkane, daj jih še tople v steklenice. Da postane sok raji žolčast prideni lahko svežega, izstisnjena ribizljevega soka na sladkor, predno denes vanj maline.

Vrtne rudeče jagode.

Te velike jagode se kuhajo ravno tako, kakor maline, ostroke in murve, lahko jih pa tudi kuhaš na malinovem soku in sicer vzemi na 1 liter jagod 1 in pol litra svežega, izstisnjena malinovega soka in pol kile sladkorja. Vse to kuhaj in sicer najprej sladkor in malin sok, dokler ne postane ta čist, potem prideni jagode in kuhaj, dokler ne postane sok gostljast, a ne sme zgubiti barve.

Vrtne rudeče jagode z rumom.

Na vsak kilogram jagod vzemi 2 kili sladkorja, katerega omoči v vodo in ga kuhaj, dokler ne dela niti na kuhliščnem rečju. Med tem vzemi vsako jagodo posebej v roko, namoči jo v rum in pusti jo na krožniku; ko je sladkor gotov, daj jagode vanj, a pusti jih samo enkrat zavreti.

Ukuhani ribizlji.

Ribizljevo grozdčje mora biti še precej trdno, kadar se ukuha; grozdčje daj v lašano kozo, in na vsakega pol litra grozdčja nalij pol litra mehke (t. j. pokuhane) vode in 1 liter debelo stolčenega sladkorja. Ko se je sladkor raztopil, postavi kozo na zmerno vročino, a le nekaj minut, pokrij jo potem in postavi jo na stran. Drugega dne ukuhaj sam sok in daj mrzlega na grozdčje.

Ukuhanane višnje.

Odreži višnjam pol pečljive, daj jih na pokuhan in zopet ohladi sladkor in sicer na 1 kilo višenj 1 kilo sladkorja in postavi jih na ogenj ter daj jih tako dolgo počasi vreti, dokler ne postane prozorne. Daj jih nato v skle do, pokrij jih in pusti čez noč stati. Drugega dne jih zopet kuhaj, dokler ne postane sok gostljast, vendar ne smeš tako dolgo kuhati, da bi ta zgubil svojo lepo barvo.

Črne črešnje.

Črešnje morajo biti sicer že zrele, a še trdne, pečelj se mora odstraniti, pokuhajo se na pokuha-

nem sladkorju, katerega se vzame na 1 kilo črešenj po 80 dek. Kuhane črešnje se potem izvzamejo, sok se mora ohladiti in potem več dni zaporedoma enkrat prekuhati. Naposled se črešnje v njem še enkrat prevro; v soku lahko pokuhaš tudi nekoliko ribizljevega soka in sicer svežega znaš djati najprej na sladkor.

Marellice.

Morajo biti še trde in lepe; razreži jih na polovice, olupki jih z malim in ostrim nožem in položi v vrelo vodo, katera jih mora celo pokrivati, a kuhati smejo se le tako dolgo, dokler se ne dvignejo kvišku. Nato jih moraš dati zopet v mrzlo vodo in jih potem na sito zdevati, da se jim voda odteče; zdaj skuhaš sladkor da postane čist in v njem kuhaj marellice celo kratko časa. Sok sam pokuhaj potem še dva dni, vsak dan po enkrat in daj ga naposled vročega čez marellice, a četrtega dne moraš sok zopet samega pokuhati, da postane gostljast in vanj djati marellice, da enkrat zavro. Ko so ohlajene, daj v steklenice, pokrij jih s pivnim papirjem namočenim v rum in jih dobro zaveži.

Breskve.

Vzemi take breskve, katerih meso se ne loči od koščice, ker so take bolj sočne. Z ostrim nožem moraš jih najprej razpoloviti in jim koščice izrezati; najprej jih položi v mrzlo vodo in sicer kako hitro si jih olupila, potem jih kuhaj, dokler jih z lesnim konicastim klicem lahko ne prebodeš in ravnaj 4 dni z njimi ravno tako, kakor z marellicami.

Splošno o kuhanju sadja.

Jagode, ki so sočnatne, ukuha se v enem dnevu, trdno sadje pa potrebuje po dva do štiri dni, včasih še celo po šest dni. Od kuhanega sadja lahko odjemlješ po malem za rabo, kajti ono ostane po več mesecev dobro.

Sadje mora biti pravilno izrasteno, a ne preveč mehko, kajti prezrelo sadje rado pozneje v steklenicah zavre; da se trdnemu sadju da prava mehkooba, denes se v vročo vodo, a ne sme vreti, dokler se kvišku ne dvigne. Sadje se potem z zajemalnicco denes v mrzlo vodo, katera mora pa tudi biti pokuhana; nato se da na sito, da se ocedi. Ukuhanu sadje ne sme v bakrenih ali medenih posodah, stati ker se vsled sladkorja in kisline rad dela volk.

Navadno se vzame za 1 kilo sadja tudi toliko sladkorja z 1 litrom vode; dokler ni celo čist, mora se kuhati; potem se pokuha v njem sadje, položi se v lonec, sladkor se zopet pokuha in se vlije potem čez sadje. Kadar se je zadnje ohladilo, pritise se na tekočino listič belega in snažnega papirja, da ne stoji kak sad čez tekočino, in lonec se pokrije. Drugega dne pokuhaj zopet sladkor in polji ga vročega čez sadje; tretjega dne se naredi zopet tako in četrtega ali sploh zadnjega dne pokuha se ohladi in napolni v steklenice, a sladkor se še mora enkrat pokuhati, ohladiti in v steklenice nalita tako, da je sadje celo pokrito. Da se sadje v steklenicah bolje drži, lahko poslednje žvepljaš. V ta namen namoči v stopljeno žveplo capico, veliko 1 centimeter, pritrdi jo na zi co, zažgi jo in daj jo gorečo vseti v snažno umito in suho steklenico, katero z malim krožnikom pokrij. Kadar je cunjica dogorela, jo odstrani, a steklenice, ki so modro nakajene, pusti pokrite, le ¼ ure pred napolnjenjem jih odkrij.

Če v nekaterih dneh med pokuhavanjem sladkorni sok preveč redek postane, mora se zopet drobno stolčenega sladkorja pridjati in pokuhati. Za zavezanje steklenic jemlje se mehur ali pa pergamentni papir, a prej se mora še po stekleničevi velikosti prirezati snažni pivni papir, kateri se položi z rumom napojen na vsebino. Če se ti zgodi, da se je sok preveč posušil, prideni na vodo kuhanega sladkorja. Med pokuhavanjem imej vedno pripravljen snažen prt, katerega moraš v toplo vodo namakati in z njim to, kar se na posodo ob rob sprime, izbrisati, sicer povzroča kislinu in naredi, da začne sadje tekom časa v steklenicah vreti. Ako se ti pa vendar poslednje zgodi, kar poznaš po soku, ki postaja v takem slučaju kalen, skuhaš sladkor in prideni mu praha salicilne kisline in odstrani mu vse pene. Ta prah pa tudi lahko že prej prideniš, ako na 1 kilo ukuhanega sadja ali pa tega, ki se ima ukuhati, prideniš pol grama dotičnega prahu. Hočeš, da katero sadje ostané belo, prideni kuhanju nekoliko limoninega soka.

ADOLPH G. DE WILDE,

Trgovina s zganjem in likerji na debelo
774 ISLAND AVENUE,
Milwaukee, Wis.

se priporoča slovenskim gostilničarjem za naročbo finejšega zganja, brinovca tropinovca in slivovca

Cene solidne, postrežba za namočena.

Bogata zaloga kalifornijskih vin in ogrskega grenčevina Rostopsin.

NAROČITE OBLEKE pri JOHN TERAN, KROJAČU NA ELY, MINN.

ki izdeluje lepe, nove, trpežne in moderne obleke, močno izšite in priležne životu, čistli lika in popravlja vse po zmernih cenah, pridite si ogledati blago in uzorce

Pišite na JOHN TERANA, ELY, MINN.

Jasper Fjeldstad Co.

Dry Goods Store

Chisholm - - Minn.

Zraven John Rusa.

Prodajalci manufakturnega blaga, ženskih klubukov, oblek in obuval po najnižjih cenah.

Vsa oprava za otroke. Posebno pozornost dajemo Slovenkam.

Nels A. Nelson

Chisholm - Minn.

v odzadju Miners National Bank posloplja.

L I V A R.

Napeljavamo vodovode, popravljamo sesalke in v našo stroko spadajoča dela.

Dajte mi naročilo!

Helps Shea trgovina s pohištvom

in pogrebnik

312 Grant Aye.

EVELETH, MINN.

Najboljše vrste pohištvo, postelje

motroci, oprava izvršujemo po

kratkem naročilu. - Proda-

jamo dobre peči in sploh

vse v to stroko spa-

dajoče stvari.

John Push, slovenski krojač

CHISHOLM, MINN.

Izdeluje trpežne obleke po najnovejši modi.

Imam na izbor veliko vzorcev.

Pridite in oglejte si blago in se prepričajte o nizkih cenah.

Svoj k svojemu!

Rojaki!

Kadite slovenske smodke

Oliver, Santiago

in Porto Rico.

Izdeluje Oliver Cigar Co.

Pavshe in Klofanda.

Hibbing - Minn.

Podpirajte domače podjetje!

Avugst Šenoa:

ZLATARJEVO ZLATO.

Historička povest iz XVI. stolet.

(Po petem hrvatskem natisu.)

Poslovenil Silvester K.

II.

Bilo je četrtega dne po binko-
vih popoldne in sicer leta 1574.
nad goro in polje zagrebško se
bil razvil črn oblak in posul
emljo z gostim dežem. Kmalu
je ponehala ploha in veter je
onesel oblak proti vzhodu; mo-
kasto nebo se jame zopet sve-
ti kakor steklo, a sredi neba za-
je zopet žgoče solnce, pošilja
roje zlate žarke na goro in v do-
no in se odseva v tisoč kapljic-
h, ki so trepetale na bujni zele-
tavi. Čist in svež je zopet svet,
sta in sveža je duša sredi čarob-
ga svet.

Kakor bi bila božja roka pre-
sila del rajske pokrajine na
mljo, tako je blestela savska
nina, ponekod zelena kakor
redena svila, podrugod rumena
kor kovano zlato, a sredi rav-
ne se je kakor srebrn pas vila
stra Sava. Od ravnine proti se-
ru dviga se hribeček od hribe-
v, vsak posut in obrasten z vin-
o in trto, belimi hišami, pleteni-
ograjami, a za griči se vzpe-
pod oblake temna zagrebška
ra, navidez tiha in vendar v
n trenutku živa. Pastirska pe-
n z bližnjega holmca, dih lah-
ga vetriča, ki je raz veje tresel
deževne kapljice, klopota-
mlinskega koleša iz dolinice,
vajoče ptice, ki so se oglašale
svojimi čistimi grli, zvonjenje
onov — vse to soglasje spaja-
se je v mično glasbo, kateri ne
znas pojma in vse je opajalo
šo z milobo, kateri se nisi
gel ustavljati.

Sredi gorskega krila vrh strme
vršica odsevalo je iz sence
letnih hrastov belo pročelje
rega Medvedgrada, ki stoji sre-
vetečega vrta. Stare temne zi-
e mu je nedavno popravil in
belil krajevi graditelj Girola-
Arkonati. Na tankih stolpih
tikali so se svetli klobuki,
or zlate jabolke na vilinemi
u, a na visokih oknih so se i-
li žarki poletnega solnca.

Toda v gradu in okoli grada
vse tiho. Le tuintam prekine
oto kaplja, ki pljusne z vi-
strehe na kamen ali pa hi-
lastavica, ki poletava izpod
esnega obrobka v božji zrak.
ena jedina duša je bila živa v
gradu ali tudi ta je sanjala,
or bi lahko rekel.

Nik vrat samotnega dvora je
nela na gričku košata zeleni-
(pušpan) in razprostirala ko-
in temne ter z rosnimi biseri
ate vejice. Bila je izvanredno
ka, celo drevo.
od zimzelenom je sedel mo-
junaki mož. Polti je bil tem-
lase je imel črne in kratke ter
o in dolgo brado. Vrh debele-
nosu vzpenjalo se je široko,
ato celo.

zpod črnih oči si videl močne
ti in debelo lice, a debeli ust-
ste se tesno stiskali — vse je
čilo bistro glavo, krepak duh
nepremagljivo voljo. Zelenka-
suknja je zakrivala junaške
peti debelih in rumenih čre-
zarivali ste se v mokro trato,
a sta se upirala na koleni, a
ela glava sklanjala se je na
Clovek je bil zamišljen.

nekaj časa je privzdignil
o in pogledal v mikavi svet.
ni vetrič in prijetno dišeče
je sta ga vzbudila iz sna. Le-
a pod njim ga je očarevala, ka-
ublažuje soneh lepe devoj-
divjakovo srce.

lamen črnega očesa mu na-
poglasne, stisnjeni ustni se
maknete, grenko lice prevleče
blagi čut, kakor bolniku, ka-
mu zatvori skelečo rano hla-
obliz. Nemo je gledal mož in
laje je užival. Kakor nemirea
ulj letalo mu je oko zdaj čez
no, zdaj čez goro. Saj je bil
tudi razgled krasen. Na zapa-
videti je Sosedgrad nad Sa-
ki sedi kakor orel vrh pečine;
avno je v njem izdihnil dušo
i grešnik Tahir. Nadalje se
jo samoborski stolpi, kjer bi-
in zapoveduje prelepa gospa
ra Gruberjeva; nadalje se ru-
ni v solčnih žarkih sredi ze-
ze gore trdni Okič, gnezdo Ba-
ev, liki rubinu v smaragd-
n vencu. A tamkaj na vzhodu
aplja se v sinji megli beli Si-
večni porok hrvatskega ju-
tva.

Ali v trenutku mu švigne čez
o senca, glava se vzravna, li-
postane temno in oči gledajo
je v svet.

Vrh sela Griča dvigajo se tem-
zidine, a nad zidanimi dvigu-
o se kakor močne straže štiri

trdni stolpi. V nje upira zdaj mož
svoje oči, kakor bi ih hotel s po-
gledom zapaliti. Ta vzrok može-
ve jeze je bil Zagreb.

"Oh, da bi te ne bilo, prokletu
krtovo gnezdo! Katera nemila
sreča te je vrgla meni pred oči,
tebe, ki bodeš pokončanje moje-
ga rodu, ki nam bodeš hujša ne-
sreča kakor turška besnost! Glej,
kako se ti revni kramarji opasu-
jejo s trdnim zidovjem, da jim
trdna pest ne razvali prodajalnic,
ne raztepe popra. Da, da! Tudi ti
se štejejo plemičem, ali če pose-
že katera močnejša roka v njihov
osinjek, tedaj je reglanja kakor v
žabji luži radi njihove "zlate svo-
bode"! Čeprav imam krščansko
sabljo, vendar še z očesom ne bi
trenil, ako bi se turško kopito do
taknilo te golazni, ako bi Gubec
podavil vse te cigane. Pa ko bi ti
polži ostali vsaj v svojih koli-
bah, da bi svoji mirovali pri svo-
jem. Ali kaj! Dopade se jim moj
Medvedgrad; hoteli bi ga imeti,
da bi bili od strani varni pred
medvedom; hoteli bi imeti Kra-
ljevi brod, da bi mogli s svojo
kramarijo v Primorje in sline se
jim cedijo po Črnomerci in Hu-
dobitki — toda le počasi, mestna
gospoda! Za vaše visoke in ši-
roke želje bodem vas meril grdo, po
bil vas hudo — pri grobu moje-
ga očeta! bodem vas, sicer se no-
čem več imenovati Štefan Gre-
gorijaneč."

Dolgo so se sukale take misli
po Gregorijanečev glavi, dviga-
je in vale se kakor valovi deroče
reke.

Solnce se je jelo nagibati k o-
kički gori, a po gorskih dolih jel
se je kakor iz šume razprostirati
tih večer. Nakrat se iz hrastove
goščave zasliši konjsko kopito.
Gregorijaneč privzdigne glavo.
Ne minete dve minuti in že se po
gorski cesti razločno prikažeta
dva popotnika. Raztrgano, boso
človeče, ogrnjeno v plašč iz dol-
ge trave in pokrito s širokim
klobukom, cepetalo je za uzdo vo-
deč poleg konja, na katerem se je
žibal debel, osivel in v črno du-
hovsko opravo oblečen gospod v
dolgi suknji — hrvatski kronist
in zagrebški kanonik Anton Vra-
mec.

"Vidim li prav? Dober večer,
častiti prijatelj?" zakliče Grego-
rijaneč, skoči k višku in gre po
hribu navzdol, da sprejme prišle-
ca. "Glej, to je redka sreča za mo-
jo grešno streho! Ali kaj te je
pripravilo, prečastiti gospod in
prijatelj, da se zdaj proti večeru
potikaš po gori in zalezuješ moje
medvedje gnezdo. Solnce je že na
zatonu, rosa že jame padati, a ve-
černi hlad gotovo škoduje tvoji
sivi glavi. Vrh tega je povsod pol-
no vojakov, ki so uskočili bano-
vi vojski in bi znali poljubiti tvoj
zlati križ, ali ga celo obdržali v
spomin!"

Vramec ustavi konja, a Grego-
rijaneč vzame razčapanemu vo-
dji uzdo iz rok.

"Pax tecum (Mir s tebo)!" po-
zdravi starček medvegrajskega
gospodarja, priklonivši se neko-
liko. "Prihajam od kanonične vi-
zite iz bližnjega samostana; na
vsak način sem te hotel obiskati,
čemu, bodeš slišal kmalu. Patri
v samostanu so mi dali za vodjo
tega Jurga in nisem se bal haj-
dukov, kajti čeprav je Jurko nem-
in gluh, vendar ima trdne roke in
še trdnjšo gorjačo. Toda menim
dragi, da je postalo hladno, a jaz
starček nimam pretrdnega zdrav-
ja. Tedaj pa ne govoriva tukaj
preveč, ampak pojdiva pod stre-
ho, kjer se imava mnogo pogovo-
riti." Po teh besedih zamahne
Vramec Jurku z roko. Jurko je
bil do zdaj stal mirno kakor ka-
men in si je ogledoval grajsčaka;
na kanonikov namigljaj poskoči
dva ali trikrat in že v prihodnjem
trenutku izgine v leskovem gr-
movju. Grajsčak potegne Vra-
mečevega konja za uzdo in popelje
častitljivega obiskovalca do svo-
jega dvora.

Kmalu na to sedita gospodar in
gost za veliko hrastovo mizo v
veliki, nekoliko temni sobi levega
medvegrajskega poslopja. Na
mizi stoji debela voščena sveča,
poleg sveče pa steklen vrč, poln
zlatorumenega vina. Ko potegne
prišlec dva ali tri požirke iz vr-
ča, cmokne z jezikom in pokima
s sivo glavo. Videti je, da je za
ta čas zadovoljen.

"Ali kje je gospa Mata, kje sta
tvoja mlada sinka Pavel in Niko
(Nikolaj)?"

"Marta je šla v Mokrice. Pra-
vijo, da je tam, nebo bolj milo,
milejši zrak za njo, ker je bolna
na prsih Niko je šel obiskat svaka
Mihajla Kanjskega. Kakor slu-
tim, snuje gospa svakinja nekak-
šo svatovščino. Kar se pa tiče
Pavla ne morem povedati, kje se
klati ravno zdaj. Videl ga že ni-
sem več dni."

"Morda se tudi zanj kuje sva-
tovščina?"

"Ah kaj! — Njemu je toliko
za svatovščino, kakor meni za
mniško juho. Kar leta po svetu;

Bog ve, po kom se je rodil ta de-
ček! Svoje glaven divjak je in gre
vedno po svojih potih."

"Pusti ga, dragi!" zavrne Vra-
mec, hotec pomiriti gospodarja,
"mladost je norost. Tudi midva
sva bila takšna. Ščasom pa se u-
kroti najognevitejši žrebec. Do-
bro poznam Pavla do duše. Ali
mu nisem boter? Dobrega srca je
in zdravega mozga. Res je živ ka-
kor iskra iz kresnega kamena, ali
boljši je kot takšen, kakor pa če
bi bil zunaj svetnik, znotraj pa
vrag. Kakor vidim nadalje, sva
sama?"

"Sama!" odgovori Štefan.
"Hočem ti povedati, čemu sem
prišel na obisk; kakor veš, za sa-
lo ne pridem?" pridene Vramec
važno.

"Naj slišim, častitljivi prija-
telj!"

"Prvič sem prišel svojevoljno,
da se nadiham gozdnega zraka in
se nagledam divnega sveta; kajti
— med nami rečeno — moji pre-
častljivi tovariši v konzistoriju
so godrnjači, ki mene "pisatelja
in kronista" precej gledajo čez
ramo, rekoč, da pametnjaku ni pi-
sati bajke in izmišljotine."

"Vrjamem; saj se pravi, da
hranijo nekateri ljudje svojo pa-
met v trebuhu," pridene porog-
livo Gregorijaneč.

"Prišel sem tudi, da se za ne-
kaj časa otresem Zagreba, tega
Zagreba, ki je gnezdo bridkosti
in tuge, jezičljivosti in ničvred-
nosti, kjer se krščanski ljudje gri-
zejo kakor neumna živina. Naj
bode! Prihranil sem Zagrebčan-
nom v svoji kroniki poseben list,
katerega si gotovo ne bodo da-
jali v okna."

"Bog te živi častivredni!" po-
skoči živo grajsčak, "govoriš mi
kakor iz duše."

"Nadalje," nadaljuje kanonik
in povzdigne glas ter dvigne ka-
zalec na levi roki, "prišel sem tu-
di z tuje volje. Pošilja me pre-
častiti gospod in brat Niko Žei-
nički, stolni prošt časmanski."

"Želnički?"

"Da, on, Ti poznaš našega ba-
na in škofa."

"Oh, predobro!" zavrne Grego-
rijaneč nekako jezno, "Juri Dra-
šković čuje, kjer ne posluša, in vi-
di, česar ne gleda. Ta si po bano-
vi misli garjeva ovca in odpadnik
svete matere cerkve," pristavi ta
koj kanonik.

"Ali on je —" plane Štefan
kvišku.

(Dalje prihodnjič.)

John Kostelc

AURORA, Minn.

PRI MENI DOBITE VSE
KAR PRIPADA K

gostilni prve vrsti

OBIŠČITE ME IN SE PRE-
PRIČAJTE.

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medved

CHISHOLM, MINN.

Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM

ROJAKOM V OBILEN

POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z

VSAKOVRSNIMI

PIJAČAMI.

Štefan Zgonc

javni notar

CHISHOLM, MINN.

IZDELUJE POLNOMOČI,

KUPNE POGODBE IN VSA

DRUGA NOTARSKA DELA.

OGLASITE SE PRI MENI!

W. Simon & Company

212 W. Michigan St. - - Duluth, Minn.

Trgovina z

likerji in smodkami na debelo

Naše LILLIWICK RIE žganje je že povsod najbolj priljubljeno.

Naše TOM RED in LA MISNO smodke so izdelane iz najboljšega tobaka.

V zalogi imamo tudi pristni kranjski brinjevec, tropinovec in druge
pijače, katero smo importirali naravnost iz Kranjskega.

Vprašajte po našem blagu po vseh gostilnah
Vsi boljši gostilničarji ga prodajajo.

Naš zastopnik je g. Anton Gerzin, kateri bodo obiskoval vse rojake.
Prihranite mu naročilo.

W. Simon & Company

Duluth, Minn.

Kaner bratje

Eveleth, Minn.

509 Grant Ave.

Phone 138.

Prodajajo dobre mlečne krave in mla-

da teleta. Kupujejo vsakovrstne kože
in tudi krave.

Oglasite se in oglejte si blago pri
nas.

John Bartol

CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI

TRGOVEC V MINNESOTI.

PRIHRANIM VAM DENAR

NA VSEH POTREBŠČINAH.

PREPRIČAJTE SE!

John Bradač

gostilna in prenočišča

CHISHOLM, MINN.

Zraven mestne dvorane.

SE PRIPOROČA SVOJIM

ZNANEC ZA OBILEN PO-

SET. IZVRSTNA POSTREŽ-

BA ZAGOTOVLJENA.

OBIŠČITE ME, KADAR STE

V MESTU.

Frank Gouže

javni notar

CHISHOLM - MINN.

Opravlja vsa notarska dela. Do-

bite me pri Miners State

banki.

JOHN B. SMREKAR

EVELETH, Minn.

Vam preskrbi:

ZAVAROVALNINO.
VOZNE LISTKE.
NOTARSKA DELA.
POŠILJANJE DENARJA.
PRODAJO ZEMLJIŠČ.

Zanesljivo in pošteno.

URAD 415 PIERCE ST.

Vsi narodi!

Se slednji čas naseljujejo na kmetijah,
in zakaj ne? Kmetije nudijo vsakemu naj-
boljšo bodočnost, toda ne iščite zemlje v od-
daljenih deželah, kjer vam ni podnebje in
druge okoliščine znano,

Naseljujte se v Minnesoti

katera ima se več neobdelane zemlje kakor
katera druga država, in ta zemlja je najrodo-
vitnejše vrste, pridelate vse kar se sploh na
kmetijah pridelati more, in za vse to dobite
dober trg ker večina naše zemlje leži ob
železnici.

Mi lastujemo nad 400.000 akrov

in vam prodamo zemljo od \$9.00 do \$15.00
za aker. Samo \$2.00 na aker imate takoj
placati, za ostalo vas čakamo do 15 let o-
bresti so samo 6%.

Boljše prilike nimate

nikjer. Slovenci kateri delate po rudnikih,
pridite ali pa nam pišite in mi vam radi po-
kažemo našo zemljo.

Kupite si zemljo v blizini kamor lahko
hodite obdelavati, brez velikih stroškov. Bolj-
še zemlje za živinorejo ni na svetu.

Za nadalje podatke se obrnite na:

Duluth & Iron Range Railroad Co.

L. B. ARNOLD, Land Commissioner.

110 Wolvin Bldg.

DULUTH, Minn.

A. M. Murnik

EVELETH - - MINN.

Grant Ave.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost dajemo Slovenkam!

PRIDITE IN OGLEDJTE SI NAŠO ZALOGO IN PREPRIČAJTE SE O NAŠIH CENAH.

Joe Seliskar

slovenski gostilnicar
ELY, MINN.

Prodaja pristno domače, ohijsko vino, rudeče in belo po \$1.50 do \$2.50 galona.

Whiskey od \$2.50 do \$4.00 galona.

Potujočim rojakom nudim čedno prenočišče.

Sveže pivo, dobre smodke.

Mike Weinzierl

ELY, Minn.

trgovec s zlatino in urar.

Priporoča Slovencem svojo prodajalno. - Popravilja ure zanesljivo.

Posečajte mojo trgovino.

Miners National Bank,

EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

\$67.000.00

Posiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

ZAHTEVAJ

„Fashion“ in

najboljše smodke po

10 centov.

„Mataafia“

iz čistega havanskega tobaka tudi po 10 centov.

„Elcora“

THE DULUTH CIGAR CO.

DULUTH - - - MINN.

118-120 W. Michigan St.

MAKS ARKO, Aurora,

Minnesota.

Priporoča Slovencem svojo gostilno in lepo urejeno

restavracijo

Postrežba točna.

Rojaki posetite me.

ČUDODELNI BERAČ.

Pred mnogo stoletji je živel v daljni deželi mogočen kralj. Bil je poročen z lepo ženo, otrok pa ni imel. V dvajsetem letu njegovega zakona pride nekega dne star berač na dvor pred grad. Kraljica ga zagleda in reče svojemu možu: "Znabiti nama izprosi ta srečo!" Kralj pozove starca v grad in mu da na dolgo časa posebno izbo, posteljo in jed, da bi molil njemu za otroka. Za leto dni porodi kraljica zalega sinčka. Zdaj kralj ne ve samega veselja kaj početi in se odloči, da mora oni berač biti kum njegovemu detetu. Ta se dolgo časa brani, češ, da je on berač, princ pa mora imeti bogatega in plemenitega kuma; še le po dolgem prigovarjanju privoli. Ko pa nese dete h krstu, pozabi kralj vprašati, kako ime naj dobode. Ker je že pri cerkvi, si misli: "Do mu ne grem, predaleko je za moje stare noge, a ker sem jaz Jožef, naj še princ ima to ime!" — Do mu prispevi pove kralju, kako je detetu ime, in ta se še bolj razveseli, ker nameraval je sinčku dati ravno ono ime. V veselju in obilnosti se preživi berač par tednov v kraljevem gradu; naposled pa se posloviti reče: "Lepo hvalo vam, dragi kralj, za tako dolgo postrežbo, dalje je ne morem uživati. Navajen sem vednega potovanja, zato bi se zopet rad podal med širni svet, da si sem jako star." Zastonj ga skuša kralj pregovoriti, da bi ostal; da mu torej možno zlato in reče: "Vzemite vsaj to malenkost na pot — idite od krčme do krčme, pa zmerno živite; jaz nočem da bi kum mojega deteta beračil po moji zemlji. Kedar vam penaz zmanjka, obrnite se le do mene, vselej vam hočem pomoči."

Hvaležen vzame starček kraljev dar in odide. Na cesti pred gradom, vstrijc kraljevih vrtov, pa obstoji in sam seboj počne govoriti: "Kraljevemu detetu sem kum, pa mu niti najmanjšega darila ne morem dati; — hočem pa, da se dekcu, ko doseže dvanajsto leto, izpolni vsaka dobra želja!" Na to odide. Njegove besede pa sliši za grmom skrit kraljev vrtnar in počne misliti in tuhtati, kako bi to obrnil v lastni prid.

Lepega poletnega dne pride kraljica se sinčkom na vrt sprehajati, da se dekcu, ko doseže dvanajsto leto, izpolni vsaka dobra želja! Na to odide. Njegove besede pa sliši za grmom skrit kraljev vrtnar in počne misliti in tuhtati, kako bi to obrnil v lastni prid.

Zdaj pa pride kralj na vrt in zakliče svojo ženo. Ta se zbudi in hi ti k njemu. "Kje pa je dete?" vpraša iznenada kralj. Ona se ogleda — ob enem pa zapazi tudi po sebi kapljice krvi in se zelo prestraši. Pove mu, da je spala, kralj pa zarohni srdit nad njo: "Umorila si lastno dete — in zavzila — o gnjus — lastno kri!" — Kralj da sezidati močen stolp in zapre ondu nedolžno kraljico v najvišjo izbico, kamor ji je pošiljal vsak dan le majhen kosček kruha in škodelico juhe.

Vrtnar pa se v kratkem odpravi v drugi kraj. Nastani se pri neki grofovski vdovi, ki je imela je dino hčerko Malico. Dekle je bilo enake starosti s kraljevičem. V kratkem umrje grofica in postavi vrtnarja za oskrbnika hčerinega premoženja. Edina njegova dobrota je bila, da je otroka pridno pošiljal v šolo, kjer sta se vedno odlikovala. Vrtnar ni na tanko brojih let in tedaj ni znal, koliko je dekcu let. Hoče pa poskusiti, ali bi se dekcu že vsaka želja spolnila. Prinese tedaj slamnjačo polno plev in mu reče: "Ali bi ti ne želel, da bi ti otrobi postali zlat pesek?" Deček reče: "Če že zahtevate pa naj bo!"

V tem trenutku se spremene pleve v čisto zlato. Zdaj je vedel zanjnik vrtnar dovolj. Sklene še nekaj dni opazovati dečka, zatem pa ubiti ga in njegovo srce pojesti. Misli je namreč, da bi se tudi njemu izpolnila vsaka želja, če bi imel dečkovo srce v sebi.

Ko se ne more več brzditi, vza me puško, pokliče dečka v posebno sobo, zaklene dveri in reče dekcu: "Moli še en Očenaš ali dva — zatem pa moraš umreti!" Dekle sliši strašno obsodbo in pred zaklenjenimi dverimi bridko zajoka, deček pa moli; na to mu veli nekdanji vrtnar vstati in nameri puško v njega; deček pa zakliče: "Oj, da bi zdaj bili vi velik, močen pes in se vlegli tje pod mizo!" V miglaji stoji velik pes pred njim in leže mirno pod mizo. Na to ga vpraša Malica, če je še živ in ko on pritrdi in vrata odklene, veselita se zopet oba, kot pravi brat in sestra. "Kaj počneva zdaj?" vpraša Malica. "Po svetu pojdeva," reče deček; "tu imam dobrega psa in lepo puško in lahko stopim pri kakem grofu kot lovec v službo!"

"Jaz pa grem s teboj!" pristavi nedolžno dekle in brž se napravlja na pot.

Ko gresta že dolgo, mu ona v velikem logu opeša. Pade tedaj pred njim na kolena in ga prosi, naj jo raji ustrelji, ko dalje sili, ker je popolnoma opešala. On pa reče: "Da bi ti postala majhna, lepa rožica, da bi te utrgal in za klobuk del ter te tako lahko seboj nesel."

Ona postane rudeča rožica, on jo vtakne za trak na klobuku in gre dalje. Čer dolgo časa pride do gradu svojega lastnega očeta. Ko pride do stolpa, kjer je bila kraljica vjeta, spozna, da je njegova mati. Hitro se spremeni v muho in zleti k nji; tam se zopet spremeni v dečka s psom, puško in rožjo za klobukom.

Zdaj mu potoži kraljica, da je ondu v ječi le zategadelj, ker je bila obdolžena, da je svoje dete umorila, dasi ne zna niti sama, kam je zginilo.

Dečko ji reče: "V par dneh boš rešena!" in odleti, kakor je prišel.

Pod se v grad, kjer ga straža vpraša, kaj hoče. Pove jim, da bi rad postal kraljev lovec, ker zna vrlo dobro streljati. "Dobro," reče straža, "tam pride star kraljev lovec, pri njem zveš."

Dečko stopi k starcu in ta ga pelje pred kralja. Ta mu reče: "Če znaš dobro streljati, boš še kedaj moj lovec; za zdaj ostani pri tem-le za pomagala, in kar bo sta kateri dan ustrelila, morata mi drugi dan naznaniti!" Na to se poslovi.

Drugi dan ustrelji stari lovec dve ververici, dečko pa ne ustrelji nič.

Ko prideta pred kralja, vpraša ta dečka, zakaj ni nič ustrelil. "Bal sem se živali," reče hitro in nepremišljeno deček, ki ni hotel moriti nedolžne divjadi.

Kralj zakliče: "To ni res; ti, tvoj pes in puška, vse ni za nič — ti ne boš nikedar moj lovec!" "Oho", odreže se ta, "moj pes, ta pa, ta! on vam požre na mah — tri mlinske kamne!"

Kralj se nad tako osebnim govorom razjezi in obsodi dečka na torišči k smrti, če bi pes ne požrl kamnov. Veliko grmado da zložiti in tri mlinske kamne, vsakega s štirimi konji pripeljati.

Zdaj si želi deček: "Da bi moj pes te kamne tako lahko požrl, kakor bi bili prazenki!" — Nato pozove psa, pokaže mu kamne, in ta hlastne po njih in požre vse tri na en mah.

Kralj se močno prestraši in reče, da je dečko čarodej in mora bi ti sežgan. Se jedenkrat se oglasi obsojenec: "Vsak k smrti obsojeni sme pred smrtjo še jedenkrat govoriti. Jaz te tedaj vprašam, kralj, bili rad vedel, kdo je tebi tvoje dete ukradel? Tu ga glej!" — rekši zakliče psu: "Pes bodi kar si bil nekdanj!" in nezvesti vrt nar ječi trepetaje pred kraljem. Zdaj pozove kralj sina pred se, in ta mu pove vse, kako se mu je go dilo. Pri tej priči da kralj ženo pri peljati iz stolpa in jo jokaje prosi odpustčenja. Ničvrednega vrtnarja pa da do na torišči sežgati na o ni grmadi, ktera je bila pripravljena za princa.

Ker sta bila kralj in kraljica že dvanajst let ločena, ponovi kralj poroko se svojo ženo in velika gostarja se je pričela.

Vsak mlad gospod si pripelje svoje dekle in tudi Jožef poprosi veselega očeta, bi-li smel svoje dekle pripeljati med goste. Oče mu smehljaje dovoli, on pa vza me rožo izza klobuka — in prelepa Malica stoji pred njimi.

Za nekaj let so praznovali še sijajnejše gostovanje; ženil se je Jožef z Malico.

Kolera.

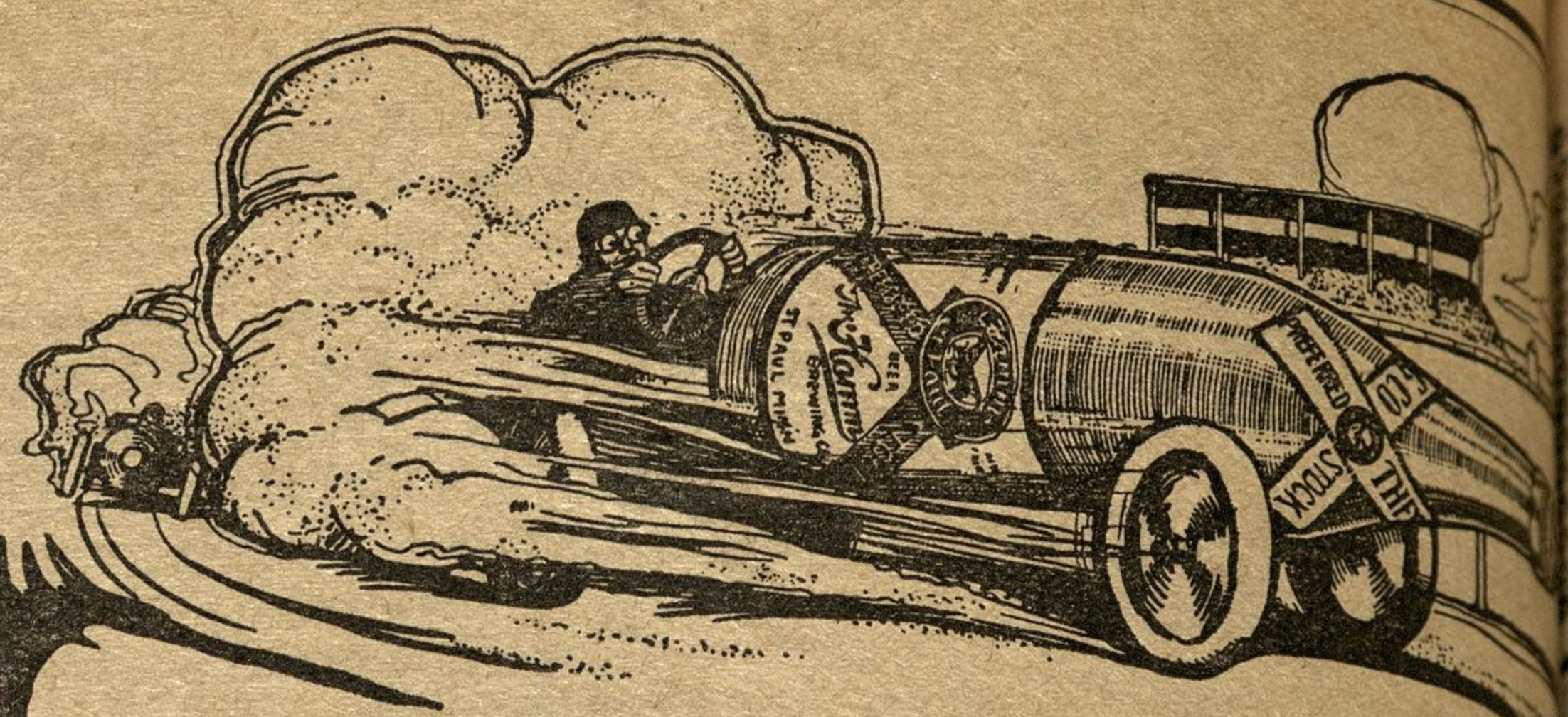
Iz Hamburga poročajo, da sta zbolela kapitan in njegova žena na nekem ruskem parniku, ki je dospel v četrtke iz Petrograda v Hamburg, za kolero. Oba so odpeljali v bolnišnico, pozneje pa so zdravniki dognali, da v obeh slučajih ne gre za kolero.

V Carigradu so konstatirali predvčerajšnjem in včeraj 31 novih slučajev kolere, 21 oseb je umrlo.

Predvčerajšnjem po noči so obolele v Skoplju 3 osebe za kolero. Ves dotični del mesta so voljaki obkolili. Na cesti se je neka oseba mrtva zgrudila in sumijo, da je umrla za kolero. Vendar preiskava še ni končana.

Položaj v Peču je uravnost obupen. Na dan umre za kolero kakih 50 ljudi, posebno mnogo umre mohamedanskih Albancev, ki vsled mohamedanskega fanatizma ne store ničesar proti okuženju. Vsled te malomarnosti je do sedaj že nad 800 mohamedancev med tem, ko je umrlo med drugo verniki samo 60 oseb.

Na Cetinje je dospelo včeraj več bakteriologov z Dunaja. Odredili so takoj, da se zapre meja proti Turčiji.

A Winner

Superior quality and exquisite flavor have won popular favor for

Hamm's

Beer

"Leads Them All"

Try a Case.

Theo. Hamm Brewing Co.
Saint Paul, Minn.

GEORGE L. BROZICH

prva slovenska,

ZAVAROVALNA AGENCIJA,

v Minnesoti,

Mi smo uradni zastopniki najboljših ameriških

in evropskih zavarovalnih družb

v sledečih mestih železnega okraja;

Ely, Tower, Aurora, Biwabik,

Gilbert, Eveleth, Virginia

in raznih "lokesnih."

Zavarujte svoje poslopja in pohištvo pri svojem rojaku kateri bode pazil na Vaše koristi v slučaju nesreče.

Pošiljamo Denar

točno in zanesljivo na vse strani sveta, za staro domovino smo v zvezi z tvrdko FRANK SAKSER CO. katera je znana po svoji točnosti in poštenosti.

Prodajamo vozne listke

za vse črte med Ameriko in Evropo, cene so vedno poštene.

Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavni urad v Ely Minn. ali podružnico v Eveleth, Minn. V slučaju nujne potrebe, pokličite nas po telefonu na naše stroške.

GEO. L. BROZICH.

Podružnica v Eveleth, Minn.
John B. Smrekar, upravitelj.

Ely Telephone 120.
Eveleth " 174 14.

First National Bank

ELY - - - MINN.

Kapital \$50.000. Preostanek \$11.000.

Plačuje od ulog po 3% * Pošilja denar in ruje posestva.

Josef Sellwod, predsednik; R. M. Sellwod, podprednik; White, blagajnik; A. L. Sundholm, pom. blagajnik.

Jakob Šega, slovenski brivec

Chisholm - - Minn. v Gerzinovem poslopiju.

Se priporoča svojim rojakom. Najboljše

Tonika katera povspesuje rast lasi in pre-

preči izpadanja.

Rojaki posetite me!